Prèkè

Het recht dat de zwakkeren beschermt wordt door de sterkeren vastgesteld

Amigoe

VANDAAG

PAPY JESURUN
...beperkte periode...

101STE JAARGANG — NO.: 249

VRIJDAG 26 OKTOBER 1984

ZORG GROEIT OVER HOUDING LEGER-TOP

In preek opgeroepen tot wapens opnemen tegen regering

Schandaal in Argentinië rond priester-militairen

BUENOS AIRES — De moeizame verhouding tussen het burgerbewind en de legerleiding in Argentinie heeft tot een schandaal geleid waarbij de regering een rechtse priester beschuldigd heeft van het opzetten tot rebellie. Dit speelde zich af tijdens een kerkdienst voor de familieleden van de slachtoffers van de subversie bij welke gelegenheid de priester het had over de «pornografische democratie» en opriep tegen een dergelijke democratie op te treden. De viering werd bijgewoond door talrijke hoge militairen in uniform. Bij de Radikale partij welke de huidige regering vormt, neemt men het gebeuren zeer hoog op. Ook bij de Peronisten maakt men zich bezorgd over de nauwelijks verholen vijandigheid van de legertop tegen het burgerbewind.

Maandelijks wordt op initiatief van dezelfde groep Familieleden van de slachtoffers van de subversie (waarmee het verzet tegen het dictatoriale bewind wordt bedoeld) een misviering gehouden. Bij de viering van de week waren talrijke hoge militairen, al dan niet nog in actieve dienst, aanwezig evenals kadetten van de militaire school. Journalisten die in de buurt waren werden al meteen uitgemaakt voor Marxisten, communisten en subversieven. Tijdens zijn preek trok de priester Julio Trivino van leer tegen het huidige bewind. Hij riep de aanwezigen op de geestelijke en materiele wapens op te nemen tegen dit bewind om het rijk van God te verdedigen. De priester zei ook dat op wie deze taak rust deze niet onwaardig mogen zijn. Volgens hem is de Argentijnse democratie corrupt, pornografisch en laat hij alles toe. Na de misviering werd buiten de kerk door militairen Alfonsin voor verrader en Verkoper van het vaderland uitgemaakt.

De zaak wordt hoog opgenomen. Vice-president Victor Martinez, die waarneemt omdat president Raul Alfonsin op reis was heeft aan de ministeries van Defensie en Binnenlandse zaken opdracht gegeven om de letterlijke tekst van de preek te achterhalen maar ook gaf hij opdracht om de houding van de aanwezige militairen te onderzoeken die beledigingen en kritiek op het staatshoofd zouden hebben geuit en op de constitutionele regering.

In regeringskringen wijst men er op dat in het openbaar oproepen tot rebellie een strafbare zaak is. In politieke kringen toonde men zich erg bezorgd over deze ontwikkeling. Senator Antonio Berhongaray van de Radikale (regerings)partij noemde het een «hoogst ernstige zaak». Deze priester heeft opgeroepen tot rebellie. Dit is een delict en ook heeft hij zich schuldig gemaakt aan het verstoren van de openbare orde. Dit mag en kan niet ongestraft blijven aldus deze Radikale senator. Maar de belangrijke Peronistische leider en secretaris van de vakbond voor automonteurs Jose Rodriguez noemde de priester Trivino een «staatsgreep-priester». In politieke kringen wijst men er op dat men dit schandaal niet als een alleenstaand gebeuren moet zien. Men wijst op de houding van de legerleiding, welke niet nalaat om zijn afkeer van het burgerbewind van president Alfonsin te tonen. Vooral diens ijveren om de wandaden van het voorbije militaire bewind openbaar te maken en te vervolgen maakt hen opstandig. Men wijst er op dat er zich de laatste tijd meerdaden van geweldpleging voordoen welke doen denken aan het optreden van paramilitaire commando's zoals in de tijd van de «vuile oorlog» van het militaire bewind. Zo werd een poging tot een aanslag ondernomen op de Peronistische burgemeester Eduardo Duhalde van Lomas de Zamora; ook werd een militant Peronistisch gemeenteraadslid Lilian Gamon Figueirredo de Perez ontvoerd en gemarteld door gewapende mannen die optraden als zo'n commando. De bisschop van Guilmes, mgr Jorge Novak, heeft de bedreigingen en mishandelingen van priesters in zijn bisdom aangeklaagd die werkzaam zijn in de armoewijken en die beschuldigd worden van subversie. Wat de katholieke bisschoppen betreft wordt er op gewezen dat deze over het algemeen erg gedwee zijn opgetreden onder het militaire bestuur. Sommigen hebben zelfs nauw samengewerkt met het leger. Op een enkele uitzondering na werd er nagenoeg niet geprotesteerd. Wel zijn er twee kritische bisschoppen bij mysterieuze ongelukken omgekomen in de eerste periode van het militaire bewind.

Waarnemers vrezen dat er zich meer spanningen zullen gaan voordoen tussen regering en legerleiding in Argentinie. Daarbij wordt een escalerend rebels optreden van hoge militairen niet uitgesloten geacht.

President Bolivia weer in hongerstaking

LA PAZ — President Hernan Siles Zuazo van Bolivia is met ingang van gisteravond weer in hongerstaking gegaan. In een boodschap tot de bevolking liet hij weten dat hij zijn actie zal voortzetten totdat er een klimaat van vrede en verzoening in het land terugkeert. Hij kondigde zijn actie aan een dag nadat het parlement een resolutie had aangenomen waaruit twijfel spreekt over de houding van de president ten opzichte van de bestrijding van de verdovende middelen.

In zijn boodschap heeft Siles Zuazo het over de noodzaak tot bezinning. Hij wees echter onmiddellijk de door het parlement aanvaarde resolutie van de hand welke na het debat over de relaties tussen de regering en de drugshandel was aangenomen. Het ging hierbij over een onderhoud dat het hoofd van de drugsbestrijding het een van de kopstukken van de drugsmafia heeft gehad en waarbi gezegd werd dat dit gebeurde met medeweten van de president, die dit echter ontkende. Door het parlement werd gevraagd om een commissie voor een diepgaand onderzoek in deze materie.

Siles Zuazo ziet achter deze parlementaire actie een poging om twijfel te zaaien over zijn oprechtheid en dit na veertig jaar trouwe en revolutionaire dienst aan het land, aldus de president. Deze aanslag op zijn eerlijkheid is nauwgezet voorbereid en uitgewerkt, zo meent hij. Overigens is het wapen van de hongerstaking al meer ter hand genomen door Siles Zuazo. In 1957 toen het land zich ook in een crisissituatie bevond op economisch gebied en hij ook aan het bewind was wist hij met een hongerstaking te bereiken dat de politieke partijen hun oppositie herzagen met als uiteindelijk resultaat dat een plan werd aanvaard om het evenwicht in de economie terug te brengen. In 1979 ging hij ook in hongerstaking toen hij zijn grootste politieke rivaal door het parlement als president was aangewezen, namelijk Victor Paz Estenssoro, terwijl Siles Zuazo een relatieve meerderheid had behaald bij de verkiezingen.

Yamani vervolgt serie bezoeken

Ottawa verlaagt olieprijs met 1,33 dollar

OSLO — Terwijl de minister van Olie van Saoedi-Arabië, Achmed Zaki Yamani, tijdens zijn reeks van bliksem-bezoeken aan de hoofdsteden van olie-, producerende landen in Oslo arriveerde, heeft Canada zich bij de groep landen gevoegd die hun olie-prijzen hebben verlaagd.

Yamani legt deze bezoeken af om te proberen de officiële OPEC-prijs van 29 dollar per vat (159 liter) te beschermen nadat vorige week Noorwegen, Groot-Brittannië en het OPEC-lid Nigeria de prijzen verlaagden. Nu heeft echter ook Canada zich aangesloten bij de landen die hun olie aanbieden tegen een lagere prijs. Canada heeft een prijs-daling van 1,33 dollar per vat voorgesteld voor zijn export naar de Verenigde Staten, ongeveer 75.000 vaten per dag. Noorwegen en Groot-Brittannië verlaagden hun prijzen met 1,50 dollar, Nigeria met twee dollar per vat.

Na zijn ontmoeting eerder deze week met de Nigeriaanse regerings-leider Mohammed Buhari en diens minister van Olie, Tam David-West, zei Yamani te verwachten dat Nigeria de prijs van zijn olie weer snel zal verhogen. Industriëlen in de Nigeriaanse hoofdstad denken echter dat het land de lage prijzen zal handhaven, in elk geval zolang Groot-Brittannië zijn prijs-verlaging niet ongedaan heeft gemaakt.

De Noorse staatsolie-maatschappij Statoil heeft donderdag laten weten van plan te zijn haar prijzen in de komende maand met 0.50 dollar te verhogen. Deskundigen binnen de energie-sector in Oslo hebben hun verrassing erover uitgesproken dat Yamani Noorwegen bezoekt en niet Groot-Brittannië. Noorwegen levert slechts 1,1 procent van de wereldolie-productie, terwijl Groot-Brittannië de grootste producent van Noordzee-olie is. Volgens hen probeert de OPEC op deze manier Noorwegen, een land dat nooit vooroploopt bij het vaststellen van de olie-prijzen op de wereldmarkt, over te halen zijn prijzen te verhogen waardoor Groot-Brittannië gedwongen zou worden hetzelfde te doen.

Vloot wordt ingekrompen

Braniff stopt dienst op 10 VS-steden

DALLAS — De vliegtuigmaatschappij Braniff heeft meegedeeld dat men zijn lijndiensten op tien grote steden in de Verenigde Staten stopzet en dat men zijn faciliteiten op het vliegveld Dallas-Fort Worth overgeeft aan concurrent American Airlines. Dit gebeurt in een poging om zijn hoofd boven water te kunnen houden. Braniff-president William D. Slattery heeft ontslag genomen. De besluiten werden genomen op een besloten vergadering van het personeel in het hoofdkantoor van Braniff in Dallas. In de komende wintermaanden wordt de vloot ingekrompen van dertig tot tien toestellen.

ANKARA — Koerden hebben 3 Turkse soldaten gedood en 3 gewond toen zij in een hinderlaag liepen in de provincie Hakkari. In 2 maanden tijd zijn er zo 21 Turkse militairen omgekomen.

Staking in staats-hospitalen in Peru

LIMA — In 53 staatsziekenhuizen in Peru is door het verplegend personeel de staking van onbeperkte duur al ruim tien dagen aan de gang. Het is een protest tegen het regeringsplan in de salarissen in te grijpen wat neer zou komen op een daling met 75 dollar. Om de aandacht te vragen voor hun problemen is door een aantal ziekenverplegers een kerkgebouw bezet in het centrum van Lima vlakbij het regeringspaleis. Verplegend personeel elders heeft het Goyeneche-ziekenhuis in Areguipa bezet.

Zakgeld

SAN SALVADOR — De legerleiding van El Salvador heeft besloten premies uit te loven voor allen die informatie kunnen verschaffen over de wapenopslagplaatsen van de guerrilla- beweging. Ook krijgt men een premie als men bij het leger wapens inlevert. Op deze manier wil men guerrillastrijders overhalen om over te lopen. Mocht men bang zijn voor zijn hachje: de overlopers krijgen de garantie dat het leger voor hun veiligheid instaat. Voor een handvuurwapen krijgt men veertig dollar betaald, voor een geweer vierhonderd dollar en voor een mortier krijgt men zelfs duizend dollar. Klap op de vuurpijl is het extra zakgeld als men een wapenvoorraad aanwijst: dan krijgt men 2400 dollar uitbetaald.

HARARE — In Zimbabwe, waar maar liefst 3.500 autobussen de verbindingen in de buitendistricten onderhouden, breken de autoriteiten zich het hoofd over de wijze waarop zij het toenemende aantal ernstige ongelukken met bussen, een halt toe kunnen roepen. Alleen al in september dit jaar kwamen er 53 mensen bij autobus- ongevallen om het leven, waarvan 41 in één en hetzelfde ongeval. De schuld hiervoor wordt meestal toegeschreven aan onverantwoordelijk gedrag van de chauffeurs, die te hard en onbeheerst zouden rijden, teveel uren achter het stuur zouden zitten in overbeladen voertuigen en bovendien niet altijd even nuchter zouden zijn. De regering probeert het probleem nu te ondervangen door middel van een aantal nieuwe wetten, terwijl de politie regelmatig controle-acties uitvoert opdat het leven van de passagiers niet bij elke rit in de waagschaal wordt gesteld.

Antilliaan bij ontvluchting uit Bijlmer-bajes

AMSTERDAM — Bij een uitbraak is het donderdagavond zes van de zeven deelnemers gelukt uit de moderne Bijlmerbajes te ontvluchten bij Amsterdam. Een van de ontvluchten is de 26-jarige Antilliaan E. J. B. die nog tien jaar moet uitzitten wegens diefstal met geweld. Onder de ontvluchten zijn een Italiaan en een Jordanier. Verschillenden van hen zaten een straf uit wegens overtreding van de Opiumwet.

Opec handhaaft koppeling olieprijs met Amerikaanse dollar

GENEVE — De Organisatie van olie-exporterende landen OPEC blijft de olieprijs koppelen aan de Amerikaanse dollar, aldus plaatsvervangend secretaris generaal Fadhil Al-Chalabi. Daarmee ontkende hij persberichten als zou de Opec deze koppeling ongedaan gaan maken om de prijs te koppelen aan de speciale trekkingsrechten (SDR's) van het Internationaal Monetair Fonds. Dit zou dan gebeuren omdat men op het ogenblik meer moet betalen voor de olie omdat de dollar zo gestegen is.

In achtergelaten auto voor 6 miljoen dollar geld, goud gevonden

SAN FRANCISCO — In een auto welke drie weken lang onbeheerd bij de luchthaven van San Francisco heeft gestaan bleken zich goud- en platinastaven te bevinden en geld tot een gezamenlijke waarde van zes miljoen dollar. De Drugs Enforcement Administration is met een onderzoek begonnen om te achterhalen of de auto soms betrokken is geweest bij een drugszaak. Bij een controle welke regelmatig wordt gehouden op auto's welke lange tijd bij het vliegveld geparkeerd staan deed men de vondst.

Cocaïne gevonden op Peruviaanse boot

ROTTERDAM — Op de onder Peruviaanse vlag varende Sabogal heeft de douanerecherche in Rotterdam anderhalve kilo cocaine aangetroffen. Er werd ook voor zo'n 15.000 gulden aan niet-aangegeven goederen gevonden zoals kaviaar. Er werden geen arrestaties verricht. De douane beschouwt het schip als een smokkelschip. Desondanks kon het gewoon vertrekken.

Nieuws in vogelvlucht

STOCKHOLM — De VS nemen op het gebied van ruimtebewapening een grote voorsprong als tegen de jaren 90 hun systeem van anti-satellietwapens operationeel wordt, aldus het Zweedse Internationale instituut voor vredesonderzoek SIPRI in het boek Aftellen voor een ruimteoorlog, dat gericht is op een groot publiek. Een wapenwedloop in de ruimte wordt een gevaar voor de internationale veiligheid. Het gebruik van laserstralen in de ruimte kan ook zijn gevolgen hebben voor het functioneren van computers zodat ook de militaire commandosystemen ontregeld raken.

MANILLA — Een groep jonge Filippijnse officieren heeft via de pers opgeroepen tot een zuivering van het leger. Dit wegens de 2 rapporten over de moord op oppositieleider Aquino, waarbij generaals verantwoordelijk gesteld worden. De officieren doen hun oproep anoniem, maar zij zeggen geen plan te hebben voor een staatsgreep en ook willen zij geen invoering van de staat van beleg. Burgerbewegingen hebben via de krant geeist dat de generaals door een geloofwaardige rechtbank worden berecht.

PARIJS — Het SU-leger heeft in september grote verliezen aan mensen en materiaal geleden bij een offensief tegen het Afghaanse verzet in de Panjshirvallei, aldus een journalist die onlangs aan het front was. Bij de actie werden 200 helicopters en veel pantserwagens ingezet. Kabul heeft de tot 18 jaar veroordeelde Franse tv-journalist Abouchar vrijgelaten.

PALERMO — Op Sicilie is door duizenden politieagenten een actie tegen de mafia gehouden waarbij huiszoeking werd gedaan in gebou**wen waarvan men gelooft dat de mafia er actief in is. Er werden ruim 50** arrestaties verricht.

GENEVE — De cacao producerende en -consumerende landen hebben nog geen nieuw cacao-akkoord bereikt. Dit liep in september af. Er nemen aan het overleg 72 landen deel. De grootste producent Ivoorkust en de grootste verbruiker VS zijn absent.

TEHERAN — Bij het Iraanse offensief zijn de Irakezen van de heuvels verdreven in de centrale frontsector, maar zij bevinden zich nog steeds op Iraans gebied, aldus Iraanse officieren.

PARIJS — De Franse terugtrekking uit Tsjaad verloopt volgens plan, kennelijk verlaten ook de Libiers het land, aldus een officiele mededeling. Eerder was gezegd dat Parijs de terugtrekking 5 dagen opschortte.

BONN — Het aftreden van parlementsvoorzitter Barzel ivm het Flick-schandaal is een zware klap voor de regering-Kohl; die verder wegzakt in de kiezersgunst. Kohl had het over een perscampagne om deze regering in diskrediet te brengen. Van Flicks donaties tot 7,5 miljoen dollar aan politici zou ook in Oostenrijk politiek geprofiteerd zijn.

WARSCHAU — Bij de ontvoering van Solidariteitspastor Popieluszko zijn 3 mannen opgepakt, van wie 1 ambtenaar is. Zijn rang is niet opgegeven. De regering beklemtoont dat men niets met deze ontvoering van doen heeft. Over het lot van de ontvoerde is nog niets bekend.

ROME — De vice-consul van de Verenigde Arabische Emiraten in Rome Soudia raakte vanmorgen zwaar gewond bij een aanslag. Een Iraanse studente die bij hem in de auto zat is gedood toen men voor verkeerslichten moest stoppen.

UDINE — Bij de poging de zoon van een Italiaanse zakenman te ontvoeren zijn 3 doden gevallen. De zoon bleef ongedeerd. De politie onderschepte de auto van de ontvoerders waarna een schietpartij ontstond.

ROME — De Italiaanse onderzoekrechter in de 81-aanslag op de paus heeft 3 Bulgaren en 4 Turken aangeklaagd. Hij acht genoeg bewijsmateriaal aanwezig om een jury te kunnen overtuigen dat de Turk Agca die op Johannes Paulus II schoot niet alleen handelde. Er zijn echter geen harde bewijzen voor deze «Bulgaarse connectie».

ANKARA — Het Turkse kabinet is in spoedzitting bijeengekomen nadat premier Ozal het aftreden van 2 ministers had aangekondigd, van wie er één, Arikan, niets van zijn eigen ontslagverzoek afwist. Dit heeft te maken met een groot douaneschandaal, waarbij min. Arikan zijn collega van Binnenlandse zaken verweet niets in deze zaak te doen.

CIA-handboek nu officieel document Verenigde Naties

NEW YORK — Een omstreden handboek over het voeren van een guerrilla-oorlog in Nicaragua is donderdag op verzoek van de afgevaardigde van Managua gepubliceerd als officieel document van de Verenigde Naties.

In een begeleidende briefschrift de Nicaraguaanse ambassadeur bij de VN, Javier Chamorro Mora, dat het handboek geschreven is voor de rechtse omstandelingen "die, met de directe en openlijke steun van de Amerikaanse regering, proberen de regering van mijn land omver te werpen". Chamorro wees er op dat het CIA- document met de titel «Psychologische operaties bij het voeren van een guerrilla- oorlog» beschrijft hoe men "moorden, ontvoeringen, aanslagen en andere activiteiten" moet plegen die in strijd zijn met het internationale recht en zelfs met dat van de Verenigde Staten. Hij onderstreepte dat veel Amerikaanse Congresleden afstand hebben genomen van het document, terwijl medewerkers van de regering- Reagan het bestaan ervan welswaar hebben toegegeven, maar probeerden het belang ervan te bagatelliseren.

In de algemene vergadering heeft de Amerikaanse toenwoordiger verklaard dat de "overdreven bewapening" van Nicaragua een gevaar vormt voor geheel Midden- Amerika. Hij omschreef de op 4 november te houden verkiezingen als een "klucht".

MENSEN

Op een informele avond van de Lions Curaçao werden vertegenwoordigers van de lokale communicatiemedia bedankt voor de bijzondere medewerking, die de Lions telkenmale van hen ervaren. Als blijk van waardering werden certificaten uitgereikt, waarbij Amigoe- fotograaf KEN WONG ook in de "prijzen" viel. Op de foto vlnr Norman Chaclin, voorzitter Lions, Ken Wong en Elvin Joubert die de public relations van de Lions verzorgt.

* * * * *

DESMOND TUTU, winnaar van de Nobelprijs voor de Vrede heeft tijdens een persconferentie gezegd, dat de zwarte Zuidafrikanen , de regering Reagan zien als collaborateur met het racisme. Tutu omschreef de Amerikaanse politiek ten aanzien van Zuid- Afrika als een ramp. Sinds Reagan zijn ambt vier jaar geleden aanvaardde heeft hij geen veranderingen ten gunste van de zwarte meerderheid in Zuid- Afrika of de onafhankelijkheid van Namibië kunnen bespeuren.

* * * * *

Twee Nederlandse KAMERLEDEN hebben Minister de Ruiter van Defensie schriftelijk gevraagd of de Unifil- soldaten die in Libanon hebben gediend vanwege de legerleiding een t- shirt krijgen met een sexistische opdruk. Het zou gaan om een paar "uiteengespreide vrouwenbenen" met het wapen van het betrokken leger- onderdeel. De Kamerleden willen dat de bewindsman daar een stokje voor steekt. Ook als het t- shirt door derden wordt verspreid, zou de bewindsman de legerleiding en de manschappen " het gebruik van het t- shirt ten stelligste moeten ontraden".

* * * * *

Een 28- jarige AMSTERDAMMER die begin dit jaar zes vrouwen aanrandde, werd na drie weken hechtenis weer in vrijheid gesteld. Hierdoor ontstond er een hoop onrust bij de slachtoffers en de vrouwengroeperingen. Hij werd op vrije voeten gesteld, omdat er niet voldoende celruimte was. Wel werd hem door de rechtbank bevolen zich de komende twee jaar niet meer in de buurt van een van slachtoffers te begeven en evenmin mocht de man op bepaalde uren van de dag in het Oosterpark komen. De man heeft echter nu aan de rechtbank gevraagd het straat- en parkverbod op te heffen, omdat hij zich in zijn vrijheid voelt aangetast. Het gerechtshof heeft zijn verzoek ingewilligd, omdat er momenteel geen dreiging meer aanwezig is dat hij opnieuw vrouwen zal lastig vallen. De officier van justitie eistte reeds achttien maanden cel en tbr. De rechtbank wilde de Amsterdammer echter eerst nog eens psychiatrisch laten onderzoeken alvorens hem een straf op te leggen. Tot die tijd blijft hij op vrije voeten.

* * * * *

De ontdekking van explosieven, die een Franse veiligheidsagent zou hebben aangebracht in de residentie van de Franse Ambassadeur in Londen om de waakzaamheid van zijn Britse collega's op de proef te stellen, heeft in Engeland tot een fikse rel rond Mitterands bezoek geleid. Parlements- leden van de regeringspartij en de oppositie noemden het incident "monsterlijk", "wreed" of "krankzinnig". Het staatsbezoek van PRESIDENT MITTERRAND, dat tot dusver vlekkeloos verliep, is omringt met strenge veiligheidsmaatregelen. Het incident werd "de walgelijkste gebeurtenis in jaren" genoemd, gezien de onlangs tragische gebeurtenissen in Brighton, waarbij premier Thatcher bijna het leven verloor. De meest ongevoelige daad die ooit door een bondgenoot is begaan. Kortom, heel Engeland was boos.

* * * * *

ELMER BROOKER een 56-jarige Amerikaan, kan veroordeeld worden tot vijf jaar gevangenisstraf en een geldboete van 5000 dollar. Brooker heeft zich schuldig gemaakt aan het doden van een zeldzame panter, waarvan er nog maar enkele in leven zijn. Brooker nam deel aan een jacht, waarbij primitieve wapens worden gebruikt, maar waarbij het niet de bedoeling is om op zeldzaam wild te jagen. Er hangt Brooker dus nog het een en ander boven het hoofd.

* * * * *

Een Amerikaan scheen nogal wat "pijlen op zijn boog" te hebben, toen hij tegenover een collega aankondigde dat hij GERALDINE FERRARO met pijl en boog wilde beschieten. De democratische kandidate voor het vice- presidentschap zou een bezoek brengen aan het computerbedrijf waar de boogschutter als onderhoudsmonteur werkt. De collega waarschuwde de politie. In de auto werden twee bogen en veel pijlen gevonden.

* * * * *

De legendarische MARIA GONZALEZ VALENZUELA, die met haar twee zusters in de jaren '50 de leiding had over een misdadigersbende, is in haar gevangenisscel dood aangetroffen. De leeftijd van Maria is nooit bekend geworden. Samen met haar zusters was ze verantwoordelijk voor de dood van minstens twaalf vrouwen, die ze vermoordden, nadat ze hen eerst dwongen tot prostitutie. Maria was sinds 1968 in detentie. Een van haar beruchte zusters stierf vijftien jaar geleden en de andere zit nog steeds in de gevangenis. Het leven van de vrouwen is al meerdere malen de inspiratie geweest voor films.

* * * * *

Een Amerikaanse ARTS heeft in een ziekenhuis in St Louis, de eerste transplantatie van een eierstok en een eileider uitgevoerd. Zijn patiënten waren de 28- jarige tweelingzusters, van wie een zich na haar derde kind had laten steriliseren, doch dat ongedaan wilde laten maken. Bij haar zuster waren eierstokken en eileiders door een infectie beschadigd. De chirurg herstelde een van de eileiders bij de gesteriliseerde vrouw en transplanteerde de andere samen met een van de eierstokken op haar zuster. Deze is inmiddels begonnen oestrogeen te produceren, wat betekent dat de getransplanteerde eierstok levensvatbaar is. De voorheen gesteriliseerde vrouw is inmiddels zwanger.

* * * * *

Mevrouw drs F.M. BERNADINA, die in Utrecht culturele antropologie heeft gestudeerd zal in het kader van het onderzoeksprogramma "ideologische systemen", onder leiding van prof dr H.U.E. Thoden van Velzen van de Rijksuniversiteit te Utrecht van 15 oktober tot 15 januari op Curaçao een onderzoek uitvoeren naar de struktuur en het funktioneren van montamentu als inheems religieuze beweging.

* * * * *

VIETNAMESE EX PREMIER KY, wordt ervan verdacht dat hij als leider van het Vietnamese bendewezen in de Verenigde Staten opereert. De vier bendes, die Ky zou beheren via Vietnamese ex generaals, houden zich volgens getuigen bezig met afpersing en roofmoord, vooral onder Vietnamese vluchtelingen en in Chinese gokhuizen. Ze zouden ook enkele moorden hebben gepleegd, onder andere op een Vietnamese journalist. De 53-jarige Ky, die sinds de val van Saigon in 1975 in de Verenigde Staten woont ontkent alle beschuldigingen, terwijl hij al openlijk " de peetvader van de georganiseerde misdaad onder vietnamesen" wordt genoemd.

* * * * *

Hoofd Interpol J. VAN STRATEN uit Den Haag heeft onlangs een bezoek afgelegd bij Hoofdcommissaris van Politie Johan Oldenboom. Van Straten heeft ook werkbezoeken afgelegd aan Peru, Ecuador en Colombia.

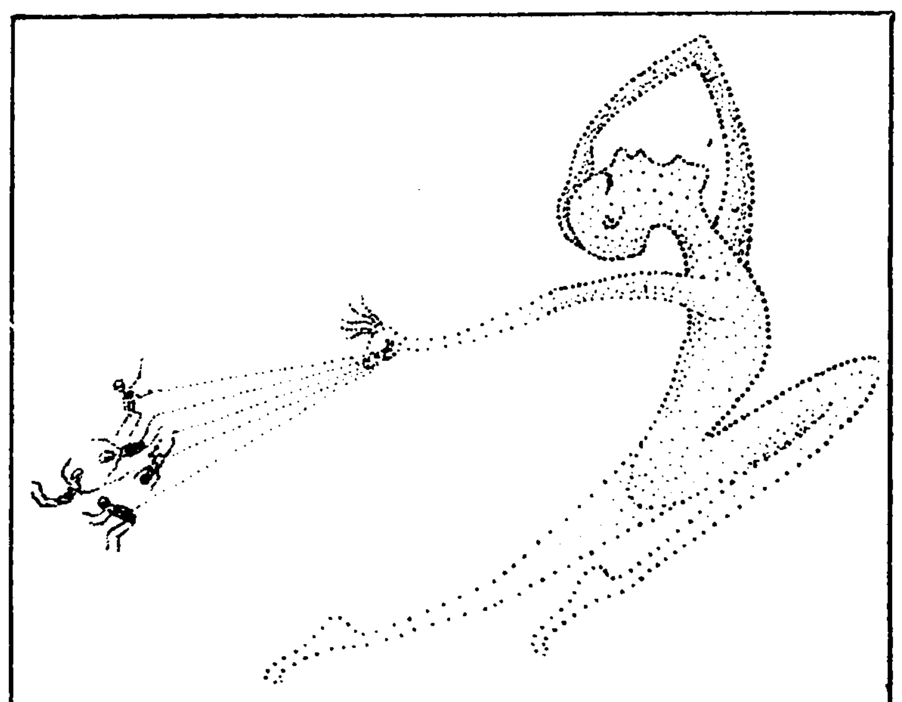
De schrijver van de "roofdrukker", een 22- JARIGE STUDENT Nederlands, die in 1982 zonder diens toestemming teksten van de schrijver G.K. van het Reve in een boekje uitgaf, is door de rechtbank veroordeeld tot verbeurd verklaring van " de schrijfmachine waarmee het strafbare feit was gepleegd". De schrijfmachine was het enige dat de student aan zijn illegale uitgeversavontuur had overgehouden. Bovendien moet hij een aantal exemplaren van zijn drukwerkje aan Van het Reve doen toekomen. De boekhandelaar, die vijftien boekjes had afgenomen en in zijn winkel had verkocht moest wegens heling de boete van 1000 gulden betalen of tien dagen hechtenis.

* * * * *

De Nederlandse ziekenhuizen verkopen per jaar 70.000 PLACENTA'S (moederkoeken) aan het Franse bedrijf Institut Merieux, dat uit de placenta's bloedprodukten voor medische toepassingen maakt. De vrouwen wier placenta na de bevalling gebruikt wordt zijn daarvan niet op de hoogte. Merieux verkoopt bovendien een deel van de Nederlandse placenta's door aan een cosmeticabedrijf, dat de grondstof levert voor placentashampoo. Dat produkt is sinds kort op de markt onder de naam Novocrin. Er gaan nu stemmen op, dat de placenta niet langer meer zonder de toestemming van de betrokken pas bevallen vrouw gebruikt kan worden. Bovendien moet uitgesloten worden, dat placenta's bij de cosmetische industrie terecht komen.

* * * * *

De rechter vond het toch wel te bar worden en wees een schadevergoeding van vier mil oen dollar resoluut van de hand. Die was geëist door een man tegen een tv-station. Het verhaal zit zo in elkaar. Een dakwerker besloot op een goede dag zichzelf met een brandbare stof te overgieten en zichzelf in de BRAND te steken. Dat legde een toevallig in de buurt zijnde tv- ploeg op de film vast. De man, die wist te overleven, vindt dat de tv- ploeg in plaats daarvan had moeten proberen hem ervan te weerhouden zijn wanhoops- daad te verrichten.

KALENDER

Ta ku doló i mala gana
aña ta forsa kore
e ultimo kiriwichi'luna
pa e yega su final

N' tin mod'i hasi.
Ta kuesta loke kuesta.
Ta bai e tin ku bai.
Kon ku para lo keda.
Ma e n' ta bai e so.

Kén k'e haña den kaminda
di destino o mala suerte
e ta lastra bai ku ne.

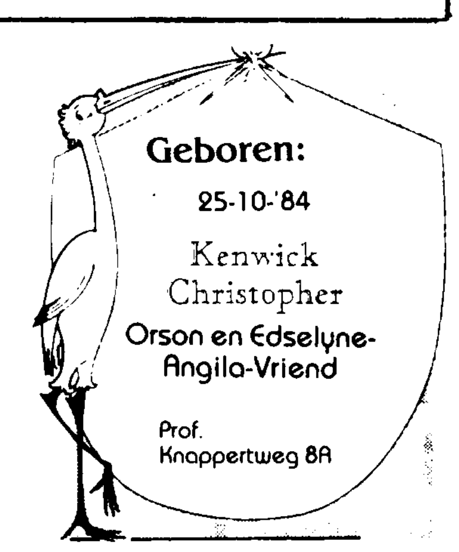
Ta esnan ku di chiripa
a logra bula un banda
net na tempu, ta net nan
— sea t'abo o t'ami —
lo benta tera di bofón
riba kalènder di su graf.

OPI (40-84)
(Organisashon Planifikashon Independensha)

Natuurkalender Stinapa klaar

WILLEMSTAD— Door de Stinapa (Stichting Nationale Parken Nederlandse Antillen) is de natuurkalender van 1985 uitgegeven. Die kost voor donateurs vijftien gulden. Indien de kalender echter bij Carmabi wordt afgehaald kost hij slechts acht gulden. Voor niet- donateurs kost hij bij afhalen twaalf gulden. Er zijn ook speciale tarieven voor verzending naar het buitenland en betaling kan ook op meerdere wijzen gebeuren. Voor informatie hieromtrent kan men terecht bij Carmabi via tel. 62442 en middels postbus 2090 Curaçao.

LONDEN — Het overleg over de Britse mijnstaking is gisteren verdaagd zonder een nieuwe datum vast te stellen; wel komt men opnieuw bijeen. De kans van slagen is echter klein. De staking duurt al 8 maanden.

Correspondentie

De dertig jarige MAIN E. zoekt correspondentie- vriendinnen in de leeftijd van 20 tot en met 28 jaar. Hij geeft hierbij de voorkeur aan vrouwen met minimaal een MULO- niveau. Main E. is te bereiken op postbus 5064, Kwatta, district Suriname in de Republiek Suriname.

Amigoe

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scherpenheuvel z n
Curacao N.A.
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H. Oduber
Namens Antillean News Holding n.v.:
R.F. Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van Dongen, Caroline Thodé, Laureen Ravelli-Schenk, Hanneke van Kouwen, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE
(ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djisbie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en Etleen Landsmark.

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnement en Advertenties:
Popular Agencies,
SMTC Building, Illidge Road 38,
Tel.: 2737.
Losse nummers: Papergarden, Food Center, Shipwreck Stores in: Maintreet (opposite Holland House), Great Bay Hotel, Little Bay Hotel en Papertrip Julianaluchthaven.

SABA:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Ruth Hassell, Hell's Gate, tel.: 2265, 2266 (werk) en 2299 (thuis).

ST EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

UTRECHT
Frans Croes (fotograaf).

WASHINGTON
Medewerker: Paul Comenencia (tel.: 202-4623933).

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

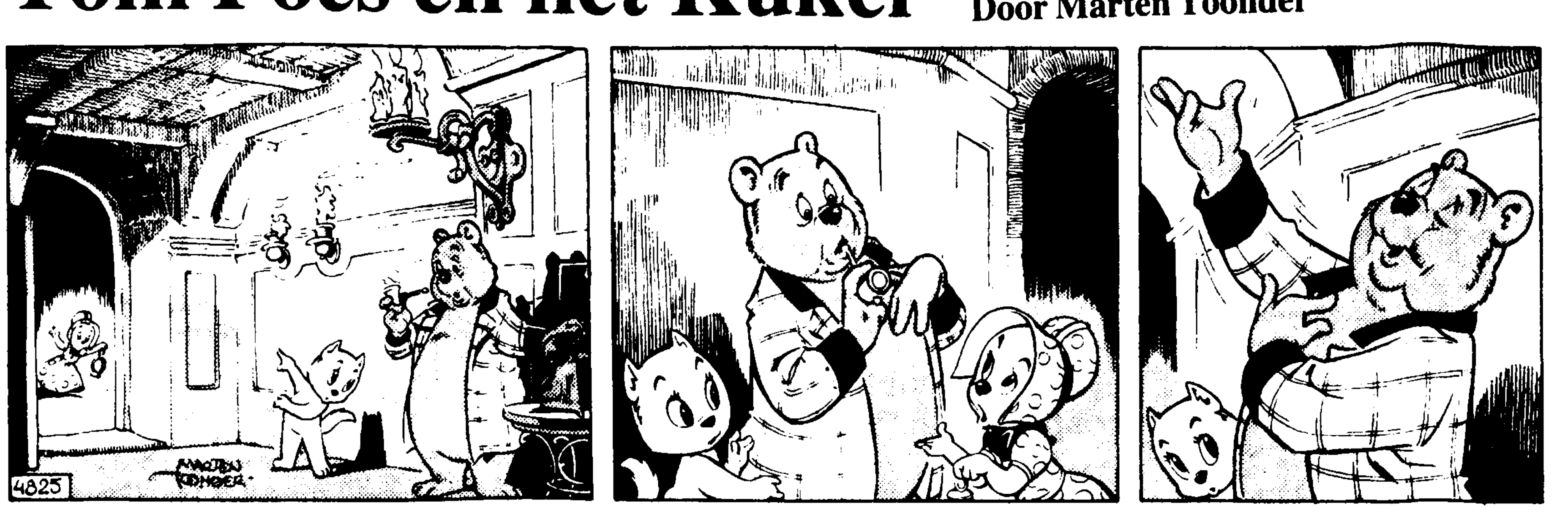
DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70304.
Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank rek. nr. 286.330.08 en ABN rek. nr 11.15.626.
Aruba: Nassaustraat 110, tel.: 24333.
Bonaire (Abonnementen en Incasso): mv. A. Wong - Loi - Sing, Noord Salinja.

Losse nummers 50 cent.
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buiten Antillen (Nederland):
NAfl. 80,15 per maand (luchtpost) of NAfl. 24,00 per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen.

Tom Poes en het Kukel

Door Marten Toonder

4825 — Heer Bommel legde de telefoon op de haak en zuchtte bekommerd. "Van de politie hoeven we geen hulp te verwachten," sprak hij op matte toon. "Het is bijgeloof, zegt Bulle Bas."

"Geen wonder," zei Tom Poes. "Het klinkt wel gek, die zwarte voetstappen. Maar ze zijn er toch maar!"

"Ja, ze zijn er toch maar..." herhaalde heer Ollie klagend. "Wat moet ik daar nu mee?"

"We moeten ze volgen!" verklaarde Tom Poes. "Ze zijn verdacht en ik zou wel eens willen weten wie er hier om het huis sluipt!"

"Ja, ik ook," gaf heer Bommel toe. Hij verviel tot een broedend gepeins, terwijl zijn houding meer en meer verzakte. "Maar het is nu zo donker", hernam hij tenslotte zwak. "En morgen is er weer een dag. Laten we..."

Op dat moment klonk het geluid van haastige voetstappen en juffrouw Doddel snelde de hal binnen.

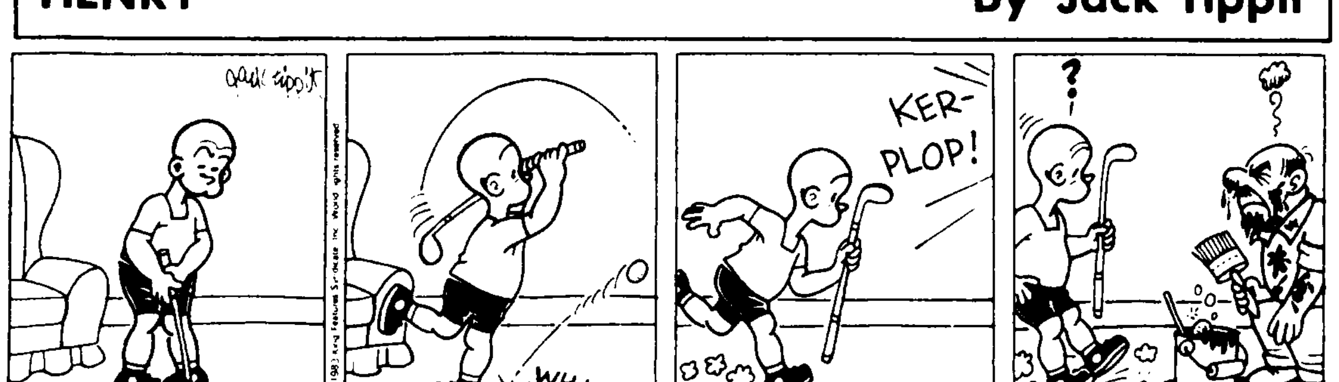
"Gelukkig, dat je nog op bent, heer Ollie!" riep ze. "Ik heb toch zo iets engs gezien! Een kastje met een oog, dat door het raam keek. Ik schrok me dood, hoor! Maar toen bedacht ik opeens dat jij gezegd hebt, dat je me wilde helpen..."

"O," zei heer Bommel aarzelend. "Ja, dat heb ik gezegd. Hm... Een kastje met een oog, hè?"

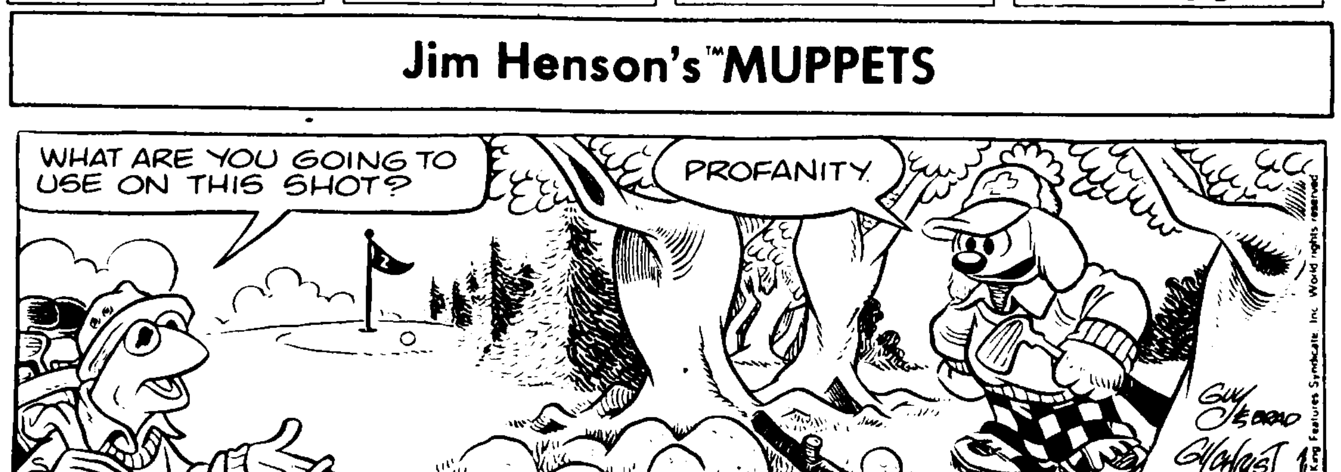
Hij trok dralend aan zijn pijp, doch toen hij merkte, dat die leeg was, stak hij het rookgerei in zijn zak en trok zijn jas recht.

"Juist!" hernam hij. "Natuurlijk! Ik was net van plan om bij nacht en ontij de omtrek te zuiveren. Heel toevallig, wat jij, jonge vriend? Wees maar gerust, de zaak is in vertrouwde handen, mevrouw! Eh.... Doddeltje, bedoel ik. Komaan, Tom Poes; volg me!"

HENRY ® By Jack Tippit

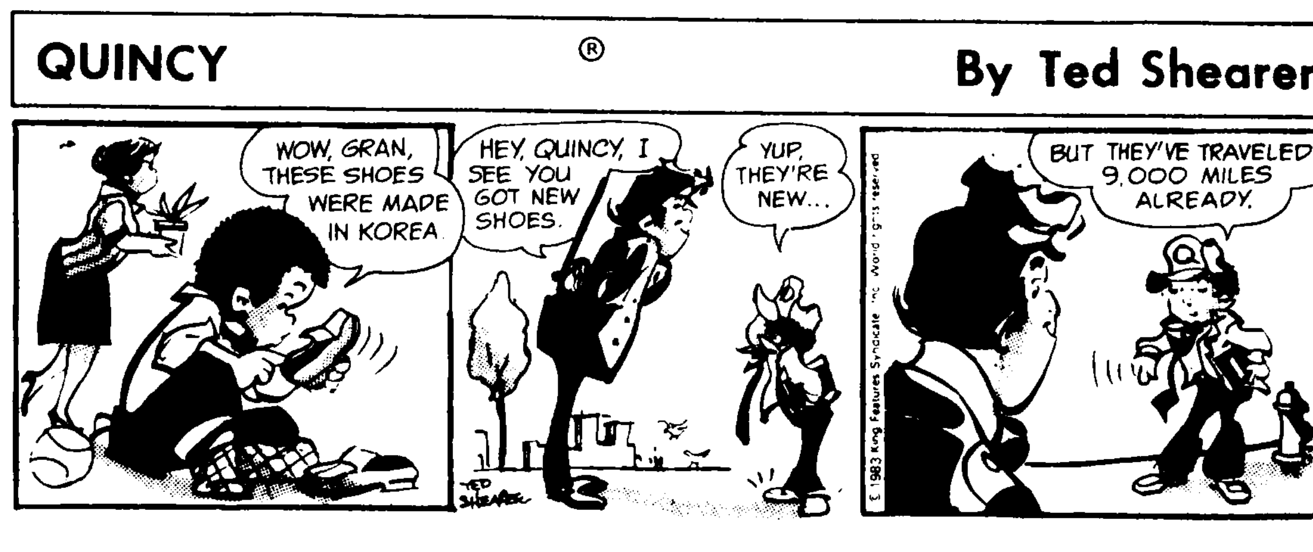
Jim Henson's™ MUPPETS

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

QUINCY ® By Ted Shearer

MET OOG OP VOORBEREIDINGEN STATUS APARTE

Voor desnoods beperkte tijd

Vrijstelling voor Statenleden wordt dringend nodig gevonden

WILLEMSTAD — Gezien de politieke ontwikkelingen van de afgelopen twee tot drie jaar, alsmede met het oog op de komende ontwikkelingen met betrekking tot de Antilliaanse staatkundige structuur, wordt steeds sterker de noodzaak gevoeld te komen tot vrijstelling van de Statenleden van hun ambtelijke functie. Door een aantal Statenleden werd daarop recentelijk weer eens de aandacht gevestigd. Desnoods, zo lichtte vanmorgen PNP- Statenlid Edsel (Papy) Jesurun tegenover de Amigoe toe, worden de Statenleden voor een beperkte periode vrijgesteld van hun dagelijks werk. Al was het maar voor de duur van één tot anderhalf jaar, zodat de voorbereidingen voor de status aparte van Aruba optimaal kunnen worden aangepakt.

De grote hoeveelheid werk en de steeds vaker voorkomende vergaderingen van de Staten, nemen enorm veel tijd in beslag, aldus Jesurun. Voor de Statenleden die tevens ambtenaar zijn, houdt dit in dat zij zich schuldig moeten maken aan verwaarlozing van hetzij hun dagelijks werk, hetzij hun taak als lid van de Staten. Het is onmogelijk beide optimale aandacht te schenken, voerde hij aan. Het tegendeel gebeurt juist vaker; geen van beide taken komen naar behoren uit de verf.

Met het oog op de komende status aparte van Aruba, dat per 1 januari 1986 geacht wordt uit het Antilliaanse staatsverband te treden, voorziet Jesurun fikse moeilijkheden indien niet op de een of andere wijze een regeling wordt getroffen voor de Statenleden. "Nu vinden al bijna dagelijks bijeenkomsten van de Staten plaats. Volgende week komen daar nog eens de voortzetting van het topoverleg tussen de vijf Antilliaanse eilanden en de centrale regering, gevolgd door het politiek overleg met Aruba, bij". Het dagelijks werk van de Statenleden, die voor het overgrote deel een ambtelijke functie hebben, schiet daar uiteraard bij in.

ONGEZOND

Om aan die, naar zijn mening bijzonder ongezonde situatie, een einde te maken, zal er zo spoedig mogelijk een regeling moeten worden getroffen. Jesurun erkende in dit opzicht dat het aspect van de "bezoldigde Statenleden" niet al te gemakkelijk kan worden ingevoerd. Dit idee, dat ook in voorgaande jaren al aan de orde werd gebracht, heeft een aantal haken en ogen die niet zo licht weg te werken zijn, onderkende hij. Een tussentijdse regeling echter, van beperkte duur, zou naar hij dacht anderzins wel getroffen kunnen worden.

De Statenleden/ ambtenaren, zo gaf hij als voorbeeld, kunnen vrijgesteld worden van hun werk. Zij behouden dan hun salaris, maar behoeven zich niet met hun ambtelijke taken bezig te houden. In dat geval kan tevens een voorziening getroffen worden voor de voorlopige opvang in de tijdelijk ongevulde functie. Binnen de desbetreffende landsdan wel eilands- dienst kan zo het werk normaal worden voortgezet, terwijl aan de andere kant het Statenlid zich volledig aan zijn parlementaire taken kan wijden. Voor het handjevol Statenleden dat niet als ambtenaar werkzaam is, zou dan wel een aparte regeling moeten worden ontworpen. Ook voor hen kon wellicht een compenserende regeling worden gevonden, merkte hij op.

INFORMATIE

Jesurun wees er met nadruk op dat het werk van een Statenlid geenszins te vergelijken is met dat van een Nederlandse parlementariër. "In Nederland beschikken zij over een groot aantal vaste experts waar voor het verstrekken van informatie een beroep op kan worden gedaan". Op de Antillen ontberen evenwel de Statenleden de mogelijkheid op elk gewenst moment een expert voor advies of nadere gegevens over bepaalde onderwerpen in te schakelen. "De Statenleden moeten zelf te rade gaan, wanneer zij specifieke en gedetailleerde uitleg willen hebben over bijvoorbeeld juridische, economische, financiële of monetaire aangelegenheden". Wij moeten zelf "de boer op", aldus Jesurun.

Er moet een "modus" worden gevonden, zei hij nog eens nadrukkelijk. Nu wordt er zowel op de Statenleden als op hun verschillende taken "roofbouw" gepleegd. Hoe moeilijker bovendien de economische situatie wordt, hoe meer het publiek haar toevlucht bij de parlementariërs begint te zoeken. "Er wordt steeds meer een beroep op de Statenleden gedaan. Er wordt voortdurend door mensen aangesproken die over hun problemen willen praten. Die mensen moet je toch tenminste aanhoren".

MEER RUIMTE

In het licht hiervan, vindt het PNP- Statenlid daarom ook, dat er voor de Staten- fracties meer "ruimte" moet worden gemaakt om zich met dat publiek bezig te houden. Jesurun wees erop dat in het Statengebouw de fracties momenteel de beschikking hebben over slechts twee fractie- kamers.

In de fractie- kamer voor de coalitie moeten dus zestien Statenleden hun parlementaire werk uitoefenen, terwijl in de kamer voor de oppositie een zestal leden bezig is, voerde hij aan. Het Statenlid vindt dat er eigenlijk, ergens in de binnenstad, een onderkomen moet worden gevonden waar elke fractie over een eigen kamer kan beschikken.

Daarin zou bovendien een klein secretariaat gevestigd moeten zijn om het werk van de fracties te vergemakkelijken en de communicatie naar het publiek door te laten verlopen. Nu echter moeten de Statenleden, die elke dag tussen de twintig en de dertig man het Statengebouw zien binnenkomen voor gesprekken met de parlementariërs, nog steeds op zeer primitieve wijze te werk gaan. Ook daarin moet zijns inziens dus dringend verandering komen.

Het weer

WEERSVERWACHTING GELDIG tot morgenmiddag 12 uur. Licht tot halfbewolkt met een enkele bui. Overwegend matige oostelijke wind.

OVERZICHT: Aanvoer van enigszins vochtige en onstabiele lucht zullen in de komende 24 uur op de Benedenwindse Eilanden enkele buien tot ontwikkeling brengen.

Met bijdragen eigenaren graven en kelders

Stichting wil kerkhof Sta Famia restaureren

WILLEMSTAD— Onlangs werd de stichting "Santana Katóliko Roodeweg" opgericht. De stichting heeft tot doel om de begraafplaats van de parochie Santa Famia te restaureren en in een betere staat te behouden. De eigenaren van een graf of grafkelder worden gezocht hiervoor een bedrag van 50 gulden per jaar bij te dragen.

Naar voorzitter Tramm van de zeer jonge stichting tijdens een gisteren gehouden persconferentie naar voren bracht, kan de begraafplaats beschouwd worden als een monument. Het werd gebouwd in 1808 en bevat momenteel zo'n 7000 graven en graf- kelders. Ze verkeren echter over het algemeen in een erbarmelijke staat, evenals de paden tussen de graven door en de muren rond de begraafplaats.

Een ad hoc stichting, voorlopig opgericht voor de duur van drie jaar, wil trachten de begraafplaats weer in goede staat terug te brengen. De stichting wil op de eerste plaats de bestaande situatie verbeteren en die vervolgens op peil proberen te houden. De administratie en organisatie van de begraafplaats komt eveneens in handen van de stichting "Santana Katólico Roodeweg".

Om het een en ander te bewerkstelligen heeft de stichting uiteraard gelden nodig. Deze wil zij verkrijgen door de eigenaren van een graf of grafkelder 50 gulden per jaar te laten bijdragen. Dit voorlopig voor de duur van drie jaar aangezien de stichting ook voor die termijn is opgericht. Men kan de stichting op de Mgr. Nieuwindstraat 23 bereiken voor het betalen van de contributie en voor meerdere informatie. De stichting heeft op maandag en donderdag spreekuur van zes tot zeven uur 's avonds in de pastorie van Santa Famia.

Vanaf maandag 29 november kan men zich inschrijven als contribuant. Ook op 2 november zijn er de hele dag (van acht uur's morgens tot zes uur 's avonds) directie- leden van de stichting in de pastorie aanwezig om de mensen in te schrijven. Degenen die contribuant worden, moeten hun kwitantie van graf of grafkelder meenemen, een fotocopie hiervan en hun trouwboekje of familieboekje. Indien men de papieren niet in orde heeft, of bijvoorbeeld de kwitantie niet meer heeft, kan daar een duplicaat van verkregen worden. Tot slot deed de voorzitter nog een beroep op de eigenaren om de graven en graf- kelders te verven en goed te onderhouden.

Volgens CADMU-rapport

Alternatieve arbeid oplossing voor CDM

WILLEMSTAD— Het rapport van de metaalwerkersbond CADMU over de Curaçaose Dok Maatschappij (CDM) is afgerond. Het rapport zal op korte termijn aan het Bestuurscollege en de CDM- directie overhandigd worden. De voornaamste conclusie is dat de CDM zich op lange termijn moet richten op alternatieve werkzaamheden naast het reparen van schepen.

Naar de CADMU- woordvoerder Ronald Sluis verklaarde is men bij het opstellen van het rapport uitgegaan van de subsidie van de overheid. Het is geen rapport dat oplossingen aandraagt voor de korte termijn, maar het biedt wel mogelijkheden voor de lange termijn. Hier wordt, zo legde Sluis nader uit, voornamelijk gedacht aan meerdere werkzaamheden binnen de CDM. Indien de markt voor het repareren van schepen dan wat minder is, heeft de Dokmaatschappij toch blijvende inkomsten. De alternatieven zijn nog niet specifiek uitgelegd, aldus Sluis. Het ligt in de bedoeling dat aan de hand van het rapport een commissie in het leven wordt geroepen voor het uitwerken van de verschillende alternatieven.

Ook het beleid bij de CDM komt aan de orde in het rapport. De woordvoerder wilde hierover nog niet in details treden, omdat het rapport nog niet aan de directie en het Bestuurscollege werd overgedragen. Feit is wel dat het rapport aanbevelingen aandraagt voor de nieuwe directeur die bij de maatschappij benoemd moet worden.

Naar Sluis verklaarde zijn de conclusies van het rapport over de levensvatbaarheid van het bedrijf redelijk optimistisch. Dit, mits er alternatieve werkzaamheden ingevoerd worden. Dan kan de maatschappij over een aantal jaren weer volledig zelfstandig, zonder subsidie, draaien, meende hij.

Bij installatie standaardiserings- commissie

Rozendal onderstreept belang van hechte culturele banden

WILLEMSTAD— "Zolang de belangrijkste culturele basis —dat is de gezamenlijke taal— er is, blijft elke vorm van politieke samenwerking mogelijk. Misschien zijn politieke fouten die tot nu toe gemaakt zijn zelfs te wijten aan het feit dat niet genoeg gewerkt is aan het hechter maken van de culturele banden". Zo stelde minister van Onderwijs Frank Rozendal tijdens de installatie van de commissie Standaardisering van Papiamentu.

De commissie bestaat uit een dertigtal leden van alle drie de Benedenwindse eilanden en werkt samen met de ILA (Instituto Lingwistiko Antiano van het Departement van Onderwijs) aan de planificatie en normalisatie van papiamentu.

De eerste stap in dat proces is officialisering van het gebruik van papiamentu en het engels naast het nederlands. Reeds is een wets- ontwerp hiertoe opgesteld, dat drie jaar in voorbereiding was en nu bij de Raad van Advies ligt. De minister zei te verwachten dat de wet in de eerste helft van 1985 klaar is.

Standaardisering is de tweede stap in dit proces. Na twee jaar voorbereiding werd een besluit hiertoe aangenomen. De volgende stap is het oprichten van een "bank" waar alle informatie over papiamentu vergaard en bewaard wordt. Deze informatie bereikt het publiek in de vorm van een of meer verklarende woordenboeken. De vierde stap is standaardisering van de grammatica van het papiamentu en de vertaling en aanpassing van legale en semi- legale teksten, zowel lokale als internationale.

Opdat er sprake kan zijn van een algehele normalisering moeten alle linguistische inspanningen vergezeld gaan van het scheppen van een lectuur- en literatuur- fonds, zei minister Rozendal. "In de laatste tien jaar is meer voor het papiamentu gedaan dan in de vier of vijf eeuwen van het bestaan van die taal", zei hij. De aanvankelijke inspanningen ontsprongen echter veelal aleen uit goede wil en niet uit een goed- gepland beleid. Daarom heeft zich meer emotie en politiek in het proces gemengd dan nodig was, meende Rozendal.

Uiteindelijk woedde de strijd uit op het ontstaan van verschillende schrijfvormen. Met het voordeel dat Curaçao verder kon werken aan het voorbereiden van een schrijfwijze voor het papiamentu. Na de strijd om de schrijfwijze was men "bek-af", zei Rozendal, en met het besef dat de schrijfwijze alleen niet voldoende is, dat er continuiteit moet komen in het beleid met betrekking tot het papiamentu en wel met wetenschappelijke bijstand.

Terwijl hij van de ene kant, als minister van Herstructurering van de Antillen van Vijf actief, werkt aan desintegratie van de Antillen, heeft hij aan de andere kant een commissie moeten installeren die zich vooral bezig houdt met het bereiken van een uniforme schrijfwijze van bepaalde woorden op de drie Benedenwindse eilanden. De commissie bestaat uit:

Subcommissie **Aruba**: Frank Booi, Rudy Frank, Richard Harms, Digna Laclé, Julio Maduro, Jossy Mansur, Ernesto Rosenstand, Ramon Todd Dandaré en Gregorio (Ito) Tromp.

Subcommissie **Bonaire:** Franklin Antoin, Frans Booi, Crispina Cicilia- Janga, Cecilia Everts- Goeloe, Carlos Nicolaas en George Thodé.

Subcommissie **Curaçao:** Lucille Berry- Haseth, Stanley Cras, Martha Dijkhof, Frank Elstak, May Henriquez- Alvarez, Anthony Jean Pierre, Silvio Jonis, Sidney Joubert, Elis Juliana, Enrique Muller, Charles do Rego en Guillermo Rosario. Het voorzitterschap is door de directeur van het departement van Onderwijs, drs Rudy Naaldijk overgegeven in handen van drs Frank Martinus, terwi l Eithel Martis als secretaris fungeert.

WILLEMSTAD— In de Penthouse van het Curaçao Plaza hotel werd gisteravond de "Komishon pa Standarisashon di Papiamentu" (KSP) geinstalleerd. De commissie bestaat uit dertig vertegenwoordigers van de respectieve Benedenwindse eilanden. De installatie vond plaats door minister van Onderwijs Frank Rozendal.

Tevens overhandigde de minister een plakkaat aan de heer Alejandro "Bibi" Alders, die een lijst van 15.000 woorden in Papiamentu samenstelde, vergaard door de dienst Onderwijs en Cultuur op Aruba. De avond werd opgeluisterd met voordrachten van Stanley Cras, Elis Juliana en Enid Hollander.

Aansluiting bij "Memo bank"

Actieplan op Antillen voor behoud culturele geschiedenis

WILLEMSTAD— Via een actieplan waarbij alle eilanden van de Nederlanse Antillen, privé instanties en personene betrokken zijn, wil het Antropologisch Instituut van de Nederlandse Antillen (AAIA) tot een samenwerking komen om een systematischer werkwijze te bereiken. Hiermee wil men voorkomen dat belangrijke gegevens over ons verleden verloren gaan.

In een persbericht van de Regerings Voorlichtings dienst (RVD) wordt opgemerkt dat men op de Antillen doorgaans langs elkaar heenwerkt bij het verzamelen van gegevens over de orale geschiedenis en traditie. Dit heeft tot gevolg dat bepaalde onderwerpen nauwelijks of geen aandacht krijgen.

Mevrouw Allen, die sinds enige jaren werkzaam is bij het AAIA heeft onlangs de Antillen op een seminar op Jamaica vertegenwoordigd. Tijdens dit seminar, dat was georganiseerd door de "Jamaica Memory Bank" en gefinancierd was door de UNESCO heeft men besloten een "Caribbean Memory Bank" op te richten. Voor de realisering hiervan is een "steering commitee" opgericht waarin mevrouw Allen namens de Nederlandse Antillen zitting heeft.

Met deze commissie wil men in de verschillende aangesloten landen komen tot een aanvang van de studies van de orale geschiedenis en traditie en een centrale aanpak voor de verwerking van de gegevens. Het ligt in de bedoeling, aldus het persbericht, om ook andere Caribische landen te benaderen om lid te worden van dit committee.

De "Jamaica Memory Bank" heeft gedurende de afgelopen drie jaar veel werk verzet op het gebied van de orale geschiedenis en traditie van Jamaica. Verscheidene Caribische landen hebben met interesse deze ontwikkeling gevolgd. Te meer als men zich realiseert de de culturele geschiedenis van het Caribsch gebied grotendeels ongeschreven is en mondeling van generatie op generatie wordt overgebracht. De Unesco heeft interesse getoond en zorgt thans voor financiele steun en "know- how" voor de voortzetting van de "Jamaica Memory Bank". Andere Caribische landen, waaronder de Nederlandse Antillen, kunnen eventueel de UNESCO benaderen voor financiele en technische hulp bij de opzet van een eigen "Memory Bank".

Jongen verdrinkt in zwembad

WILLEMSTAD— De 15- jarige jongen Luthson Michel is gisternmiddag door verdrinking om het leven gekomen. De jongen was een leerling van het Praktische Beroeps Onderwijs en liep stage bij een ceramiekfabriekje. Het fabriekje is gevestigd bij het huis van de eigenaar aan de Schout bij Nacht Doormanweg. Naar alle waarschijnlijkheid is de jongen op een fiets rond het zwembad in de tuin gaan fietsen en kwam in het water terecht. Toen de jongen ontdekt werd, lag hij met de fiets op de bodem. Hij werd met spoed overgebracht naar het ziekenhuis, alwaar men de dood constateerde.

BALASHI — *Bij het Water- en Energie Bedrijf (WEB) te Balashi had gistermiddag de oplevering plaats van het tweede Aquachem-plant, welk 12 miljoen gulden heeft gekost. Tijdens de oplevering bood de product- manager van Aquachem, Wayne Wagner, een gedenkplaat aan die op onderste foto te zien is achter de aan het woord zijnde WEB-gedeputeerde Daniel Leo; er luisterden toe de heren Efrain de Kort, algemeen adviseur Betico Croes en WEB- hoofd ing. Chenco Yarzagaray. Bij de andere foto: de vlag in de top op het tweede Aquachem-plant.*

Georganiseerd door Aruba Dolphins

Zondag één en twee-kilometer-zwemtochten

SAVANETA — De jaarlijkse 1-km en 2-km zwemtochten van zwem- vereniging Aruba Dolphins zullen zondag te Savaneta worden gehouden.

De 1-km tocht start om 10 uur vanaf de Marine Watersports waar de pier te Savaneta 270 (tegenover het La Fama- veld). Hieraan mogen de volgende categorieën meedoen: jongens en meisjes van 9-10 jaar, jongens en meisje 11-12 jaar en prestatiezwemmers. Om 11 uur wordt een begin gemaakt met de 2-km race vanaf het strand te Cura Cabai naar de pier te Savaneta 270. Deze race is bestemd voor de categorieën: jongens en meisjes 13-15 jaar, dames en heren 16-34 jaar, dames en heren veteranen 35 jaar en ouder, en prestatiezwemmers.

De absolute winnaar van de 2-km tocht ontvangt de door het Bestuurscollege beschikbaar gestelde wisselbeker. Voor de eerste drie in alle categorieën (zowel de 1-km als de 2-km) zijn medailles beschikbaar gesteld en de eerste drie van de 1-km en de 2-km zullen bovendien een trofee ontvangen. Voor deelname aan de zwemtochten kan ingeschreven worden bij de heer Rolie Bisslik, bij het Colegio Arubano of te Savaneta 312A (tel.: 48513) en op zondag een uur voor aanvang van de wedstrijden.

Als extra attractie voor het publiek zal zondag een waterballetdemonstratie worden gegeven door de Barracuda's met onder andere Nicole Hoevertsz en Esther Croes die aan de Olympsche Spelen in Los Angeles deelnamen, ook is er een waterpolo- demonstratie. De «Go Go Disco» zal voor muziek zorgen, terwijl de hele dag «Seafood»- hapjes te verkrijgen zullen zijn.

PP-kaart-zaak weer in raad:

AVP wil mening van Betico Croes horen

ORANJESTAD — De fractie van de Arubaanse Volks Partij (AVP) in de Eilandsraad heeft een openbare vergadering van de raad gevraagd waarbij de dokterskaart- affaire opnieuw ter sprake zal komen.

Als agendapunt wenst de AVP opgevoerd te zien: "Maatschappelijk beleid in het algemeen en in het bijzonder de handelingen van het rapport van de Dienst Maatschappelijke Zorg (DMZ) van 28 september 1984".

In een gesprek met de Amigoe wijst de AVP- leider mr. Henny Eman er de Amigoe op dat de AVP gedwongen wordt deze openbare vergadering aan te vragen. Drie dagen werd over deze zaak vergaderd., Toen wij het rapport van DMZ vroegen, werd gesteld door het Bestuurscollege dat dit een geheim rapport was en niet ter inzage kan worden gegeven. Bij de verkiezing van een nieuwe gedeputeerde als opvolger van Remie Zaandam wilde Armand Engelbrecht het woord voeren doch de MEP- leider Betico Croes protesteerde hiertegen fel. De AVP werd toen gedwongen met de voorzitter mee te werken in afwachting van het juridisch advies omtrent beraadslagingen in de Eilandsraad.

Wij kunnen nu niet zonder commentaar blijven, zeker niet nadat alles wat Zaandam gedaan heeft hij zijn ontslag nam en nu de Arubaanse bevolking als plaats- vervangend gevolmachtigde minister in Hen Haag gaat vertegenwoordigen. Wij willen nu graag horen hoe Betico Croes over deze zaken denkt. Vorige week kwam hij met het excuus dat hij niet op Aruba was en als hij er geweest was de zaken anders waren verlopen. Nu hij weer op Aruba is, hopen wij dat hij zijn agendapunt in deze duidelijk zal laten horen.

Geslaagden

DE VERENIGING VAN Levens- verzekeringen Nederlandse Antillen (LUANA) ontving bericht uit Canada dat een aantal levens- verzekeringsagenten op Aruba geslaagd zijn voor de verschillende cursussen. Voor de cursus «Life Underwriters Training Course» (deel 1) slaagden: Peggita Mendezoon, Anna Farro, Abigail Grijt en Dora Pieters. Voor deel 2 van dezelfde cursus waren de geslaagden: Cornelis Rozema en Rika Wilson, terwijl Lancelot Lewis geslaagd is voor 3 vakken van de cursus «Chartered Life Underwriter» (CLU) en Roy Winterdaal voor 1 vak van deze CLU- cursus. Voorts wordt vernomen dat de LUANA zijn jaarlijkse algemene vergadering houdt op 26 oktober in Holiday Beach hotel op Curaçao en op 27 oktober, half acht 's avonds, in de vergaderzaal van Dragon Phoenix op Aruba.

ORANJESTAD — Na mej. Margo Croes en ing. Don Martina is mr. Leslie Navarro de derde minister van Justitie die dit jaar de interne en externe problemen van het Huis van Bewaring op Aruba van dichtbij kwam waarnemen. Dat geschiedde woensdagmorgen, waarbij de bewindsman (midden) vergezeld was van de heren David van der Ree, John Hart en Antonio Matos van de HvB- leiding en mevrouw Cristina van den Berg- De Freitas, als lid van de Commissie van Toezicht.

Panama Rebels te sterk voor RCA bij basketbal: 62-43

ORANJESTAD — Op de Caribe- baan behaalde de veteranen van Aruba Juniors een 36-31 basketball- overwinning op Plymouth Cunucu. Laatstgenoemde ploeg, die bij rust een 19-14 voorsprong had, bleek niet in staat deze in de tweede etappe te handhaven. Winston Ho- Sing- Loy scoorde 18 punten voor Plymouth Cunucu en Victor Albus en Albert Odor scoorden ieder 12 punten voor Aruba Juniors.

Bij de dames won Don Bosco met 38-31 van Checkpoint Color. De ruststand was 14-13 voor Don Bosco. Topscoorster was Cordelia Lake (D. Bosco) met 14 punten, terwijl Marine Semeleer 9 punten voor Checkpoint maakte.

In de heren-A ontmoeting bleek Panama Rebels te sterk voor RCA/Marlboro en won met 62-53. Halverwege de wedstrijd had Panama Rebels al een 25-22 voorsprong. Claret Connor (Panama Rebels) werd topscorer met 20 punten. Fanchi Oduber scoorde 12 van de Marlboro-punten.

Morgenavond worden in de sporthal de volgende basketball-wedstrijden gespeeld: Sixers Gold Crown - Adams Chiclets (7 uur, Junioren), Aruba Tivoli-club - Connie Francisclub (8 uur, dames) en Don Bosco - Aruba Concorde Hotel (9 uur, heren-A).

Fietswielen, onderdelen en sieraden buit gemaakt

ORANJESTAD — Wederom kreeg Radio Shack ongewenst bezoek. Vanuit de opslagplaats aan de Wilhelminastraat namen de dieven zes fiets- wielen ter waarde van 600 gulden en een grote hoeveelheid fiets- onderdelen mee. Enige glazen shutters werden verwijderd om in het gebouw te komen.

Uit een woning te Ponton namen binnendringers vanuit een slaapkamer een sieraden- kistje inhoudende vier waardevolle ringen, een gouden halsketting en een bedrag van 400 gulden en een cheque- boek mee. Een raam werd geforceerd om binnen te komen.

OPENBARE VERKOOP

Op 8 november 1984 's middags om 15.00 uur zal ten overstaan van notaris Mr. J.R. Croes of diens waarnemer te zijnen kantore aan de L.G. Smith Boulevard 64, Oranjestad Aruba in het openbaar bij opbod aan de meestbiedende worden verkocht:

I. **Krachtens onherroepelijke machtiging ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:**
   a. een perceel eigendomsgrond groot ACHTHONDERD EEN EN ZESTIG vierkante meter (861 M2), gelegen aan de zuidzijde van de Nassaustraat op Aruba, kadastraal bekend als Eiland Aruba Eerste Afdeling Sectie D nummer 256, met de daarop gebouwde betonstenen opstal van een restaurant, plaatselijk bekend als "Nassaustraat 152" ("Trocadero Restaurant");
   b. een perceel eigendomsgrond groot VIER EN VEERTIG vierkante meter (44 M2), gelegen aan de zuidzijde van de Nassaustraat te Oranjestad op Aruba, kadastraal bekend als Eiland Aruba Eerste Afdeling Sectie D nummer 255;

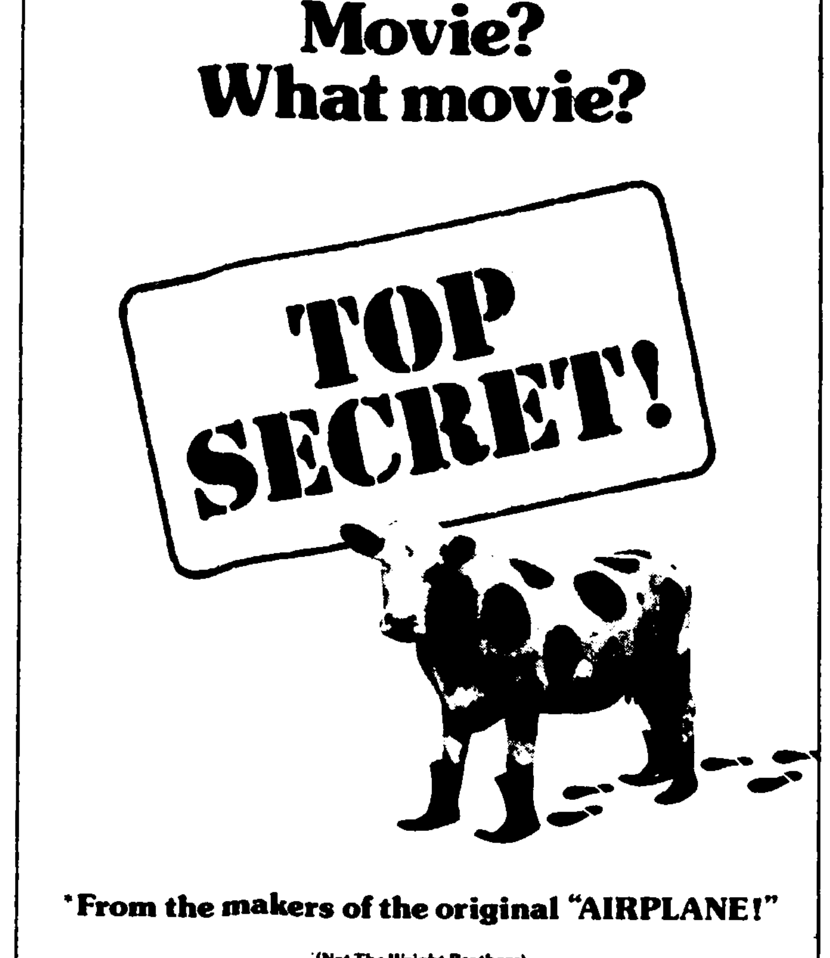
II. **Krachtens fiduciaire eigendomsoverdracht:**
   de bedrijfsinventaris en voorraden van het Trocadero Restaurant.
   Het gebouw en de inventaris van het Trocadero Restaurant kunnen dagelijks worden bezichtigd van 8 A.M. tot 6 P.M.
   De executant heeft het recht het gebouw en inventaris als geheel te verkopen;

III. **Krachtens onherroepelijke machtiging ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:**
   het recht van erfpacht tot zes april van het jaar tweeduizend en twintig op een perceel domeingrond groot EENDUIZEND VIERHONDERD VIJF EN TWINTIG (1.425 M2), gelegen aan de Lloyd Gaston Smith Boulevard op Aruba, kadastraal bekend als Eiland Aruba Tweede Afdeling Sectie A nummer 41, met de zich daarop bevindende betonstenen opstal van een woonhuis met alle verder aanbehoren, plaatselijk bekend als "Lloyd Gaston Smith Boulevard 486";

IV. **Vrijwillig:**
   het recht van erfpacht tot twaalf mei van het jaar tweeduizend en dertig op een perceel domeingrond groot EENDUIZEND VIER EN ZESTIG vierkante meter (1.064 M2), gelegen aan de westzijde van de Engelandstraat te Eagle op Aruba, kadastraal bekend als Eiland Aruba Eerste Afdeling Sectie N nummer 198, met het daarop gebouwde betonstenen woonhuis, plaatselijk bekend als "Engelandstraat 17".

De Veilingsvoorwaarden zijn gedeponeerd ter Griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg, Zittingsplaats Aruba en liggen voorts ter inzage ten kantore van notaris Mr. J.R. Croes, Lloyd Gaston Smith Boulevard 64 te Oranjestad, Aruba.

Mr. J.R. Croes, Notaris.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama en Piet Soda Fountain.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; Van Dorp in Americana; Holiday Inn Drugstore en Van den Berg Giftshop in Dr. Horacio Oduber Hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur, zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22950 en 22316
Pageboy 027-774 en 027-845.

Bankrek. nr.: 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604

POLITIE 100.

ALARMCENTRALE 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag voor 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
BOULEVARD: 20.30 en 24.00 uur *Top secret* (14 jr.).
DRIVE-IN: 20.30 en 24.00 uur *Smokey & the bandit III* (14 jr.).

...

BOTICA'S: Oranjestad: Sta. Anna, tel.: 28181; San Nicolas: San Lucas, tel.: 45119.

...

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter T.H.K. Lin, Noord 68, tel.: 21522/22694.
San Nicolas en Savaneta: dokter C.E. Zaandam, via Centro Clinica San Nicolas, tel.: 48833 of via Hospitaal, tel.: 24300.

...

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

...

(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

...

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informaties via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

DOKTER HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren 15.00-15.45/18.30-19.30 uur.

ALLIANCE FRANÇAISE D'ARUBA: iedere maandag van 19.30-20.30 uur cursus voor gevorderden; dinsdag van 19.30-20.30 uur conversatielessen; woensdag van 19.00-20.00 uur cursus voor beginners - Colegio Arubano.

OSTICEBA (**26, 27 en 28 oktober**(: 19.30 uur off. opening studie- weekeinde - Openbare Bibliotheek (ond.: «De toekomst van het werk voor sociaal welzijn op Aruba»).

ARUBA FEMALE JAYCEES: 19.00-21.00 uur off. opening en cocktail t.g.v. de te houden jeugd- seminar - Americana Hotel.

SPORT
CARIBECLUB (**zaalvoetbal**): 19.30 uur Conar vs Golden Boys; 20.30 uur Apolinaris vs Tivoli; 21.30 uur Caribe vs BMA.

BASKETBALL: vanaf 19.00 uur wedstrijden - Sporthal.

BANKTOERNOOI '84: vanaf 19.30 uur finale volleyball- wedstrijden - Club Caiquetio.

VISTOERNOOI: 19.00-20.00 uur vergadering met team- captains van deelnemende boten; 20.00-21.00 uur welkoms- cocktail - Bucuti Yachtclub (muz. Bucuteños).

BASKETBALL: 20.00 uur Aquila El Rey vs Basketball Union (uit Curaçao) - Centro di Barrio Dakota.

...

ZATERDAG
DIVERSEN
ARUBA FEMALE JAYCEES: vanaf 09.00 uur jeugd- seminar - Americana Hotel.

SPORT
VISTOERNOOI: vanaf 06.00 uur te Bucuti Yachtclub; 16.30-18.30 uur wegen van visvangst.

BANKTOERNOOI '84: vanaf 09.00 uur softball (heren) - Kibaima Ballpark.

MOKO ZOO RANCH open voor het publiek: zaterdag 13.00-18.00 uur; zondag 10.00-18.00.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetio, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK (**openingstijden**)
LEES- EN KRANTENZAAL: maandag t/m vrijdag vanaf 07.30 uur.
UITLENING AFDELING: maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-11.55/13.30-20.00 uur; dinsdag en donderdag van 13.30-17.30 ('s morgens gesloten).

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdag de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

SHASA (Stichting Hulp aan Slechthorenden Aruba), Engelandstraat (Lionsgebouw t/o Eagleclub), is dagelijks geopend van 08.30-12.00/13.00-16.30 uur.

...

TELEARUBA

VRIJDAG: 17.30 Fat Albert; 18.00 The Smurfs; 18.30 Nos tambe por; 18.45 Telenovela: Chispita; 19.30 Cocktail musical; 20.00 Telenoticias; 20.30 Falcon Crest; 21.30 Wrestling; 22.30 Repiticion Telenoticias; 23.00 Sluiting.

ZATERDAG: 17.00 Dance fever; 17.30 Matinee (Invasion from Mars); 18.45 Images de Europa; 19.00 RVD: 19.30 The A-team (White ballot); 20.30 National geographic (The New Indians); 21.30 Santo Domingo invita; 22.30 Estreno (One dark night); 24.00 Sluiting.

Minister Hendrik Croes zoekt statenlid Mito Croes:

Voor tweede keer lastig gevallen door bewindsman

ORANJESTAD — Het AVP- Statenlid mr. Mito Croes heeft van de nieuwe minister voor Staatkundige Structuur mr. Hendrik Croes een brief ontvangen, waarin hem wordt medegedeeld dat hij alleen afwezig van zijn kantoor mag zijn om Statenvergaderingen bij te wonen. Dit is de tweede maal dat mr. Mito Croes — sedert de installatie van de nieuwe regering — door minister Croes wordt lastig gevallen.

Korte tijd geleden kreeg hij ook opdracht — toen hij de openings- vlucht van de ALM naar Bogotá meemaakte — dat hij zich af had moeten melden bij zijn hoofd van dienst, terwijl geen ander Statenlid een dergelijke verplichting heeft. Tijdens de gistermorgen gehouden vergadering van de Raads Commissie Onafhankelijkheid Aruba (RCOA) werd deze kwestie door Watty Vos naar voren gebracht.

Voorzitter RCOA, Betico Croes, reageerde hierop door te stellen dat mr. Mito Croes een "nieuwe werkgever" heeft en zich aan de regels moet houden.

Hij vond dat de vakantie- regeling voor ambtenaren in dit geval voor mr. Mito Croes van toepassing zou kunnen zijn. De heer Vos wees erop dat deze vlieger niet opgaat, aangezien deze stelling door de rechter reeds enige malen werd verworpen. Een Statenlid moet alle bewegings- vrijheid hebben. Wat de kwestie betreft dat mr. Mito Croes geruime tijd niet op kantoor verscheen, zette Watty Vos uiteen dat dit op verzoek van betreffend hoofd van dienst en de toenmalige minister van Staatkundige Structuur geschiedde. Men had namelijk het kantoor van mr. Mito Croes nodig voor Nederlandse krachten die in het kader van de technische bijstand kwamen helpen.

Mr. Mito Croes heeft toen op dit verzoek om medewerking te verlenen positief gereageerd. De heer Betico Croes liet bli ken van een en ander niet op de hoogte te zijn en zegde toe een en ander met betrokken minister of in de commissie- vergadering van de Staten ter sprake te zullen brengen.

Voor YMCA's century dinner al 150 man

ORANJESTAD — Reeds hebben 150 personen ingeschreven voor het «Centry Club Annual Diner» van de Y's Men's Club dat op 2 november in Holiday Inn Aruba wordt gehouden. Het show- gedeelte tijdens het diner zal bestaan uit een Amerikaanse breakdance- team en de Argentijnse gaucho's. De financiële opbrengst van de avond gaat naar het jeugdwerk van de twee YMCA- centra op het eiland. Belangstellenden die nog niet ingeschreven hebben voor het diner, kunnen zich in verbinding stellen met de YMCA- centra (tel.: 23072 of 45303).

SAN NICOLAS — In het hoofdkantoor in San Nicolas had de eerste trekking plaats van het «Lottospel 4 uit 30». De trekking geschiedde door Sport- gedeputeerde Marco Bislip (in het zwart op de foto) die drukkend op een electrische knop de genummerde balletjes (links) in beweging bracht. De eerste prijs (de nummers 2, 20, 17 en 13) bedroeg tienduizend gulden (alle 4 goed), en de tweede prijs vijfduizend gulden (3 van de 4 goed). Bi de foto: ged. Bislip aan het woord in het bijzijn van bestuursleden van de stichting Lotto pa Deporte, algemeen adviseur Betico Croes en rechts ex-gedeputeerde Remie Zaandam, die de vader van het Lotto- spel op Aruba genoemd wordt.

Lottospel 4 van 30 trok 5630 deelnemers

ORANJESTAD — Aan de eerste trekking van de nieuwe Arubaanse Sport- lotto hebben 5630 mensen deelgenomen. Sport- gedeputeerde Marco Bislip liet dit gisteravond in Telenoticias weten waarbij dank werd gebracht voor het vertrouwen en medewerking van de gemeenschap.

Het was nog een proef omdat de veranderingen die wettelijk nodig zijn nog niet zijn aangebracht. Gistermiddag heeft de Eilandsraad in huishoudelijke vergadering hierover beraadslaagd. Onder meer werd de vraag gesteld wie toezicht houdt bij de trekkingen. Hierop liet het BC weten dat iedere keer een notaris vragen een kostbare zaak wordt. Daarom zal het BC vermoedelijk vandaag een ambtenaar van Juridische Zaken aanwijzen dit toezicht te houden. Daarna wordt het ontwerp tot wijziging van de wet begin volgende week in een openbare vergadering behandeld, waarna aanstaande woensdag de eerste officiële trekking volgt. Er was gisteravond van de proeftrekking nog geen winnaar bekend. Alle formulieren moesten door de computer en als de belangstelling zo blijft, zal spoedig een tweede machine moeten worden aangeschaft.

PPA wil informatie over vakantiegeld ex-ged. Zaandam

ORANJESTAD — De Eilandsraads- fractie van de PPA verzocht in een telegram het Bestuurscollege om klaarheid binnen 48 uur terzake een bericht in het dagblad Nobo van gisteren dat de ex-gedeputeerde Remie Zaandam een bedrag van 10.659 gulden aan vakantie- dagen zou hebben geïnd. De PPA-fractie zegt in het telegram nog vers in het geheugen te hebben dat het BC en de algemene adviseur verklaarden dat uitbetaling van vakantie aan gedeputeerden in contant geld niet meer zal gebeuren. De bevolking wacht op uitleg over deze zaak, zo besloot het telegram van de PPA- fractie.

Morgen eerste wedstrijddag in Bucuti's vistoernooi

ORANJESTAD — Vandaag worden de laatste teams verwacht voor deelname aan het 13e «Pez de Pico» internationale vis- toernooi van de Bucuti Yachtclub Aruba.

Van 7 tot 8 uur vanavond wordt de vergadering met de team- captains gehouden, gevolgd door een cocktail party voor deelnemers en genodigden in het Bucuti- gebouw.

Morgen wordt de eerste visdag gehouden, waarbij de teams reeds om half zeven van de Bucuti- pier vertrekken en om half zes 's middags weer terug verwacht worden. Vanaf half vijf tot half zeven wordt de «catch of the day» gewogen. Op zondag wordt het programma van zaterdag herhaald, waarna om acht uur 's avonds de uitslag bekend gemaakt zal worden tijdens het afscheids- buffet.

Het organiserend comité van Bucuti bestaat dit jaar uit: voorzitter John Visser, vice- voorzitter Mario Agunbero, secretaresse Carla Hernandez, penningmeester Henk Weusink, controle- coördinator Aquiles Leon, technische coördinator John Vlaun, coördinatrice dames- comité Viveca Visser en als vertegenwoordiger van het Bucuti- bestuur de voorzitter ing. Michael Croes.

Het Bucuti- toernooi van vorig jaar werd gewonnen door het Yumna- team uit Curaçao, bestaande uit S. Kaluf, F. Daou en J. de Vries.

Spanning aan kop in bridgestrijd

ORANJESTAD — In de competitie van bridgeclub Aruba Ariba werd wederom naar hartelust gebridged. De laatste uitslagen waren: 1. echtpaar Bilderbeek 61.16%; 2. mevr. Hendriks/heer Somers 58.93; 3. heren Angus/Dekker 58.04; 4. heren Gottfried/Lopez Henriquez 57.59; 5. heren Conway/Van Veen 55.36.

Na drie competities te hebben afgerond, is de strijd om het Arubaanse paren- kampioenschap het hevigst aan de kop. De eerste drie plaatsen worden ingenomen door: Karel Angus 289 punten, Hans Somers 286 en Isio Gottfried 269.

Bij bridgeclub Aruba Ariba is men inmiddels ook gestart met de strijd om de Arubaanse 4- tallen titel. Het zware programma moet binnen vier weken zijn afgewerkt omdat op 24 en 25 november het Antilliaans kampioenschap op Curaçao gespeeld wordt.

Herhaling keramiek cursus bij YMCA-SN

SAN NICOLAS — De eerste keramiek- cursus van de YMCA is zo'n groot succes geworden dat besloten werd deze cursus te herhalen. Deze tweede cursus begint op 1 november en zal daarna voortgezet worden op 7, 8, 14, 15, 21, 22 en 28 november. Belangstellenden kunnen zich bij de YMCA in San Nicolas laten inschrijven.

ORANJESTAD — In het Little League Ballpark en het Lago Sportpark zijn gelijktijdig de wedstrijden begonnen van het softball- toernooi voor scholen van het voortgezet onderwijs. De eerste uitslagen waren: Technische School Tarabana - Julianaschool 10-4; La Salle College - John F. Kennedyschool 13-1; Abraham de Veerschool - John Wesley College 9-2; Martin Luther Kingschool - Filomena College 6-4. Bij de foto: de ploegen van TS Tarabana en de Julianaschool met hun leiders voor de aanvang van hun wedstrijd in het Little League Ballpark.

Na bedreiging MEP-leider van eilandssecretaris

PDA: ogenblik gekomen om te kiezen voor democratie, dictatuur

ORANJESTAD — Aruba, waar gaan we naar toe? zo vraagt Partido Democratico Arubano (PDA) zich af in een verklaring naar aanleiding van de dreiging van Betico Croes aan het adres van eilandssecretaris John Booi.

De partij stelt al geruime tijd bezig te zijn te wijzen op een anti-democratische tendens op Aruba. Burgers, die van de tegenpartij zijn, worden voor verraders uitgemaakt en MEP- isten zelf worden bedreigd als ze niet het Amen van de leider laten horen. Vakbond- leiders worden bedreigd de rekening gepresenteerd te zullen krijgen na 1986. Overheids- dienaren verloren de vrijheid van menings- uiting uit vrees een promotie of zelfs hun baan te verliezen, uitspraken van de rechter worden opzij gelegd, en parlementariërs worden in marionetten veranderd door hen tegen hun eigen principe te laten handelen. Onze eerste gezagdrager, de gezaghebber — zo gaat het PDA- communiqué verder — werd smaad aangedaan en zelfs openlijk bedreigd en op de koop toe wordt recentelijk onze eilandssecretaris, een bekwaam persoon die gerespecteerd wordt om zijn integriteit, openlijk beledigd en bedreigd om de simpele reden dat hij zijn functie op de juiste wijze vervult.

De PDA is van mening dat voor de bevolking van Aruba het cruciale moment is aangebroken om te kiezen in welke richting Aruba gestuurd moet worden. Op de knieën vallen en de huidige dictatuur omhelzen of de democratie en vrijheid waar het volk tot voor kort nog van kon genieten, behouden en met alle middelen verdedigen?

Volgens de PDA is het de bevolking die in dit alles het laatste woord heeft, omdat het in een democratisch systeem nog steeds zo is dat het volk een regering kiest en naar huis stuurt. Tot zover het PDA- communiqué dat ondertekend was door de heren: Frank Booi, Roland Croes, Osbaldo Croes, Lucio Croes en Arturo Oduber.

Banktoernooi begonnen met volleybalwedstrijden

PARADERA — Onder grote belangstelling begon gisteravond in de Club Caiquetio het bank- toernooi '84 tussen Algemene Bank Nederland (ABN), Aruba Bank (AB), Caribbean Mercantile Bank (CMB) en Citi/Barcl. Bank.

Na een defilé van alle teams, sprak de voorzitter van het organiserend comité Benny Croes welkoms- en dankwoorden. Hij benadrukte het doel van het bank- toernooi namelijk om de vriendschappelijke banden onderling en tussen de werknemers(sters) van de banken te versterken. Op het laatst wenste hij alle ploegen een succesvol bank- toernooi '84 toe en hij hoopte dat de sportiviteit tussen de spelers goed zal uitblinken. Na de toespraak van de voorzitter gooide Earnsy Nassy van Barclys Bank de eerste bal over het volleybal- net waarna de wedstrijden begonnen.

Bij de volleybal- wedstrijden waren de resultaten als volgt:
dames
ABN - AB 0-2 (sets 0-15, 7-15), CMB - City/Barcl. 2-1 (15-8, 6-15, 15-12).
heren
ABN - CMB 2-0 (15-12, 15-5), AB - City/Barcl. 2-0 (15-7, 16-4).

Vanavond worden de finale volleybal- wedstrijden in Club Caiquetio gespeeld.

MEP-leider:

Zaandam bij Antillenhuis geen directeur

ORANJESTAD — Ex-gedeputeerde Remie Zaandam werd niet benoemd tot directeur van het Antillenhuis maar als plaatsvervangend gevolmachtigde minister bij het Antillenhuis. De partij PNP heeft de optie een kandidaat voor te dragen voor de functie van directeur van het Antillenhuis. Aldus reageerde Betico Croes gisteren op publicaties in de pers dat de heer Zaandam tot directeur werd benoemd. Nadat de heer Croes erop gewezen werd dat het bericht over Zaandam als directeur afkomstig was van de Arubaanse Voorlichtings Dienst, reageerde hij ditmaal met een: "Dan ligt de fout maar bij ons".

WASHINGTON — De VS hebben het tekort op de 84-begroting met 20 miljard dollar teruggebracht tot 174 miljard. Voor 85 wordt een tekort verwacht van 181 miljard.

Zakenvaria

TIJDENS EEN sfeervolle receptie van de electriciteits- maatschappij Elmar werd de pas benoemde adjunct- directeur Freddy Wever aan de talrijke genodigden voorgesteld door directeur ir. J. Bok. Bij de foto: tijdens de receptie het echtpaar Bok (links) en het echtpaar Wever (rechts).

ORANJESTAD — In verband met een berovings- geval in de Hendrikstraat hield de recherche de bekende jongeman K. (19) aan bij zijn huis aan de Kruisweg. Tijdens het verhoor bekende hij de beroving. Hij werd voor verder onderzoek ingesloten. Het is niet de eerste maal dat hij van beroving verdacht wordt.

Cursus voor stem- en spraakkunde

ORANJESTAD — De afdeling Onderwijs- zaken maakte bekend dat gezien de bestaande behoefte er gelegenheid bestaat om de opleiding voor logopediste (stem- en spraakkundige) te volgen. Belangstellenden kunnen zich in verbinding stellen met de afdeling Onderwijs- zaken, Oranjestraat 28 in Oranjestad, niet later dan de 31e van deze maand. De vereisten zijn onder meer: HAVO- diploma met vakken wis- en natuurkunde en een leeftijd niet boven de 25 jaar.

Volleybal: Wedstrijd AVC-Noord op hoog peil

SANTA CRUZ — Zeer interessant was de gisteravond gespeelde volleyball- wedstrijd in de sporthal tussen Aruba Video Center en Centro di Barrio Noord, waarbij Aruba Video 5 sets moest spelen om de overwinning te behalen.

Bij de dames won Smarties Noord Volley Masters met 3-0 van Club Caiquetio. De setstanden waren 15-4, 15-4 en 15-13.

Bij de heren- wedstrijd was het spelpeil van beide ploegen zeer goed. De wedstrijd duurde 3 uren voordat Aruba Video Center zijn overwinnings- punt behaalde. De eerste set kwam op naam van Aruba Video met de stand 21-19, terwijl de tweede voor CB Noord was met 15-13. De derde was voor AV Center met 15-6 en de vierde voor CB Noord met 15-7. Bij de laatste set won AVC met 15-12. Met deze overwinning bleef AVC gelijk staan met Galeria Moderna op de eerste plaats.

Zondag gaat de volleyball-competitie voort.

Interinsulair basketbal

ORANJESTAD — Op Aruba worden dit weekeinde interinsulaire veteranen basketball- wedstrijden gespeeld tussen SV Basketball Union uit Curaçao en de Arubaanse ploegen Concorde Express en Aguila El Rey. De eerste wedstrijd is morgenavond 8 uur in Centro di Barrio Dakota tussen Basketball Union en Aguila el Rey. Op zaterdagavond 8 uur wordt op de Caribe- baan de wedstrijd Basketball Union - Concorde Express gespeeld.

Comision Hubentud 85 opgericht: Eerste activiteit Ban cu Maria-parade op 8-12

ORANJESTAD — Opgericht werd «Comision Hubentud '85» met als doel de jeugd te helpen met de huidige problemen waarvoor zij zich geplaatst ziet alsmede met de onzekerheid over hetgeen de toekomst zal brengen.

Volgens de commissie zoekt de jeugd bij problemen zijn toevlucht onder andere in het gebruiken van drugs, in plaats van de oplossing proberen te vinden in een gebed en vertrouwen te hebben in zijn geloof, dat een nieuwe optimisme kan verschaffen om voort te gaan. Onder leuze «Ban ku Maria», met welke Maria geen andere bedoeld wordt dan de Heilge Maagd, organiseert de commissie op 8 december een parade en een jeugd- happening.

Deze begint om half zes bij het Yrausquinplein en gaat via de straten van Oranjestad naar het Elias Mansur Ballpark, waar de jeugd, waaronder bekende artisten, hulde zal brengen aan Maria met muziek, zang en zelfs met breakdance. Hierna wordt in het Ballpark een mis gevierd. De commissie doet een beroep op de gemeenschap zijn steun te verlenen opdat de «Ban ku Maria»- parade een positieve verandering zal brengen ter voorbereiding van het Jaar van de Jeugd 1985.

De commissie- leden, die men voor verdere gegevens kan benaderen, zijn: Jenny Croes (tel. 22207), Atan Lee (23250 of 24465), Mike Nicolaas (24829), Ruben "Scorpio" Garcia (21603 of 25777), Tisa Henriquez (47302), Maybeline Arends (21334), Filomena Lopez (24712), Marila Vos (25408 of 22005), Gregory Goedgedrag (45591), Remie Wever (23299) en Magary Arends.

PSV krijgt makkelijk tegenstander

Ajax en Feyenoord staan voor zware opgave

WILLEMSTAD — Van de drie titelkandidaten, als we ze zo tenminste nog mogen noemen, heeft PSV het dit weekeinde het eenvoudigst met de thuiswedstrijd tegen hekkesluiter PEC Zwolle op het programma. Normaal gesproken moet dit duel twee punten opleveren voor de Eindhovenaren, zelfs na een zware Europacup-wedstrijd zoals afgelopen woensdag tegen Manchester United. Het gelijke spel van PSV kon toch wel eens de nodige krachten gekost hebben waardoor PEC wellicht voor een verrassing kan gaan zorgen. De werkelijkheid kon daarentegen wel eens heel anders blijken, zodat een overwinning voor PSV een meer vanzelfsprekend feit is. AJAX heeft het dit keer niet getroffen met de verre uitwedstrijd bij en in Groningen. Het wordt een konfrontatie waar in elk geval twee spelers elk jaar weer reikhalzend naar uitkijken. De gebroeders Koeman zijn daar niet alleen opgegroeid maar hebben er ook een groot aantal jaren samengespeeld, onder andere bij de FC. Nu staan ze tegenover elkaar en zullen elkaar ondanks de familieband zeker niet sparen. Wellicht slepen zij hun ploeggenoten dit keer mee in hun tomeloze inzet en komt het publiek nu ook eens aan zijn trekken.

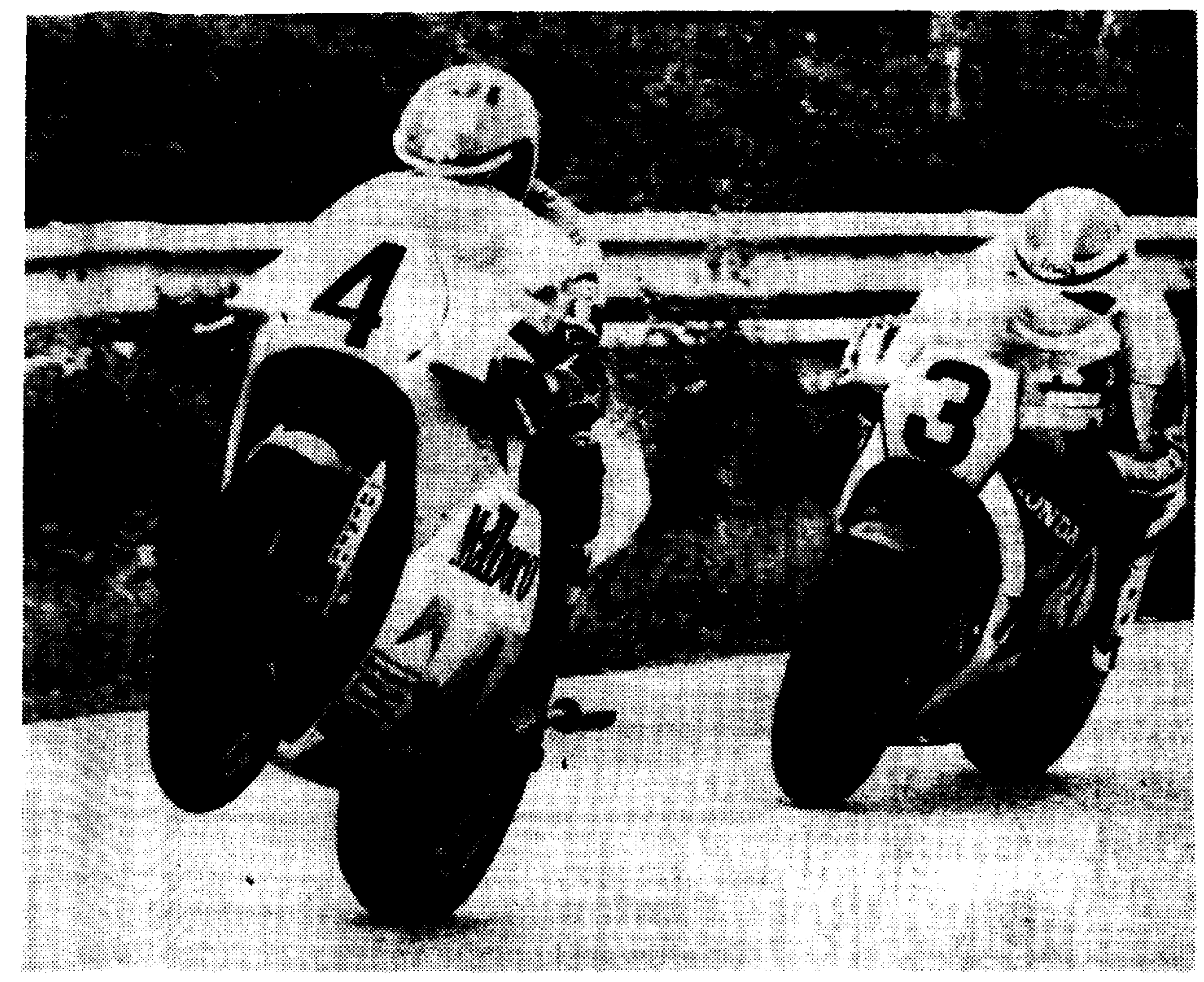
Vooral de Ajax aanhang wordt de laatste weken nogal op de proef gesteld. De Amigoe- prognose is dit keer dan ook een, hopelijk doelpuntrijk, gelijkspel. Feijenoord bli ft thuis om daar de mouwen op te stropen voor stadsgenoot Sparta. De Kasteel- bewoners presteren dit seizoen, ondanks het bekende vertrek van een aantal goede spelers, weer als vanouds. Men neemt een goede positie in net onder de top en hoopt die plaats ook vast te kunnen houden in de ontmoeting met grote broer Feijenoord. De landskampioenen kunnen zich nu weer helemaal richten op de kompetitie nadat men werd uitgeschakeld door het Griekse Panathinaikos. Sparta wil in ieder geval weer hoog in de sub-top eindigen om een goed seizoen te maken terwijl Feijenoord alleen het hoogste goed genoeg acht. Een interessant gegeven voor deze immer spannende derby.

SUB-TOPPERS

Van de klubs die de grote drie op niet al te grote afstand volgen gaat de meeste aandacht dit weekeinde waarschijnlijk uit naar Volendam wat Twente ontvangt. De Volendammers staan nog steeds op de derde plaats en zullen die ook zo lang mogelijk vast willen houden. Of Twente daar aan mee wil werken is nog maar af te wachten. Wat wel zeker is dat men twee puur aanvallende ploegen te zien krijgt. Het publiek kan hier dan ook de grote winnaar worden en dat is tegenwoordig ook heel wat waard. De Go Ahead Eagles mogen van burgemeester Waal van Deventer wel tegen AZ'67 spelen omdat die klub geen gevaar oplevert voor de gemeenschap. Zo ver is het nu al gekomen in voetballend Nederland. De Eagles moeten nog steeds aantreden tegen Feijenoord maar worden daarin aardig dwars gezeten door de zojuist genoemde burgervader. Wel tegen AZ en daar mogen de Alkmaarders dan wel beducht rekening mee houden want de Eagles staan door al die verwikkelingen aardig op scherp. Utrecht heeft voor eigen publiek iets goed te maken nadat men eerder deze week de inhaal wedstrijd bij Groningen verloren zag gaan.

Het bezoekende Excelsior, wat voor het eerst geconfronteerd wordt met hun ex-spits van het vorig seizoen Michel Beukers, kon daar wel eens het slachtoffer van worden. De Rotterdammers presteren echter, net als Volendam, boven verwachting en zullen in Utrecht zeker niet bij voorbaat het hoofd in de schoot leggen. In Limburg staat een zeer interessante derby op het programma, Roda-JC tegen MVV.

De laatste had waarschijnlijk een heel ander beeld gevormd van dit seizoen. De met veel tamtam gepromoveerde Maastrichtenaren zouden het dit jaar wel even gaan maken. Ja Ja. Veel is daar nog niet van terecht gekomen, ondanks al het positieve wat Barry Hughes ook probeert. Het wil nog niet erg vlotten in het Zuiden. In dit treffen zal men echter tot de bodem moeten gaan om niet helemaal te worden afgeschreven in Limburg. De derde Limburgse klub, Europacup deelnemer Fortuna Sittard, gaat gesterkt door de goede partij van woensdag (2-0 winst tegen het Poolse Wisla Krakow) naar Den Bosch. Als het weer wil meewerken en het terrein is dit keer wel bespeelbaar dan mogen we een aardige partij voetbal tegemoet zien.

MUNCHEN — In totaal telt het motorwegraceseizoen van het komend jaar 12 races. Op de foto oud-wereldkampioen Kenny Roberts in gevecht met Freddie Spencer tijdens de GP van Zweden van het afgelopen jaar.

Motorweg-raceseizoen

MUNCHEN — Het komende motorwegrace- seizoen bestaat uit twaalf races. De TT van Assen wordt gehouden op 29 juni 1985 en is een van de drie, waarop alle klassen aan de start komen. De andere twee zijn de GP van Duitsland op de Hockenheimring en de GP van Frankrijk op het circuit van Le Mans.

Het raceprogramma voor 1985 is (met tussen haakjes de aan de start komende literklassen): 23 maart: GP Zuid-Afrika op Kyalami (250, 500); 5 mei: GP Spanje op Jarama (80, 125, 250, 500); 19 mei: GP West-Duitsland op Hockenheimring (80, 125, 250, 500, zijspan); 26 mei: GP Italië in Mugello (80, 125, 250, 500); 2 juni: GP Oostenrijk op Salzburgring (125, 250, 500, zijspan); 16 juni: GP Joegoeslavie in Rijeka (80, 250, 500); 29 juni: GP Nederland in Assen (80, 125, 250, 500, zijspan); 7 juli: GP Belgi: E in Francorchamps (125, 250, 500, zijspan); 21 juli: GP Frankrijk in Le Mans (80, 125, 250, 500, zijspan); 4 augustus: GP Groot-Britannie in Silverstone (125, 250, 500, zijspan); 10 11 augustus: GP Zweden in Anderstorp (125, 250, 500, zijspan); 1 september: GP San Marino in Imola (80, 125, 250, 500).

Schaakcompetitie bij SV Janwé

WILLEMSTAD — Afgelopen zaterdag vond plaats te Buurtcentrum Janwe de voortzetting van de competities van Schaakvereniging Janwe. In de A-klasse werd de eerder uitgestelde partij tussen Benito Bito en Geert van der Ploeg afgewerkt. Beide spelers presenteerden een mooi spektakel, maar uiteindelijk was het Benito Bito die de overwinning behaalde nadat Van der Ploeg de vooraf geschreven 40 zetten niet kon voltooien in zijn twee uren speeltijd. Tevens wist Bito hierdoor beslag te leggen op de kampioenstitel met een punten-deling van 4-5, bestaande uit 4 overwinningen en één nederlaag.

De tweede plaats werd een aangelegenheid van Shastri Moesker met 3,5-5 en hij was ook de enige schaker die Benito een nederlaag toediende. Door verlies in zijn twee laatste ontmoetingen viel Geert van der Ploeg terug op de derde plaats die hij bovendien moet delen met Wanner Richardson, beide met 2,5-5 en ook gelijke S.B.-punten. In verband hiermee moeten ze nu een beslissings-partij spelen om de derde beste speler te kunnen definiëren.

In de Dames-klasse ontmoette Karin Garmers en Sonali Cardose elkaar in een interessant en goed bevochte wedstrijd die door Karin Garmers werd gewonnen. Hierdoor kwam Karin ook op gelijke hoogte te staan met Natalie Stacie beide met 6 punten uit 7 gespeelde partijen. Nu moeten zij ook tegen elkaar opnieuw verschijnen om zodoende de kampioene te krijgen. Terwijl Sonali Cardose, hoewel zij in haar laatste twee ontmoetingen haar enige twee nederlagen moest incasseren, toch beslag legde op de derde plaats met een puntendeling van 5-7. In de selektie- wedstrijden behaalde Shastri Moesker de zege tegen Yefgenni Marti in de enige wedstrijd van de morgen.

De competities zullen aanstaande zaterdag om negen uur precies hun doorgang vinden in Buurt-centrum Janwe, terwijl trainer Smith zijn leerlingen wilt mededelen dat de schaakexamens voor één week zi n uitgesteld en nu zullen ze afgelegd worden op 3 november aanstaande.

Afgelopen maandag werd ook de derde uitdagings- wedstrijd afgewerkt tussen Dennis Pikero en de uitdager Marlon Jeandor.

Het was Jeandor die in het middenspel in een pion-voorsprong kwam te staan nadat Pikero een aanvalsfout beging. Jeandor vergrote zelfs hierna zijn materieelvoorsprong en uiteindelijk haalde hij de zege binnen toen Dennis Pikero de strijd staakte na de 64ste zet. Jeandor verkeert nu in een punten-voorsprong van 2-1 tegen Pikero en heeft nu alleen maar een overwinning nodig om zich als overwinnaar van deze uitdagings- wedstrijden te noemen. De vierde partij zal aanstaande maandag plaats vinden in Maduro Plaza, terwijl S.V. Janwe met haar competities aanstaande zaterdag zal doorgaan.

Fortuna met extra sportmateriaal naar Polen

SITTARD — Fortuna Sittard zal over twee weken met extra sportmateriaal naar Krakov afreizen. De Limburgse formatie, betaalt de aan de uitwedstrijd voor het bekerwinnaarstoernooi verbonden kosten tegen Wisla in natura. Het bestuur van de Poolse ploeg had voorkeur aan deze vorm van betaling boven valuta. Voorzitter Boels liet weten dit verzoek te zullen honoreren.

Gelijkspel tussen Argentinië en Mexico

BUENOS AIRES — Interlandwedstrijd tussen de voetbalteams van Argentinië en Mexico is gisteravond in Buenos Aires in een gelijkspel van 1-1 geëindigd. De wedstrijd duurde overigens maar 86 minuten omdat scheidsrechter Juan Escobar (Par) vier minuten eerder afblies omdat enkele honderden toeschouwers op het veld waren gekomen. Argentinië had bij de rust een voorsprong van 1-0 door een treffer van Gareca. Een kwartier in de tweede helft maakte Flores gelijk.

Een maand geleden speelden Mexico en Argentinië in Monterrey ook tegen elkaar. De wedstrijd eindigde toen eveneens gelijk: 1-1.

MOSKOU — Volgens de Pravda is er geen hervatting van het kernwapenoverleg voordat de VS hun nieuwe raketten uit West Europa terugtrekken. Trouwens: het Westen is verantwoordelijk voor het vastlopen van het overleg.

*****

ROTTERDAM — Bij gemeenteraadsverkiezingen in 5 steden in Zuid Holland heeft de PvdA gisteren gewonnen, het CDA verloor en de VVD had een wisselend resultaat. De verkiezing was nodig omdat er uit 12 gemeenten er 5 gevormd waren.

Animo 3 te sterk voor Cadushi-5

Veel veranderingen in badmintoncompetitie

WILLEMSTAD — In de stand, in de diverse klassen, van de badminton-competitie hebben er flink wat veranderingen plaats gevonden. Zo is Cadushi-1 in de hoofdklasse van de eerste plaats verdrongen door Tampanja en Animo-I. Weliswaar hebben alle drie de teams 6 punten, maar het aantal gewonnen partijen van Cadushi ligt iets lager dan dat van de twee andere teams. Belangrijkste wedstrijd in deze klasse is volgende week de wedstrijd Cadushi-I — Animo-I, welke zal bepalen welk van deze teams zal moeten afhaken. Maar ook Tampanja is nog niet zeker als koploper, van de eerste helft van de competitie, uit de bus te komen; zij moeten tegen Asiento-2, en vooral de mixed- en de herendubbel zullen de uitslag bepalen.

EERSTE KLASSE

In de eerste klasse speelt volgende week eveneens een topper: Animo-2 — Cadushi-3. Beide teams hebben nog geen enkele wedstrijd verloren; alleen verloor Animo één punt aan Zeemacht-2, waardoor een gelijkspel voor hun niet genoeg zal zijn om de eerste plaats over te nemen. Op Parera speelt volgende week de wedstrijd Zeemacht-2 — Cadushi-4 welke voor beide **teams belangrijk zal zijn om aansluiting bij de kopgroep te krijgen.**

TWEEDE KLASSE

In de tweede klasse werd dinsdag j.l. de wedstrijd tussen de twee sterkste teams gespeeld: Cadushi-5 tegen Animo-3 Cadushi-5 had tot dusverre zelfs nog geen enkele partij verloren.

Wel wisten ze dat de broers Felix en Walton Holiday moeilijk te kloppen waren en dus werd alle hoop op de damespartijen gevestigd. In de damesenkel moest Thea Engelman van Cadushi aantreden tegen Marianne Elzinga; Animo zette het geheime wapen in. Marianne die voor het eerst een officiele wedstrijd speelde, verloor de eerste set in de verlenging. In de tweede set kreeg ze steeds meer vat op het spel en won toen deze set. Vijf minuten pauze tussen de tweede en derde set bleek voor Thea niet genoeg te zijn en zo won de conditie het tenslotte van de routine en werd de eindstand 2-1 voor Animo. In de overige partijen overheerste Animo zeer sterk en alleen in de damesdubbel wisten Ineke Helmich en Thea Engelman de eer voor Cadushi-5 te redden. Eindstand: 5-1.

De volledige uitslagen:

HOOFDKLASSE:
Asiento-1 — Animo-1 3-2; Cadushi-2 — Animo-1 1-4; Asiento-1 — Tampanja 1-4.

1e KLASSE:
Cadushi-3 — Asiento-3 6-0.

2e KLASSE:
Zeemacht-3 — Cadushi-5 0-6; Animo-3 — Cadushi-5 5-1.

De stand:

HOOFDKLASSE						
1. Tampanja	4	3	0	1	6	13- 7
Animo-1	4	3	0	1	6	13- 7
3. Cadushi-1	4	3	0	1	6	11- 9
4. Asiento-2	4	2	0	2	4	11- 9
5. Asiento-1	5	2	0	3	4	11-14
6. Cadushi-2	5	0	0	5	0	6-19
1E KLASSE						
1. Cadushi-3	3	3	0	0	6	14- 4
2. Animo-2	3	2	1	0	5	14- 4
3. Zeemacht-2	3	1	1	1	3	9- 9
4. Cadushi-4	3	1	0	2	2	7-11
5. Asiento-3	4	0	0	4	0	4-20
2e KLASSE						
1. Animo-3	3	3	0	0	6	16- 2
2. Cadushi-5	4	3	0	1	6	19- 5
3. Zeemacht-3	3	1	0	2	2	4-14
4. Cadushi-7	3	0	1	2	1	5-13
5. Cadushi-6	3	0	1	2	1	4-14

Noah plant come-back in Zuid-Afrika

PARIJS — De Franse tennisspeler Yannick Noah, die woensdag de organisatoren van de demonstratie- partij vanmorgen in Den Bosch liet weten, dat hij definitief komt, heeft een dag later aangekondigd, dat zijn comeback in het officiele toernooitennis wordt uitgesteld tot aan het toernooi om open Zuidafrikaanse kampioenschappen. Dat begint op 19 november in Johannesburg.

De aangekondigde reis van de 24-jarige in Kameroen geboren tennisser naar Zuid Afrika heeft de tegenstanders van de apartheids- politiek te hoop doen lopen. "Ik hoop dat ik de komende dagen niet nog meer telefoontjes over dit onderwerp krijg", verklaarde Noah donderdag tijdens een persconferentie in Parijs. „Ik ga naar Johannesburg als tennisspeler en niet anders. Ik ben me uiteraard bewust van de problemen in dat land, maar mijn verlangen om weer toptennis te spelen is te groot".

De tegenwoordig in New York wonende Noah is niet meer in actie geweest sinds hij een rugblessure opliep bij de vergeefse poging het bezit van de Franse open titel te prolongeren. De afgelopen maand liet hij bij drie toernooien op het laatste moment verstek gaan: Tweemaal in Australië en eenmaal in Stockholm. Noahs herstel verloopt overigens zo snel, dat zijn coach Patrice Hagelauer het niet uitsluit, dat de Franse nummer een voor zijn vertrek naar Johannesburg mee zal doen aan de grand prixtoernooi van Wembley, dat op 6 november begint.

Programma Willemstad Jubileumtoernooi

WILLEMSTAD — In het jubileumtoernooi van de CVV Willemstad zijn op papier geen echte hoogtepunten waar te nemen. Toch zullen er wel weer enkele verrassingen komen. Unidos/Antem gaat bij Abrahamsz Havenwerken op bezoek. Beide ploegen hebben het moeilijk als men elkaar ontmoet. De vorige wedstrijd eindigde in een voor AHW zeer gelukkig gelijkspel. AHW moet winnen wil men nog een kans op het kampioenschap maken. Van de twee ploegen in het toernooi die nog geen enkel punt hebben verrloren, DTS/Hoekloos en Amareira, zou Amareira wel eens haar eerste puntje kunnen laten liggen. Ze ontmoet AHW 3. **En dit is altijd een lastige tegenstander, die zelf uit de laatste drie wedstrijden vijf punten pakte.**

De standen in de diverse klassen tot en met vandaag zijn:

A-KLASSE						
1. Quick'60	5	4	0	1	8	8- 4
2. DTS/Fatum	5	3	0	2	6	10-10
3. Abrahamsz HW	4	2	1	1	5	10- 6
4. Unidos/Antem	5	1	1	3	3	5- 6
5. Willemstad	5	1	0	4	2	5-12
B-KLASSE						
1. Jan Thiel Boys	5	4	0	1	8	17- 6
2. Bandi Kas	4	3	0	1	6	11- 2
3. TES/CM	4	1	1	2	3	4- 6
4. Willemstad 3	5	1	1	3	3	8-16
5. Willemstad 2	4	1	0	3	2	8-18
C-KLASSE						
1. DTS/Hoekloos	4	4	0	0	8	8- 3
2. Juristen	5	2	2	1	6	4- 3
3. Quick'60 2	5	1	3	1	5	5- 4
4. Angua	3	1	1	1	3	9- 5
5. Abrahamsz HW 2	5	0	0	5	0	6-17
V-KLASSE						
1. Amareira	5	5	0	0	10	24- 5
2. Abrahamsz HW	5	2	1	2	5	10-10
3. Quick'60 3	5	2	1	2	5	6- 9
4. Quick'60 4	5	2	0	3	4	6- 6
5. Willemstad 4	4	0	0	4	0	3-19

Het programma voor het weekeinde van 27 en 28 oktober:

A-klasse			
AHW - Unidos	ZO	16.30	AHW
Quick'60 - Willemstad	ZO	16.30	QCK
B-klasse			
JT Boys - Willemstad 2	ZO	16.30	WSD
TES/CM - Bandi Kas	ZO	15.00	WSD
C-klasse			
Juristen - DTS	ZO	16.30	DTS
Angua - Quick'60 2	ZA	16.30	QCK
V-klasse			
Willemstad 4 - Quick'60 3	ZA	16.30	WSD
AHW 3 - Amareira	ZA	16.30	AHW

AMIGOE-KIJKTIP:
zaterdag: Abrahamsz Havenwerken 3 - Amareira
zondag: Abrahamsz Havenwerken - Unidos/Antem

Nederland laatste in WK-honkbal

HOLGUIN — Het Nederlandse honkbalteam heeft ook zijn laatste wedstrijd voor het toernooi om het wereld- kampioenschap op Cuba verloren. Tegen de Dominicaanse Republiek werd het gisteren 4-5. Nederland eindigde daardoor op de dertiende en laatste plaats. Het was voor de vijfde keer, dat de Nederlandse ploeg een toernooi om het wereld- kampioenschap als laatste afsloot. Alleen 1978 (Italië) en 1982 (Zuid-Korea) maakten op de regel een uitzondering.

Nederland had in het Estadio General Calixo Garcia van Holguin zijn geschonden gelaat enigszins kunnen restaureren door de Dominicaanse Republiek te verslaan en de laatste plaats in handen te spelen van de ploeg van het Caraïbische eiland. Heel lang heeft dat tot de mogelijkheden behoord. Na acht volledige inning stond Nederland nog voor met 4-2. Het was aan invaller-werper Haitze de Vries de laatste aanval van de Dominicanen het hoofd te bieden. De beste Nederlandse werper van het afgelopen seizoen had echter tijdens het toernooi zijn echte vorm nog niet kunnen vinden en slaagde daarin ook dit keer niet.

Hij moest achter elkaar honkslagen incasseren van Reyes, Rodriguez en Gelbal. Omdat Cespedes via vier wijd op de honken was gekomen, slaagde de Dominicaanse Republiek erin voor de tweede keer in de wedstrijd op gelijke hoogte te komen. Bart Volkerijk werd de nieuwe Nederlandse man op de heuvel. Hij begon goed, maar gooide vervolgens de bal keihard op het lichaam van Gomez, hetgeen met alle honken bezet, automatisch een punt betekende.

Nederland deed nog een uiterste poging. Urbanus plaatste een knappe hit en Jacoba volgde met zijn derde honkslag van de wedstrijd. Op dat moment waren echter al twee spelers uit en toen de verre klap van Paul Smit in de handschoen van Reyes eindigde, was de achtste nederlaag een feit.

Uitslagen troosttoernooi:
Nederland — Dom. Republiek 4-5, Ned. Antillen — Italië 6-4.
Stand: Ned. Antillen 3-6; Venezuela 2-4; Italië 2-2; Dominicaanse Republiek 3-2 en Nederland 4-0.

Uitslagen finalegroep:
Japan — Cuba 4-14; Japan — Panama 4-3; Porto Rico — Taiwan 2-4.

Stand
Cuba 3-6; Ver. Staten 4-6; Japan, Panama en Taiwan 4-4; Nicaragua 3-2; Zuid-Korea en Porto Rico 4-2.

Scheidsrechter geeft voetballer aan

WILLEMSTAD — De scheidsrechter R.M. heeft aangifte van mishandeling gedaan tegen de voetballer G.K. De voetballer had hem tijdens een wedstrijd tussen SUBT en Sithoc een vuistslag in het gezicht verkocht. Als gevolg daarvan kreeg de scheidsrechter een snijwond en moest hij zich door de dokter laten behandelen. De voetballer wordt opgespoord.

Klachten bezorging

Klachten over bezorging van de Amigoe moeten worden doorgegeven bij de distributie-maatschappij DISTRICO NV op de telefoonnummers 70503, 70504 of 70304.

Viertal prostituees bestal klanten

WILLEMSTAD— Het recent geval waarbij een man in Campo Alegre bestolen werd, is opgelost met de aanhouding van nog twee inwoners van Campo. In totaal zijn nu vier vrouwen aangehouden.

Ze bekenden dat ze in teamverband opereerden om de klanten te bestelen. Terwijl de één haar diensten verleent, doorzoekt een ander de broekzakken van de klant om geld weg te nemen, terwijl de anderen op de uitkijk staan. De buit wordt onderling verdeeld. In het onderhavige geval vermiste de klant 9000 gulden; het geld is in de kamer van een van de vrouwen teruggevonden. Ook een ander geldsbedrag (ongeveer 17.000 gulden) dat zij in haar kamer had is in beslag genomen.

Ontslagen arbeider bedreigt opzichter

WILLEMSTAD— Een enige tijd geleden ontslagen werknemer, heeft woensdag zijn ex-opzichter met een mes bedreigd. De supervisor moest rennen voor zijn leven.

Hij deed aangifte hiervan en verklaarde dat de man zich op de kade van de Containerhaven gepresenteerd had en hem met een mes te lijf wilde. Toen de opzichter op de vlucht sloeg rende de man hem achterna met het mes in de hand. De man beschuldigde de opzichter ervan de schuld te hebben aan zijn ontslag. Hij wordt door de recherche opgespoord.

Dienstgroep Voogdijraad

WILLEMSTAD— Door de voogdijraad is een nieuwe dienstgroep gekozen, die hen zal vertegenwoordigen bij de vakbond ABVO. In het nieuwe bestuur hebben zitting: C.J. Hart-Pieternella als voorzitster, O.R. Jansen secretaris en de heren de Wind, Martis en Curiel als commissaris. Gezien de huidige werksituatie binnen de Voogdijraad, staat de nieuwe dienstgroep voor een zware taak. Binnenkort hebben zij een gesprek met de Minister van Justitie over de chaotische situatie die er momenteel op het bureau heerst.

DEPARTEMENT VAN ONDERWIJS

TOEKENNING VAN STUDIETOELAGEN EN OVERTOCHT

Namens de Minister van Onderwijs deelt de Direkteur van het Departement van Onderwijs van de Nederlandse Antillen mede, dat voor het studiejaar 1985/1986 wederom studietoelagen zullen worden verleend voor het volgen van een studie of opleiding in de Nederlandse Antillen, in Nederland, in de V.S. en in de Caraibische Regio.

I. Een studietoelage wordt verstrekt voor de opleidingen, die niet in de Nederlandse Antillen gevolgd kunnen worden:
a) op universitair niveau
b) op hoger beroepsonderwijs niveau
c) op middelbaar beroepsonderwijs niveau

II. Studietoelagen worden ook verstrekt voor de studie in de Nederlandse Antillen aan een MBO-, HBO-, WO-instituut.

Zoals eerder medegedeeld, zijn de formulieren voor het aanvragen van een studietoelage en informaties over het aanvragen van een studietoelage vanaf 22 oktober 1984 te verkrijgen op

Curaçao	:	Departement van Onderwijs, Santa Rosa 48
Bonaire	:	Bestuurskantoor, Kralendijk, Bonaire
St. Maarten	:	Departement van Onderwijs, Afd. Bovenwinden, Backstreet
St. Eustatius	:	kantoor van de Gezaghebber
Saba	:	kantoor van de Gezaghebber
Nederland	:	Stichting Studie Commissie Nederlandse Antillen Nassauplein 1A Den Haag.

Verzoekschriften met bijlagen dienen uiterlijk 12 november 1984 **persoonlijk** ingeleverd te worden op bovengenoemde adressen.
Na 12 november 1984 ontvangen aanvragen worden niet in behandeling genomen.

De Direkteur.

OPENBARE VERKOOP

De voor 1 november 1984 ten overstaan van ondergetekende notaris aangekondigde openbare verkoop van:

het tot 6 juli 2039 durend recht van erfpacht op een perceel grond groot 223 m2, gelegen te Noord Zapateer in het tweede district van Curaçao, nader omschreven in meetbrief d.d. 12 april 1979 nummer 130 met het daarop gebouwde, plaatselijk bekend als NOORD ZAPATEER NUMMER 207,

IS UITGESTELD en gaat nu door op 29 november 1984 's morgens om 10.00 uur.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage ten kantore van ondergetekende notaris.
Deze voorwaarden houden ondermeer in dat van iedere bieder geëist kan worden een onherroepelijke bankgarantie over te leggen, welke tenminste gelijk dient te zijn aan het bedrag van zijn aanbieding vermeerderd met de veilingkosten.

Mr. G.C.A. Smeets
— Notaris —

Mede door grotere neerslag

Algemene toename in groente- productie

WILLEMSTAD— Ofschoon de regenbuien van de afgelopen weken een postief effect hebben gehad op de landbouw- producten, heeft de hoge vochtigheid een hogere frequentie van schimmel- aantasting op de producten tot gevolg gehad. Onder andere pompoenen, komkommers en okers hebben hier onder geleden.

Naar uit een overzicht van de Dienst Landbouw, Veeteelt en Visserij (LVV) blijkt verwacht men een afname van de productie van komkommers, aubergine's, meloen, tomaten, kalebas, kouseband en spinazie in de maand oktober.

De komkommers hebben gedurende de laaste twee weken van oktober een groter aanbod op de lokale markt. Dit komt omdat men de verbouwingsgrond uitbreid. In vergelijking echter met de maand september is de verwachtte produktie afgenomen.

De paprika's zijn dankzij de buien van de afgelopen weken weer "in ere hersteld". Er wordt in de maand oktober een groter aanbod verwacht, terwijl de vruchten groter zijn. Ook de spaanse pepers, pompoenen, meloenen, okers, zoete aardappelen, sla- uitjes, amsoi en selderij hebben in oktober een groter aanbod.

De aubergine's zijn door ziekte aangetast en de produktie van dit groentsoort zal in oktober dan ook lager liggen. Ook de tomaten- produktie neemt in de maand oktober af. De grond die nog in produktie is brengt niet veel meer op en de nieuwe gronden leveren nog maar weinig op.

Hemdendieven aangehouden

WILLEMSTAD— In verband met de recente diefstal uit een zaak in de binnenstad is de 32-jarige S.M. aangehouden. Hij was de zaak binnengegaan, had na wat rondgelopen te hebben een hemd weggegrist en ermee de zaak uitgevlucht.

Als medeplichtige is de 24-jarige R.A. aangehouden; beide zijn ingesloten.

Sieraden weg uit hoofdwacht politie

WILLEMSTAD— In de hoofdwacht van de politie aan het Wilhelmina- plein werd vorige week een arrestant ingesloten. Zoals te doen gebruikelijk moest hij eerst zijn sieraden afgeven, die in een enveloppe gestopt en in een speciaal daarvoor bestemde kast opgeborgen werden. Toen de man twee dagen later ontslagen werd en zijn sieraden wilde afhalen bleek de enveloppe met inhoud verdwenen te zijn. De politieleiding heeft een "diepgaand onderzoek" in deze gelast.

CURAÇAO AGENDA

WEEKEINDEDIENST EILANDSGENEESKUNDIGEN

Stads- en 2de distrikt Oost
27 oktober 1984 vanaf 08.00 uur t/m 29 oktober 1984 om 07.00 uur: dokter Pattinaja. Spreekkamer: Kaminda Elektrishen 24, Salina Abao, tel.: 54751, spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 54751
(dit geldt voor patienten van de volgende artsen: mevr. Guerrero, Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy, mevr. Nassy-Tseng, Luchtman, Tseng, Rauchbaar, Braakman, Doran en Pattinaja).

Stads- en 2de distrikt West
26 oktober 1984 vanaf 18.00 uur t/m 29 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Nivillac. Spreekkamer: Bethancourtstraat z/n, Brievengat, tel.: 76280/76281; spoedgevallen: tel.: 615828
(dit geldt voor patienten van de volgende artsen: Swart, Roose, mevr. Goilo, mevr. Van der Burgh, mevr. Braakman, King, mevr. Soliana, Whiteman, Heerenveen, Nivillac, mevr. Rosales-(Concession en de barrio Santa Maria)

Derde distrikt Bandabao.
26 oktober 1984 vanaf 18.00 uur t/m 29 oktober 1984 om 06.00 uur: dokter Botero Duque. Spreekkamer: Soto, tel.: 641790/641690, spreekuren: 08.30-09.30/17.00-18.00 uur; spoedgevallen: tel.: 641790.
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Tweed, Vonhögen, Schellens, Botero Duque, Hernandez).

...

WIT GELE KRUIS (wijkverpleging): Kantoor Santa Maria 17, tel.: 82947; geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag de gehele dag gesloten; de wacht hebben zuster Perret Gentil, tel.: 70096 en zuster Daal, tel.: 76728.

...

KLEUTERBUREAU: 14.00-16.00 uur alleen volgens afspraak.

ZUIGELINGENBUREAU: maandagmiddag van 12.30-15.30 uur; donderdagmiddag van 07.15-10.30 uur, alleen volgens afspraak.

GEZINSVERZORGING (Kwido pa Famia): geopend van maandag t/m vrijdag van 07.00-12.30/13.30-17.00 uur, kantoor Sta. Maria 17, tel.: 80222

BOTICA BANDABAO: geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag gesloten.

...

BOTICA'S **(nachtdienst)**
Otrobanda: Sta. Maria, tel.: 80800; Punda: del Pueblo, tel.: 612444.

...

VERLOF BEGRAFENIS
27 oktober: R.M.E. Penso, Pallasstraat 7
28 oktober: E.F. de Camps, Mahumaweg 35

...

DIVERSEN
CULTUREEL CENTRUM CURAÇAO **(t/m 3 november)** expositie folkloristische poppen van mw. Carmita Henriquez; openingstijden maandag t/m zaterdag 17.00-22.00 uur en zondag van 15.00-21.00 uur.

...

ZATERDAG
DIVERSEN
TOERISTENSCHIP: 08.00-19.00 uur "The Victoria" - S.J.

...

ZONDAG
DIVERSEN
STICHTING JEUGD LUCHTVAART BRIGADE (JLB): 09.00 uur wandelmars - parkeerplaats Esperanza Supermarket, Suffisant naar Waaigat.

...

OPENBARE BIBLIOTHEEK (Johan van Walbeeckplein 13): openingstijden: maandagmiddag van 14.00-20.00 uur; dinsdag en vrijdag van 10.00-12.00/14.00-18.00 uur; woensdag van 10.00-12.00/14.00-20.00 uur; donderdagmiddag van 14.00-18.00 uur en zaterdagmorgen van 09.00-12.00 uur. De studiezaal is elke dag open vanaf 09.00 uur.

FILIAAL MUNDO NOBO: alleen op maandag open van 14.00-20.00 uur (voor volwassenen).

FILIAAL BARBER: maandagmiddag van 14.00-17.00 uur; dinsdag- en vrijdagmiddag van 14.00-19.00 uur

JEUGDBIBLIOTHEEK (Consciëntiesteeg, Plaza Brion): maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag, woensdag en vrijdag 10.00-12.00/14.00-18.00 uur en zaterdag van 09.00-12.00 uur.
Elke maandag na 16.00 uur activiteiten voor kinderen.

BIBLIOTHEEK MONQUI MADURO (Landhuis Rooi Catootje): openingstijden

dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-12.00 uur (voor afspraken gelieve mevr. Dankmeyer, tel.: 34263 op te bellen).

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 14.00-18.00 uur - Fokkerweg 7.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN: 21.00 uur *A night in Heaven* (semi- sexfilm, 18 jr., *f* 5.-); 24.00 uur *Friday the 13th* (horror- film, 18 jr., *f* 5.-).
CINELANDIA: 19.00 en 21.00 uur *Superstition* (horror- film, 18 jr., *f* 2.75 en *f* 3.75); 24.00 uur *Kill and kill again* (thriller, 18 jr., *f* 2.75 en *f* 3,75).

...

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 CHIPS; 17.30 AGHUSA; 18.00 Agedres na plaka chiki; 18.15 Telenovela: Chispita; 19.15 Informe deportivo; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Hill Street Blues; 21.30 Kamer van Koophandel; 22.00 Mundu na Bista; 22.15 Show di Job; 23.15 Tempo pa Dios; 23.20 Sluiting.

ZATERDAG: 16.30 Telefiesta; 18.30 Studio sport; 19.30 Panoramiek; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Rikesa Universal; 21.30 2e Debat Reagan/Mondale; 23.00 Sluiting.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur

SPEEL-O-THEEK (Uteweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO.: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blanco).

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: **(bezoekuren)** 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

DR. DAVID R. CAPRILESKLINIEK **(bezoekuren)**: opname afd. Mannen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; opname afd. Vrouwen van 15.00-16.00/18.00-19.00 uur; overige afdelingen van 09.00-12.00/14.00-16.00/17.00-19.00 uur.

FUNDASHON PA KONSUMIDO (Scharlooweg 64, tel.: 611733): openingstijden van 08.30-12.00/14.00-17.00 uur.

BRIDGECLUB CURAÇAO: iedere vrijdagavond om 20.00 uur bridgen - Huize Scherpenheuvel.

SEDUKAL: elke woensdag van 14.00-16.00 uur is er vrij spreekuur.

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m van 08.00-16.30 uur.

TENTOONSTELLING
CURAÇAOSCH MUSEUM: openingstijden 10.00-12.00/14.00-17.00 uur (behalve op maandag en laatste zondag van de maand).

HARTS GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur.

LANDHUIS BRIEVENGAT: geopend van maandag t/m van 09.30-12.30/15.00-18.00 uur en iedere laatste zondag van de maand van 10.00-15.00 uur (toegangskaarten verkrijgbaar bij Curava en landhuis Brievengat).

CHRISTOFFELPARK: 08.00-15.00 uur geopend voor pubiiek (na 14.00 uur wordt niemand meer toegelaten).

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

KAS DI ARTE KORSOU (Local Art Gallery), Schrijnwerkersstraat 14, zijweg Breedestraat Otrobanda: open dagelijks van 09.00-18.00 uur; dinsdag en zondag gesloten.

KANTOOR ALKOHOL- EN DRUGTEAM (Witteweg 54, tel.: 623973): spreekuren dagelijks van maandag t/m vrijdag of volgens afspraak.

NEDERLANDSE RODE KRUIS (afd. Curaçao, Secretariaat: Fokkerweg, tel.: 614525/614630): geopend van maandag t/m vrijdag van 08.00-11.30 uur.

SENTRO DI DAMA (Seroe Fortunaweg 8, tel.: 84647): openingstijden 07.30-12.00/14.00-17.30 uur.

...

Algemene ledenvergadering Sitek

WILLEMSTAD – De onderwijsbond Sitek houdt zondag 28 oktober een algemene ledenvergadering. Dit als vervolg van de enkele weken geleden gehouden vergadering waarbij een nieuw bestuur gekozen werd. Die vergadering kwam pas in de vroege ochtenduren tot een eind, waardoor er geen tijd overbleef voor behandeling van de begroting. Dat wordt nu op zondag gedaan in een vergadering die tien uur 's morgens aanvangt in de aula van de Universiteit van de Nederlandse Antillen.

Tijdens de zondag te houden vergadering brengt het bestuur tevens een overzicht van de uitgangspunten voor het beleid van de komende twee jaar. In dit beleid zijn gegevens verwerkt die aangevoerd zijn door een groep die niet tevreden was met het huidige beleid. De documentatie is reeds verstuurd naar de leden, die verzocht worden zich over de materie in te lichten teneinde een bijdrage te kunnen leveren aan de discussie.

Informatie over deelname Alesie nv

WILLEMSTAD— Op vrijdag houdt de onderwijsbond Sitek een informatie- avond voor de leden over de deelname in het rijstproject Alesie nv. De informatieavond begint om half acht 's avonds in het centrum van de bond bij landhuis Steenen Koraal.

Rosanna night club opent haar deuren

WILLEMSTAD— "Rosanna Night Club" is wederom een nieuwe gelegenheid om de nachtelijke uurtjes aangenaam door te brengen. Deze nieuwe nachtclub, gelegen aan de Ontarioweg achter Panaderia Morón, wordt op zaterdag 27 oktober officieel geopend. Ter gelegenheid hiervan is er van zeven tot negen uur 's avonds gelegenheid tot het drinken van een cocktail.

Folkloristische show in landhuis Brievengat

WILLEMSTAD— In Landhuis Brievengat is zondag 28 oktober een folkoristische "show". Er zijn lokale lekkernijen te verkrijgen, indische sate's en uiteraard de nodige drankjes. Verder is er een echte waarzegster aanwezig die de toekomst voorspelt. Lokaal vervaardigde handenarbeid- produkten zijn er dan ook te koop. Als speciale attractie kan men zich in folkloristische klederdracht laten fotograferen met een achtergrond naar eigen keuze. "Edwin the Showman" is uiteraard ook aanwezig om voor muziek te zorgen. De folkloristische "show" is vanaf tien uur 's morgens te bezoeken tot een uur of drie in de middag.

Zakenvaria

HET CONCORD HOTEL presenteert momenteel "Joe Cavalier's Crazy Horse", een "Revue de Paris", in de Willemstad Room. Flitsende danseressen, in prachtige (kleine) kostuums brengen op zeer professionele wijze opeenvolgende dansen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van speciale lichteffecten die een exotisch tintje aan het geheel geven. De danseressen zijn zonder meer goed en tussendoor treedt er een goochelaar op die de ene duif na de andere tevoorschijn haalt en ze weer zonder blikken of blozen laat verdwijnen in het niets. Het slot van de show bestaat uit een adembenemende voorstelling van "Los Gauchos" die zich in een opzwepend ritme over het podium bewegen.

Op de foto: de danseressen van de "Joe Cavalier's Crazy Horse".

Bierfestijn in Concord

WILLEMSTAD— Het Bierfestijn in het Concordhotel wordt vrijdagmiddag om half zes officieel voor genodigden geopend. Het Bierfeest is gedurende het hele weekend te bezoeken. Het entreegeld bedraagt 15 gulden waarna men zoveel bier mag drinken als men op kan. De boerenblaaskapel en The Entertainers zorgen voor muzikale omlijsting.

"Ban Topa" in Montaña

WILLEMSTAD— De buurtorganisatie van Montaña en omgeving organiseert op zondag 28 oktober een "Ban Topa" met de verschillende instanties die daar zijn gevestigd. Van vier tot half zeven 's middags kan men kennis maken met onder andere Fundashon Kas Popular, Kuido pa Famia, Wijkverpleging Prinses Margriet en Bureau Sportzaken. Naast alle informatie die er te krijgen is, kan men ook genieten van een muziekgroep.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS
tot 10 woorden
F. 5,50
Elk woord meer
f. 0,25
UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

DOUBLE BED set shelf headboard dressoir / mirror night stands, tel.: 671263.

SIMCA 1300 Stationcar 1978, tel.: 78716.

ELEKTRISCHE APPARATUUR 220 Volt o.a. mixer, tafelgrill, blender; slaapzak; snuisterijen, meeste blauw kleur, Lagoweg 12, tel.: 43567.

WEGENS VERTREK: 1 aquarium met vissen; 1 piano; 1 jongens fets; 1 wandmeubel; 1 rond tapijt; 1 kinder- boekenrek, Franse Bloemweg 8.

GREAT DANE pup . Voor informatie, tel.: 648222.

SIAMESE POESJES. Inl. tel.: 623940.

BABY PORTABLE bed NA*f*.50,-; high chair NA*f*.50,-; twinstroller NA*f*.200,-; baby bed NA*f*.85,-; scale baby NA*f*.45,-; tricycle NA*f*.30,-. Call: 75718.

TERENO NA BENTA. Kijkdag: djasabra / djadomingo, Kas Grandi Villa Park. Inf.: 75036.

MASSIEF EIKEN eettafel, met 6 stoelen, na 18.00 uur: Jongbloed 210 (achter kruising Cassandraweg en Playa Cupido).

PIANO T.E.A.B, na 5 uur: tel.: 80560, Canasterweg 36.

EETHOEK, LEUK model, prijs n.o.t.k.; babyzitje, z.g.a.n., *f*.17.50; gordijnen t.e.a.b.; div. h.h. art., Bonamweg 21, tel.: 78738.

VOOR HOBBYISTEN: twee defecte tv- toestellen (hebben geluid, maar geen beeld), samen voor NA*f*.100,-. Opbellen tel.: 615207.

ELECTRISCHE NAAIMACHINE Pfaff *f*.200,-; platen- speler met versterker en losse luidspreker- boxen *f*.100,-; draagbare cassette- recorder Philips *f*.100,-; draagbare 4 Band radio cassette-r ecorder *f*.100,-; keukentafel plus 2 stoelen *f*.75,-; motor- helm *f*.30,-; rolschaatsen met schoen (maat 6) *f*.40,-, tel.: 79319.

TOYOTA COROLLA, automatic, 1976, i.z.g.s., *f*.3.300,-; 2 eenpers.- bedden à *f*.150,-; matras *f*.50,-; tiener- bureau *f*.200,-; strandstoelen met kussens à *f*.75,-; wasbak *f*.25,-; speakers *f*.25,-, tel.: 672049 na 6 uur.

WASMACHINE GE, i.z.g.st., volautomatisch, nieuwe motor, *f*.650,-, tel.: 613351.

JONGE BOXERS, rasecht, ingeënt, ontwormd, tel.: 76295.

DATSUN LAUREL 1983, automatic, full equipped, in prima staat, financiering mogelijk, tel.: 77754.

WEGENS VERTREK: hoeveelheid bouw- materialen w.o. hout; alluminium latten; 2e hands Hollands dakpannen; rollen gaas; polyster bootje; betonmolen. Eveneens wat meubilair; planten- potten; schuifdeuren etc. Verkoop uitsluitend zaterdagmorgen 27 okt. vanaf 8 uur, Corasolweg 6.

SAPPORO SUPER Touring 1982, full equipped, mack wheels. Voor verder inlichting tel.: 77104.

WEGENS OMSTANDIGHEDEN: Lada 2105, 4- drs., 1984, 9000 km, veel extra's, nw. pr. *f*.10.400,-; kleuren tv Sharp, 13 inch, leg/hangkast met spiegel. Na 18.00 uur Caracasbaaiweg 384.

OLDSMOBILE DELTA 88 Convertible, Lagoweg 12, tel.: 43567.

1 OLYMPUS PEN F SLR camera met tele- zoom en macro- lens en electronische flash en enkele filters, NA*f*.400,-, tel.: 82190 Rhett.

REFRIGERATOR NA*f*.700,-; 2-persons bed NA*f*.500,-; two 1 person beds; many curtains; tables; Chevy Monza, excellent condition, fully equipped; Chevy Nova, good condition, fully equipped; speedboat AMF Slickcraft, 2 engines, St. Michielsweg 37, tel.: 82782.

2 1 PERS.- BEDDEN (zonder matras) *f*.375,-, bedden kunnen onder elkaar geschoven worden, Dwarsweg 7, Julianadorp, tel.: 84884.

GE IJSKAST *f*.250,-; televisie z/w *f*.25,-, (moeten gerepareerd worden); rieten vloerkleed *f*.15,-; koffer *f*.15,-; klerenkast *f*.55,-; typewriter *f*.45,-; tv z/w *f*.75,-; 2 klapstoelen à *f*.10,-; 1 bed + matras *f*.50,-, tel.: 75865.

WEGENS VERTREK eind november: koelkast 14 cuft. *f*.850,-; kleuren tv, 19", *f*.700,-; airco *f*.600,-; tafel- fan *f*.75,-; wasmachine, 220 V. *f*.125,-; Ikea- kasten, wit, *f*.300,-; Bed 'Auping', afm. 200x180 m, *f*.1.550,-; surfplank SSC met 2 zeilen + tule imperial *f*.550,-; 2 tweezitsbanken, per stuk *f*.175,-; stereo-installatie, 220 V, *f*.800,-; schommelrek *f*.250,-; foto- camera met accessoires *f*.225,-; tafels; stoelen; lampen en diverse kleine artikelen. Zondagochtend van 9 tot 12 uur: Zwavelweg 6, tel.: 89791.

WEGENS VERTREK: Mazda 323 Sedan 1.5, wit, 5 versn., 24.000 km, radio- cassette, geen airco, bj. '83, vr.-pr. *f*.8750,-, in prima conditie, tel.: 89791.

TE KOOP GEVRAAGD CURACAO

SPOED: SCHOLIERE zoekt 2e hands fiets, tel.: 44160.

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

OPPASHUIS, *f*.400,-, 2 badk., van 10-11-'84 tot 9-12-'84. Inf. via tel.: 672012.

3 KAMER- WONING, huur *f*.385,-, borg *f*.400,-, tel.: 678097 na 6 uur.

NIEUW GEBOUWDE ruime appartementen, half gemeubileerd, v.a. *f*.600,- p.m., excl. electra en water, el.: 76367.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

GEM. APPARTEMENT voor arts bij voorkeur per 1-1-'85, Dr. Oomen, tel.: 89120.

KLEINERE WONING met twee slaapkamers of grotere woning voor meerdere mensen, tel.: 614444 tst. 242 of 53983 's avonds.

JONG ECHTPAAR (kontraktant) zoekt woning, tel.: 53983.

PERSONEEL GEVRAAGD CURACAO

DIENSTMEISJE VOOR 5 dagen per week (8-3 uur), liefst in omgeving Santa Rosa, Bonam of Brievengat. Aanmelden: tel.: 76197.

TIN MESTER di un babysitter, 4 biaha pa siman pa mitar dia, preferibel di Stadsdistrict, mester tin cariño pa mucha. Inf.: 53916.

DIVERSEN CURACAO

GEVRAAGD 11-11-'84 tot 2-12-'84 oppashuis c.q. appartement i.v.m. overkomst verloofde. De hr. Konijn, Fort A'dam, tel.: 611230.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

EIGENDOMSTERREIN 800 m2 en 900 m2 met bouwverg., water-, electra- en telefoon- aansluiting. Gelegen te Papilon aan nieuwe weg, prijs NA*f*.14,75, tel.: 23069.

HUIS IN zeer goede staat en ruim. 2 slaapk., 1 badk., Rooi Koochi (Savaneta), tel.: 46931.

TOYOTA CELICA Liftback, bouwjaar 1982, airco, AM / FM cassette, i.g.st., tel.: 47047.

LADA 1600, 4-drs., veel onderdelen, motor z.g.a.n., tel.: 26107 of 26282 na 4 uur.

DATSUN TURBO 300 XZ, full equipped, financiering mogelijk, tel.: 25275.

GROTE WONING bij de Julianaschool: 4 slaapkamers, 2 badkamers, meiden- kamer, zitkamer, eetkamer, porch. Voor verdere informaties: tel.: 22690.

UN VOLKSWAGEN 1979, bon kondishon. Inf.: Rooi Afó 30B.

JUNIORSET: lessenaar; bed met inbouw- kast en laden, Neptunesstraat 6, tel.: 21397.

COMPUTER EAGLE 1630 on Intel 8086 chip (100% IBM- PC compatible), 512 K Ram, 10MB hard disk, 1 800K diskdrive, monitor (green) and keyboard, US$ 4000 includes many popular software (valued ±US$ 4000.00 free). Call William Lee, tel.: 24666 or 25758. Only serious inquiries.

RACEFIETS (jongens), 2 jaar oud, NA*f*200,-, tel.: 23062.

RACEFIETS; taperecorder, Weststraat 26 na 7 uur.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

GEMEUBILEERD APPARTEMENT aan de Quasstraat, aparte slaapkamer, ruime zitkamer en keuken, veel bergruimte, tel.: 26352.

GEM. 1-PERS. appartement, tel.: 24758.

UNFURNISHED 2 bedroom house, one big furnished apartment, good for two persons. Call 28665.

GEM. APPARTEMENT, T. Leendert, tel.: 24984.

1 LUXURY FURNISHED apartment, close to hotels, kingsize bed, full kitchen, telephone, terrace etc. Inf.: Mrs. De Ruyter, tel.: 23600 - 282.

E IGE APPARTEMENTEN, type studio, voor vrijgezel of echtpaar zonder kinderen, volledig en keurig ingericht, inclusief airco, keuken, bad etc. Beschikbaar: onmiddellijk en/of per 1 november 1984, huurprijs *f*.550,- / mnd. incl. gas, water en electra. Inl. tel.: 26560 (kantoortijd).

Z.G.A.N. HUIS te Santa Helena, 3 slk., 2 badk., zitk., keuken + eetk., grote overd. patio, ruime tuin, voorz. v. 3 airco, ijsk. 2-deurs, 4-pits stoof m. overn., autom. wasmach. Beschikbaar 1 november 1984. Inl. tel.: 26560 (kantoortijd).

PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

TA BUSKA un hende pa trabao di kas tur dia, tel.: 22170.

TA BUSKA un hende pa hasi trabao di kas, 5 bes pa siman, tel.: 26658.

MAID WANTED, phone 32989.

GEZOCHT HULP in huishouding voor 1 à 2 ochtenden per week. Moet bereid zijn af en toe 's avonds op peuter te passen, omgeving Simeon Antonio, tel.: 28005.

DIVERSEN ARUBA

OPPASHUIS GEZOCHT: Ned. gezin, 2 kinderen, 2-3 weken, dec.- feb., ook huizen- ruil mogelijk (Zaandam). Contact Bongers, tel.: 41310.

HEER ZOEKT i.v.m. overkomst echtgenote in de periode 15 dec. - 15 jan een oppashuis, tel.: 41938.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(openingstijden voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur)
(openingstijden voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur-Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00/14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan mevr. A. Wong- Loi- Sing, Noord Salinja z/n.

BC bekijkt aanleg zwembad naturistenhotel

KRALENDIJK — Afgelopen maandag bracht het BC samen met algemeen adviseur Jopie Abraham een bezoek aan Sorobon Beach Resort. De laatste weken stond dit project reeds in het brandpunt van de belangstelling toen uit in Amerikaanse tijdschriften geplaatste advertenties bleek, dat het houten bungalow- project onderdak zou bieden aan naturisten. Het BC liet zich vergezeld gaan door ir Cornelius Wilson die onlangs ter beschikking werd gesteld aan het BC ter advisering van beslissingen over planning.

De voornaamste reden van het bezoek van het BC was niet om zich eveneens een wijle over te geven aan nudistische activiteiten dan wel het feit dat de investeerders bezig zijn met de aanleg van een zwembad, waardoor het naturistenkamp nog aantrekkelijker wordt voor degenen die ook kunnen zwemmen. Drs Eric Newton van de Stinapa zou graag vernemen in hoeverre het aanleggen van een zwembad kon bijdragen. Derhalve besloot het BC zich ter plaatse op de hoogte te stellen van hetgeen er eigenlijk aangelegd ging worden. Nadat er uitgebreid was overlegd met de eigenaren van het project kon een regeling getroffen worden die zowel Sorobon Beach Resort, als Eric Newton tevreden stelde. Zoals bekend zal het SBR spoedig in bedrijf genomen worden.

KRALENDIJK — Bij de foto vlnr Louise Rood van Sorobon Beach Resort, ir Cornelius Wilson, algemeen adviseur Jopie Abraham en drs Eric Newton van Stinapa. Het probleem van de aanleg van een zwembad kon bevredigend opgelost worden. Geheel rechts kijkt gedeputeerde van Toerisme Monchin Soliana enigszins bezorgd achterom of hij nog niets ziet komen.

BAGDAD — Irak gaat samen met Turkije de Koerdische guerrilla in de grensstreek bestrijden. Zo werd in Bagdad meegedeeld. De Koerden strijden al jaren voor een eigen staat.

Jopie Abraham: in antwoord aan Papa Statia

Door UPB op landsniveau niets ondernomen financieel probleem

KRALENDIJK — Volgens de algemeen adviseur van het BC Jopie Abraham heeft het raadslid voor de UPB Papa Statia een verklaring uitgegeven die niet zou misstaan in een verkiezings- campagne. De geuite beschuldigingen aan het adres van het huidige BC hebben volgens Abraham geen enkele basis omdat geen enkel concreet punt vermeld werd. In zijn verklaring merkte Papa Statia onder meer op, dat het nieuwe BC geen enkele nieuwe structuur in het beleid naar voren had gebracht, terwijl er evenmin maatregelen waren genomen die tot een verbetering van de situatie zouden leiden.

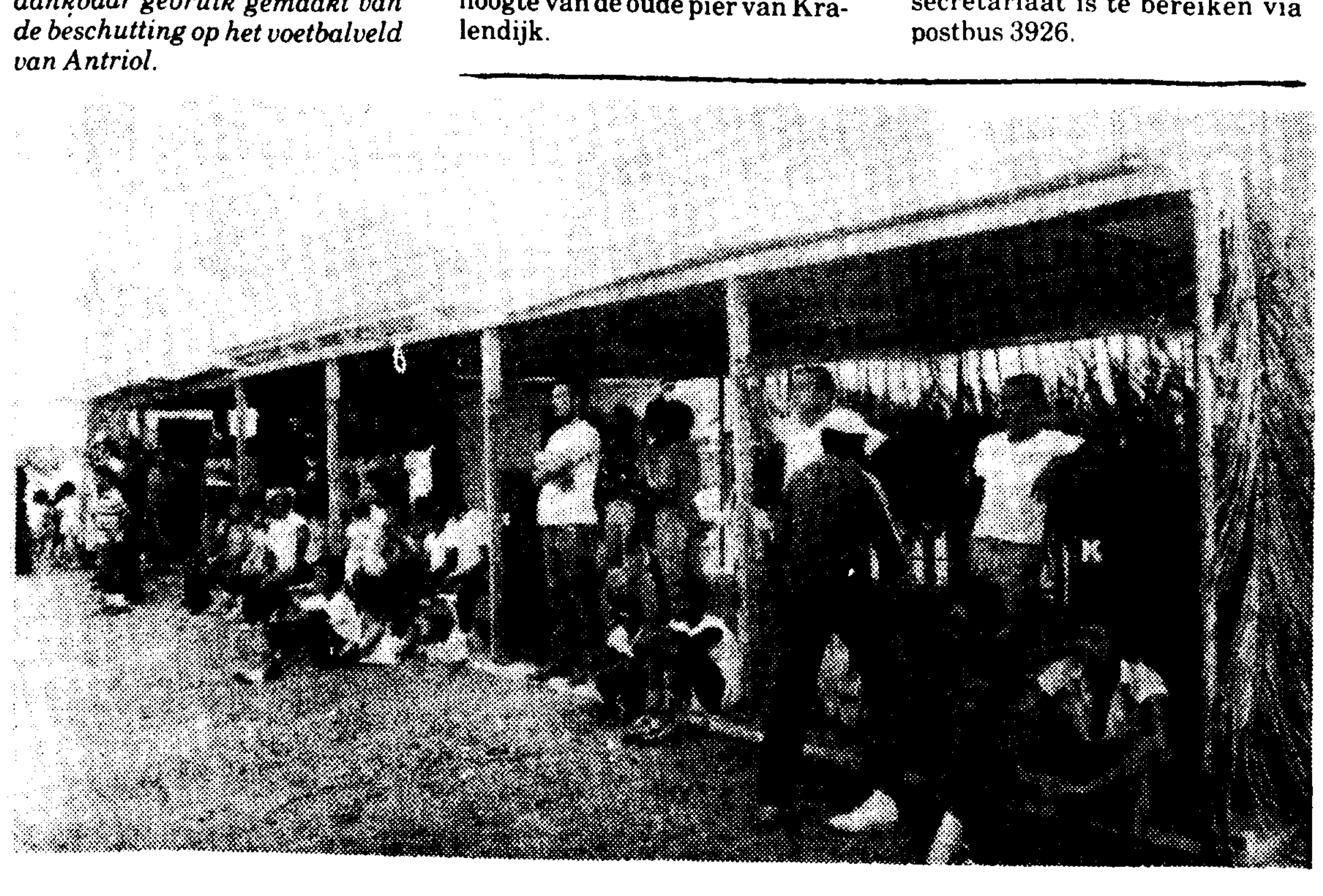
In de verklaring van Papa Statia komt naar voren, aldus Jopie Abraham dat er begrip zou zijn voor het grote aantal schulden dat de UPB heeft gemaakt en waarvan de PDB bij de bestuursovername de erfenis in de schoot geworpen kreeg. De astronomische schuld van 20 miljoen gulden, aldus Abraham, was een gevolg van een slecht bestuur en een indertijd aan de publiciteitsmedia uitgegeven lijst van schuldeisers van het BC gaf een vrijwel volledig overzicht van de uitstaande schulden. Een bekend feit is echter wel, aldus Abraham, dat sedert de PDB het bestuur heeft overgenomen, de vertegenwoordigers van de UPB in de regering, samen met Papa Statia, al het mogelijke doen om de Centrale regering te bewegen het Bonaireaanse BC te boycotten.

Hoewel in 1977 onder het UPB-bestuur de schulden werden gesaneerd, moest dat wederom gebeuren in 1979. In feite stond men weert voor hetzelfde probleem in 1981, maar in 1982 werd er een overeenkomst aangegaan waardoor de schulden door de regering niet werden gesaneerd. Dat is tot op heden nog niet gebeurd, aldus Abraham hoewel dit geheel onder verantwoordelijkheid van de regering valt die door de UPB gesteund wordt. De UPB zou een oplossing zoeken voor de problemen van Bonaire en dat hield ook de delging van de schulden in die door de UPB zelf waren veroorzaakt. **Vanaf 1982 zou er gezorgd worden dat de schulden betaald** zouden worden.

Nu stelt Papa Statia, aldus de algemeen adviseur dat de landsbijdrage niet toereikend is. Het is echter de taak van de UPB om te zorgen dat deze landsbijdrage wel toereikend is. Dit werd trouwens unaniem aangenomen in een motie van de Bonaireaanse eilandsraad, waarvan tenslotte ook de leden van de UPB deel uit maken. In die motie werd aangenomen dat de landsbijdrage het jaarlijkse tekort van 25 miljoen gulden op de begroting geheel moest dekken.

Desondanks, aldus Jopie Abraham heeft de UPB geen vinger uitgestoken om deze zaak op regerings- niveau te regelen. Papa Statia erkent wel, dat de UPB veel schulden heeft achtergelaten, zo stelt de algemeen adviseur omdat de UPB dezelfde problemen kende als momenteel de PDB. Zij hebben echter besloten, aldus Abraham om de oplossing intern te zoeken omdat de UPB kennelijk de hoop had een oplossing te kunnen brengen. **Volgens Abraham is echter niets minder** waar. De PDB zal ondanks alle moeilijkheden en belemmeringen voortgaan.

KRALENDIJK — De overheid heeft afgelopen week besloten om op het voetbal- terrein waar de jeugdelftallen van de Bonaireaanse voetbalclubs hun toernooi organiseerden van een afdak te voorzien. Het ligt in de bedoeling dat ook de andere voetbalvelden een dergelijke beschutting krijgen. Sportgedeputeerde Franklin Crestian is van mening dat indien er meer sportfaciliteiten komen er ook automatisch een positieve ontwikkelin in het sport- gebeuren volgt. Bij de foto: door de supporters wordt dankbaar gebruik gemaakt van de beschutting op het voetbalveld van Antriol.

Telbo met nieuwe gids

KRALENDIJK — Nadat vorig jaar besloten was door de eilandsraad om de Telefoondienst om te zetten in een naamloze vennootschap is de Telefonia Bonairiano N.V. (Telbo nv) opgericht, en werd per 1 november van vorig jaar de exploitatie van het telefoonnet overgenomen. Telbo nv is nu begonnen met het uitgeven van de telefoongids voor 1984 waarin de laatste nummers en gegevens zijn bijgewerkt. Behalve de algemene nieuwe tarieven van de Telbon is in de gids ook de tarievenlijst opgenomen van de kosten van telefoongesprekken, zowel inter-insulair als internationaal. De kaft van de nieuwe gids — die in grootte overeenkomt met de gids van 1982 — wordt door een drietal kleurenfoto's gesierd met als motief de Pasagrahan waar de zaal van de eilandsraad is ondergebracht, een gezicht op de Flamingo luchthaven en tenslotte Plaza, het visafslag- gebouwtje ter hoogte van de oude pier van Kralendijk.

Twee geslaagden voor diploma Gitaar-A

KRALENDIJK — Van de zeven kandidaten die deelnamen aan de einde-examens van de Akademia di Musika Bonaire ter verkrijging van het diploma Gitaar-A, slaagden er twee, en wel Frensel Janga en Carlos Pourier jr.

Sinds de oprichting van de muziekschool in 1981 hebben totaal 35 personen bedoeld diploma behaald. Nieuwe inschrijvingen voor de cursussen Gitaar-A en -B, en AVM-A en -B vinden plaats op 29, 30 en 31 october 1984 van 17u.30 tot 18u. 30 in het Jeugdhuis Jong Bonaire te Kralendijk.

Bestuur van Soroptimist

WILLEMSTAD— Het bestuur van de Soroptimist International Club Curaçao is uit de volgende dames samengesteld. Voorzitster M.J. Dovale, vice-voorzitster E.P. Lourens- Celestina, eerste secretaresse L.M. Braumuller- Ng, tweede secretaresse B.R.D Römer- Henriquez, eerste penningmeesteresse A.C. vd Vlis, tweede penningmeesteresse A.M. Eustatia- Schoop, assessor, J. Davelaar- Ranis. Het secretariaat is te bereiken via posthus 3926.

Belangrijke mensen

KRALENDIJK — In samenwerking met het Venezolaanse tijdschrift Caza y Pesca zal op Bonaire de mogelijkheid onderzocht worden voor de uitgaven van een Who is Who. De komende twintig dagen zullen ongeveer 200 tot 250 belangstellenden benaderd worden die opgenomen wensen te worden in de gids. Behalve de achtergrond gegevens, de opleiding zal er ook een zwart wit foto geplaatst worden. Elke belangrijke persoon krijgt een pagina toegewezen en zal daarvoor een bedrag van 280,-- gulden moeten neertellen. Het ligt in de bedoeling dat de gids met de 250 bekende personen van Bonaire op diverse ambassades in het buitenland verspreid zal worden. Naar de Amigoe vernomen heeft wordt er momenteel een lijst samengesteld door de voorzitter van de Kamer van Koophandel en het wnd hoofd van het Toeristenbureau. Wie niet belangrijk is maar wel opgenomen wenst te worden kan zich in verbinding stellen met de uitgevers.

Tijdschriften-groep op bezoek

KRALENDIJK — Om Bonaire met de grote mogelijkheden op het gebied van watersport toeristisch op de Nederlandse markt te promoveren, zijn er in samenwerking met de KLM in Nederland contacten gelegd met de Telegraaf-tijdschriften Groep, die onder meer de uitgevers zijn van de Surf Magazine en Tennis Magazine. Deze groep bestaat uit tien personen onder wie een aantal modellen, fotografen en begeleiders die afgelopen maandag op Bonaire arriveerden. Gedurende tien dagen worden deze Nederlandse gasten in de gelegenheid gesteld op Bonaire de surf- en tennissport te beoefenen terwijl er tegelijkertijd opnamen worden gemaakt voor publicaties in diverse tijdschriften, alsmede in de Telegraaf-reiskrant.

De groep zal vrijdagavond een cocktail aangeboden worden door Hugo Gerharts, president directeur van Bonaire Trading Company.

Centro Cultural begint met cursus voor kinderen

WILLEMSTAD— Centro Cultural Bolivar gaat weer van start met verschillende cursussen. Voor de jeugd tussen de zes en elf jaar zijn er in de maanden november en december kindercreativiteits- cursussen "spaans en tekenen". Hierbij worden ook films en dia's vertoond met historische beelden van Venezuela. De cursus is op maandag, woensdag en vrijdagmiddag van drie tot vijf uur 's middags. De cursus vangt aan op vijf november en eindigt op 21 december. Het inschrijfgeld bedraagt tien gulden terwijl de cursus gratis is. Centro Cultural Bolivar is gevestigd aan de Dr. Martin Luther King Boulevard 95 op Marie Pampoen.

Postgraduate cursus hemofile

WILLEMSTAD— De Nederlands Antilliaanse Stichting voor Klinisch Hoger Onderwijs organiseert wederom een postgraduate cursus voor médici van de Antillen en omliggende landen. Het hoofdthema tijdens deze cursus is "De vooruitgang op het gebied van Hemofolie".

Voor de cursus zijn verschillende specialisten uit het buitenland uitgenodigd terwijl ook verscheidene Antilliaanse artsen hieraan hun medewerking verlenen. De cursus wordt op 28 oktober officieel geopend door de minister van Volksgezondheid en Milieuhygiene, Maria Liberia Peters, en duurt tot 31 oktober.

De organisatie is in handen van de Nederlands Antilliaanse Stichting voor Klinisch Hoger Onderwijs in samenwerking met de Medische Fakulteit van de Rijksuniversiteit Groningen enerzijds en de Regering van de Nederlande Antillen en de specialisten werkzaam in het Sint Elisabeth Hospitaal anderzijds. De cursus is voornamelijk bedoeld voor alle Antilliaanse artsen en artsen uit de regio.

Ook alle belangstellende zijn uiteraard welkom bij dit evenement. De voertaal is engels en de cursus wordt gegeven in het Holiday Beach Hotel.

Hierbij maken wij het overlijden bekend van

Mevr. de Wed. Jannetje Cadieres-Gorsira

De teraardebestelling zal plaatsvinden op de begraafplaats te Bottelier op vrijdag 26 oktober, vertrekkende vanuit de rouwkamer van El Tributo aan de Pater Euwensweg alwaar condoleance in ontvangst zal worden genomen tussen 2 en 4.30 p.m.

Boeli van Leeuwen en familie
Mevr. de Wed. Vitalia Cadieres geb. Perret-Gentil
Mevr. de Wed. Ana Maria van Leeuwen geb. Gorsira.

» stockmarket « NEWS

NEW YORK PRECIOUS METALS

Gold	338,50	Platinum	319,00
Silver	7,27	Palladium	140,75

AMSTERDAM TODAY

Akzo NV	103,60	Oce v Grin	274,50
Elsevier	110,50	Ommeren	29,40
Fokker	66,00	Pakhoed	58,60
Heineken	140,80	Philips	56,80
Hoogovens	65,00	Robeco	67,40
KLM	41,90	Rolinco	64,10
Naarden	46,30	Royal Dutch	169,20
Nat Ned	241,50	Tele Graaf	248,00
Nedlloyd	151,60	Unilever	302,50
Ennia	132,00	Gist Broc	170,00

NEW YORK STOCK EXCHANGE

Apache	10 1/2	- 1/4	IBM	125 1/8	- 1 5/8
Asa Ltd	56 7/8	- 1/4	ITT	29 1/4	- 1
Atl.Richfield	47 1/2	+ 7/8	McDonalds	54	- 1/8
Beatrice Fds	28 7/8	- 1/2	MACOM	18	- 7/8
Burroughs	55 1/4	- 1/2	Natl Presto	24 7/8	unch
Citicorp	35 1/2	- 3/8	NCR	26	- 3/8
Coca Cola	65 3/8	+ 5/8	Pepsico	43 3/4	+ 1/4
Dayton Hudson	34 5/8	- 1/8	Seagram	36 1/4	- 1/8
Disney	57 3/4	- 1	Sears	32 7/8	+ 1/4
Dome Mines	9 5/8	+ 1/8	Texas Instr.	126 5/8	- 4 7/8
Dupont	47 5/8	+ 3/8	Texaco	34 5/8	+ 5/8
East Kodak	71 1/4	- 1	United Airl.	42 1/8	- 1/4
Ford	49 3/4	unch	Union Pac.	38 1/2	+ 1/8
Fluor	17 1/2	unch	US Steel	22 5/8	- 1/8
Gen.El.	57 3/8	- 1/8	West.El.	27 7/8	unch
Genl.Motors	79 1/4	- 3/8	Xerox	36 1/8	unch
Homestake M.	26 1/4	- 1/8	Zenith	23 1/4	- 1/8

DOW JONES	INTERIM AVERAGES		HIGH	LOW
Industrials	1211.02	- 5.41	1219.96	1209.03
Transportation	528.24	- 4.84	533.93	527.92
Utilities	142.23	- 0.41	143.11	141.98
65 Stocks	479.12	- 2.62	482.59	478.66

OTHER INDEXES			MARKET VOLUME/BREADTH	
Nyse Composite	95.93	- 0.47	Nyse Volume	93.609.700
Nyse Financial	94.42	- 0.60	Comp.Volume	113.319.460
S-P Composite	166.31	- 0.89	Stocks Up 598	Down 927

DATA SHOW MARKET EASING MORE THAN FED
By Alan Wheatley.
New York, Oct 25 - Data released today strongly suggest that the federal reserve has not eased monetary policy to the extent implied by last week's drop in the average federal funds rate to an eight-month low of 9.45 pct, economist said. Although interpretation of the fed's balance sheet for the latest week is clouded by a series of unforeseen disruptions to reserve flows, the best guess is that the Fed has not relaxed its grip on credit further since it apparently cut its gross borrowing target in September to 750 mln dlrs. If so, Fed funds should be closer to 10 pct, some economists believe. The Fed reported 803 mln dlrs of gross borrowings in the latest two weeks, giving net borrowed reserves of 353 mln. "I get the impression that maybe the fed hasn't eased as much as the market expected," said Elliott Platt of Donaldson Lufkin and Jenrette Securities Corp. "The Fed is continuing to focus on a borrowing target that is essentially unchanged at around 750 mln dlrs," added David Jones of Aubrey G. Lanston and Co.Inc. Both economists said Fed Funds ought to be trading closer to 10 pct.

U.S. CREDIT MARKET OUTLOOK - LIMITED POTENTIAL.
New York, Oct 26 - Current bond market strength may not have a long life, but there is still downward potential for rates, credit market analysts said. "I think the market will stay bullish for about a month or five weeks," Elliott Platt of Donaldson Lufkin Jenrette Securities Inc.said. Platt said further rate declines are possible given weakness in both economic data and money supply and statistics showing that inflation is being kept under control. Although he expects rates to rise toward the end of the year, he does not foresee volatile markets.
REUTER.

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP VRIJDAG 26 OKTOBER 1984 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.335	1.355	1.375
PND STERLING	2.115	2.17	2.23
NED GLD	51.47	52.19	52.99
BOLIVAR	—	—	
ZW FRANCS	71.18	71.90	72.70
FR FRANCS	17.88	18.98	19.68
DUITSE MARK	58.19	58.91	59.71
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.63	0.93	0.99

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 26 OKTOBER 1984 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	97.83
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 86/90	108.33
12.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	104.11
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	106.63
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1988	99.86

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.54%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

GROOTSE OPRUIMING

bij **REXA - ENTERPRISES** en **MES AMIS GIFTSHOP**

Sta. Rosaweg, Labadera Plaza

Enorme kortingen op alle artikelen, zoals: eetenswaren, cosmetica, colognes, parfums, huishoudelijke artikelen, kado-artikelen, speelgoed, enz. enz.

Wij verwachten U: het is de moeite waard.

Plantique Ixora

naast Henderson Rio Canario Tel.: 43473

We hebben weer een nieuwe zending

PLANTEN

ontvangen!
Ook hebben wij alles wat U nodig heeft voor het verzorgen van Uw planten.

VANAVOND KOOPAVOND

PRAKTIJK PSYCHOLOGIE EN PSYCHOTHERAPIE

Kaya Kiwa 1 Tel.: 77007

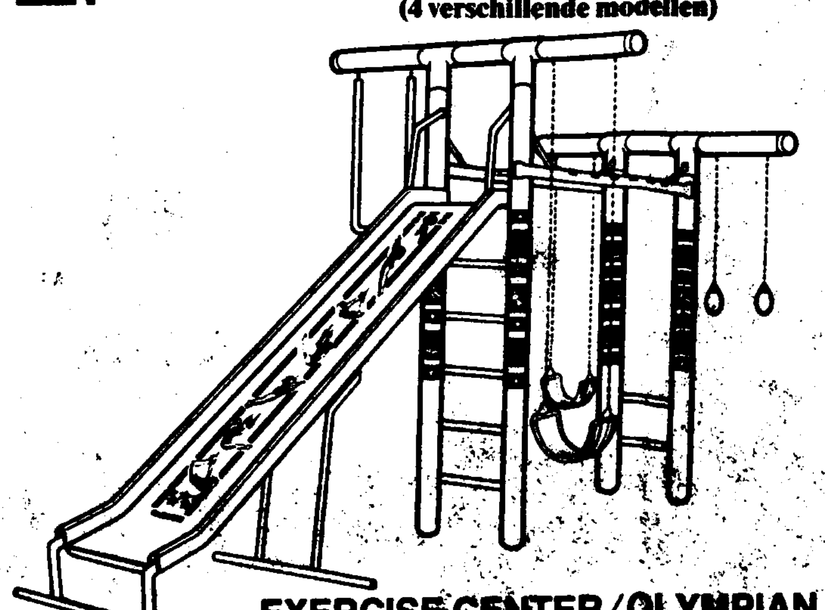
Wij bieden hulp bij persoonlijke problemen, partnerrelatie en gezinsproblemen.
Tevens geven wij consultatie en supervisie.

Consulten op afspraak.

Michael Penso, Psychotherapeut — Annalien Haverkamp, Psychologe

Hedstrom SCHOMMELSETS

(4 verschillende modellen)

EXERCISE CENTER/OLYMPIAN

ATTENTIE: wij verschepen ook naar Aruba en Bonaire!!

Meubelzaak **kennedy**

Schottegatweg West 357 - Tel.: 84837-84639
(ingang bij de Fles)

Ontvangen:

sportieve schoenen

Boutique Lilou

tel.: 613496
Caracasbaaiweg

Firma van A tot Z

UITVERKOOP

van 2de handse pocketboeken

vanaf 10 ct en f. 1,-

Alle boeken moeten weg. Nog mooie antieke spullen en meubelen.

Sta. Rosa 249

Elke dag van 9 uur tot 6 uur, Zondag tot 2 uur.

NOS "6" AUTOPARTS N.V.

Metselaarsweg 2 - Tel.: 616807

opent zijn deuren

met ingang van

1 NOVEMBER

Wij hebben onderdelen in voorraad voor alle merken auto's tegen zeer redelijke prijzen.

Geopend van maandag t/m zaterdag nonstop van 8.00 v.m. tot 6.00 n.m.

DE KAMER VAN KOOPHANDEL & NIJVERHEID CURACAO presenteert haar maandelijkse

TV JOURNAAL SEPTEMBER EN OKTOBER 1984

waarin de aktiviteiten van de afgelopen twee maanden worden belicht, via TELECURACAO KANAAL 8 op VRIJDAG 26 OKTOBER 1984, om 9.30 uur 's avonds.

KAMER VAN KOOPHANDEL & NIJVERHEID CURACAO

100 AÑA • 1884-1984 • 100 JAAR

KAMARA DI KOMERSIO I INDUSTRIA DI KORSOU

Pietermaai 21 P.O.Box 10, Curaçao Tel: 611455

VERENIGING J.P.F.

De leden van de Surinaamse vereniging J.P.F. worden hierbij opgeroepen tot het bijwonen van een algemene ledenvergadering, te houden op vrijdag 16 november a.s. om acht uur 's avonds.

AGENDA:

1. Opening en mededelingen van de voorzitter
2. Notulen van de vorige algemene vergadering
3. Verkiezing van de voorzitter
4. Verkiezing van twee leden ter aanvulling van het bestuur
5. Rondvraag
6. Sluiting.

Kandidaatslijsten moeten, ondertekend door tenminste tien stemgerechtigde leden, een week voor de vergadering worden opgegeven. Dit kan ook persoonlijk bij het bestuur worden gedaan.
Bij gebrek aan quorum zal de voorzitter de vergadering direkt sluiten en daarna een nieuwe vergadering beleggen met dezelfde agenda.
Het bestuur van J.P.F. stelt zich voor direkt na de vergadering van 16 november een informele bijeenkomst te beleggen met de leden. Het is de bedoeling, dat de leden in het bijzonder hun mening laten horen over op te zetten club-aktiviteiten en in het algemeen het bestuur bijstand verlenen door het naar voren brengen van ideeën, voorstellen en suggesties.

Supermarket bedrijf vraagt

EEN CHECKER

Vereisten:
Mavo 4 opleiding
leeftijd boven 25 jaar

Schriftelijke sollicitatie met pasfoto te richten aan P.O. Box 3100, Curaçao.

Slechts

f.27,90

voor deze LEREN SANDALEN voor jongens en meisjes maat 20 t/m 35

Bij overhandiging van deze advertentie krijgt U op deze sandalen nog een extra korting van **f.2,90**

Doe Uw voordeel!!

Lanka Saliña

De N.V. Curacaose Dok Maatschappij

CDM

zoekt voor spoedige indiensttreding een

SPECIALIST ONDERHOUD (waaronder KRANEN).

Deze funktionaris rapporteert rechtstreeks aan het Hoofd van de Afdeling Onderhoud (Stationair Equipment) en is belast met het zelfstandig leiden en doen uitvoeren van onderhouds- en reparatiewerkzaamheden aan zowel vastopgestelde dok-, kade- en werkplaatsenkranen als mobiele kranen, vastopgestelde dokpompen en mobiele pompen, compressoren en luchtdrooginstallaties, dokzuigmond, waaronder lieren alsmede stationaire pijpleidingssystemen.
Het zelfstandig uitvoeren van inspekties en rapporteren daarvan aan het Hoofd van de Onderhoudsdienst.
De werkzaamheden moeten voor een gedeelte worden uitgevoerd op zeer grote hoogte.

Funktie-eisen:

Opleiding : M.T.S.-niveau (waaronder L.T.S. aangevuld met Bemetel (bankwerken).
Ervaring : Voor deze funktie is langdurige ervaring in een leidinggevende positie in onderhoud en montage van bovengenoemde kranen en overig equipment een absolute vereiste en tevens is kennis van hydrauliek en lastechniek gewenst.
Leeftijd : Minimaal 30 jaar.

Schriftelijke sollicitaties dienen uiterlijk 2 weken na verschijning van deze advertentie gericht te worden aan:
N.V. CURACAOSE DOK MAATSCHAPPIJ, Afdeling Personeelszaken P.O. Box 3012, Alhier.

Klein genoeg voor grote service

"Vooruit nv. gespecialiseerd in het 'wat kleinere' elektrawerk. Zoals het aanleggen van de elektrische leiding voor uw airco installatie of een komplete lichtinstallatie voor uw kantoor of bij u thuis.
Ook de kontrole van de elektrische installatie in uw huidige huis, of het ontwerpen van een installatie voor nieuwbouw, verzorgen wij.
Mocht u echter op het punt staan te verhuizen, dan doet u er verstandig aan ons eens te bellen om de installatie van uw toekomstige woning te kontroleren. Het kost wat, maar het kan u ook een hoop geld besparen. In de toekomst. En dat is iets om even bij stil te staan. Bel eens even, wij staan zo bij u op de stoep."

VOORUIT N.V.

We maken het goed en snel.

Ledaweg 55/Curaçao, Neth. Antilles. Phone 78961

van uytrecht

Emballeer & Transportbedrijf N.V.
Tel. 84566 - Telex 3483 Utrec N.A.

Wij verzorgen graag Uw vracht naar

BONAIRE

Vertrek elke woensdag

AGENT: AMADO FELIX, Gouv. Debrotweg z/n, BONAIRE - Tel. 8630

Saturday Fever

TELEFOON DOUCHE fl. 8,50 — KRUIWAGEN fl. 45,-

AFWASBAKKEN

100 x 50 fl. 142,50 NU fl. 85,-
150 x 50 fl. 198,- NU fl. 130,-
150 x 50 fl. 210,- NU fl. 145,-
180 x 50 fl. 275,- NU fl. 175,-
200 x 50 fl. 315,- NU fl. 195,-

ELEKTRISCHE PLAAT fl. 15,-

WATERKRANEN: fl. 13.50, fl. 33.—, fl. 20.—, fl. 38.50, fl. 38.50

Kerosinelampen 25% korting

STEEKWAGEN fl. 42,50

KABRIETENGAAS 100 yds fl. 135,-

ZINKPLATEN

6 voet	fl. 6,60
7 voet	fl. 7,50
8 voet	fl. 8,50
9 voet	fl. 9,90
10 voet	fl. 11,00
11 voet	fl. 12,10
12 voet	fl. 13,20

TUINSPUIT 1 1/2 gallon fl. 48.— 3 gallon fl. 68.—

ENGINE-CLEANER fl. 20,-

Gereedschapskist f 30,-

AUTO SPUIT GUN fl. 55,-

IJZEREN BED met matras fl. 110,-

LET OP!!!

Deze afferte is alleen voor a.s. ZATERDAG.

GRATIS PEPSI!!!

GOMEZ ENTERPRISES SALIÑA

ALS WE SOMMIGE dagelijkse "drukwerkjes" mogen geloven, dan bestaat er niet alleen buiten de aarde leven, maar zelfs hoog ontwikkeld intelligent leven dat zich met behulp van Vliegende Schotels (UFO'S) door het heelal verplaatsen, en regelmatig op aarde zijn opwachting maakt op zeer afgelegen plaatsen, bij lieden met een minimum aan intelligentie. Zoiets moet de nuchtere lezer wel konkluderen, want er is nog nooit één zinnige boodschap van hen doorgekomen. Hoewel ... een Engelse kennis van mij, Gavin Gibbons M.A., die zo'n vijf en twintig jaar geleden een boek schreef onder de titel: **"Flying Saucers have landed."**, had daar een, voor hemzelf aannemelijke verklaring voor? Die buitenaardse lieden hadden helemaal niet de bedoeling zich in onze zaken te mengen! Tenzij het helemaal de spuigaten zou uitlopen, want ze hielden ons wel in de gaten.

Hoe het ook zij, velen geloven heilig in het bestaan van buitenaards leven en zelfs van buitenaardse intelligentie en de sensatiepers zorgt er wel voor dat het lezerspubliek zijn dagelijkse portie opwinding op "vliegende schotels" krijgt opgediend. Er zijn echter ook vele hoogontwikkelde mensen, die een diepgeworteld vertrouwen hebben in de universaliteit van de aardse wetmatigheden, en die niet willen aannemen dat al die miljarden sterren en melkwegstelsels louter voor de goede sier door de kosmos wentelen. De Amerikaanse astronoom dr Carl Sagan is een van hen en menige televisiekijker zal een jaar of wat geleden met ons genoten hebben van zijn warme stem en zijn boeiende voordracht in de televisieserie **"COSMOS"**. Als het aan Carl Sagan lag, zou de reusachtige radioteleskoop van Arecibo op Puerto Rico uitsluitend worden aangewend om te zoeken naar signalen van buitenaardse intelligente wezens.

Er is een korte periode geweest aan het eind van de jaren vijftig, dat enkele astronomen hun hoofd verloren en werkelijk dachten dat zij de eerste signalen uit de ruimte hadden opgevangen met de ontdekking van de zogenaamde **pulsars.** Dat zijn snel en ritmisch pulserende sterren, waarvan heel wat nuchterder astronomen en natuurkundigen uitrekenden, dat de enorme energie die nodig is, om dergelijke sterren zeer snel te laten oplichten en weer uitdoven, met geen enkele mogelijkheid kunstmatig kon worden opgewekt. Bovendien, als er al wezens bestonden, die in staat zouden zijn dergelijke onvoorstelbare natuurkrachten te ontketenen, om daarmede signalen over te brengen, zouden ze dat toch zeker niet doen in een zinloos ritmisch stergeflikker. De vraag is trouwens of het überhaupt wel zin heeft te trachten zelfs radiosignalen over te brengen over afstanden van honderden tot duizenden lichtjaren. Als er al wezens bestaan die in staat zijn signalen op te wekken, die krachtig genoeg zijn om over dergelijke afstanden te worden opgevangen, wil het mij voorkomen dat ze ook wel het benul zullen hebben om een konversatie met tussenpozen tussen vraag en antwoord, van een paar honderd tot een paar duizend jaar, vrij vermoeiend te vinden. Het enige wat ze de moeite waard zouden kunnen vinden is, gedurende voldoende lange tijd signalen uit te zenden bestaande uit rekenkundige en wiskundige reeksen, om hun bestaan en hun lokatie in het melkwegstelsel kenbaar te maken, in de hoop, dat ergens anders, in hetzelfde melkwegstelsel, een andere soort voldoende ver ontwikkeld is om ze niet alleen te kunnen opvangen, maar ook te herkennen. Daar zouden ze dan nog niet veel mee opschieten, zelfs als die andere soort ook over de kapaciteit beschikt om even krachtige signalen de ruimte in te zenden om getuigenis te geven van haar eigen bestaan, want tegen de tijd dat dit getuigenis bij de oorspronkelijke uitzenders zou arriveren is de kans groot dat men daar inmiddels is vergeten dat er ooit signalen werden uitgezonden.

PSEUDO-RELIGIE

Met andere woorden, dr Carl Sagan, met alle respekt voor zijn astronomische kennis en arbeid, maakt zich wat dit betreft schuldig aan *"wish-ful thinking"*. Zelfs zijn zeer indrukwekkend klinkende waarschijnlijkheidsberekeningen met betrekking tot het bestaan van andere intelligente soorten in het melkwegstelsel, zoals hij die, met veel verve en overtuigingskracht probeerde te presenteren in een van zijn laatste programma's in de serie "Cosmos", moeten helaas voor hem en zijn aanhangers als onwetenschappelijk van de hand worden gewezen. Een waarschijnlijkheidsberekening dient uit te gaan van een relevant minimum aantal en één enkele bekende planeet - de aarde - met één enkele bekende intelligente soort - de mens - is geen relevant minimumaantal.

....de rode planeet Mars. Geen kanalen! Geen zuurstof! Wel kraters, caldera's en immense canyons!....

We mogen beslist niet over gaan om Carl Sagan over één kam te scheren met een Erich von Däniken (*"Waren de Goden Kosmonauten?"*) en diens aanhang maar de man uit Bazel en de fantasierijke astronoom uit de Verenigde Staten maken zich beiden wel schuldig aan het najagen van een soort pseudobewijzen om een soort Godloos religieus verlangen voldoende voedsel te verschaffen om het levend te houden.

(Met "Godloos" bedoel ik iets anders dan "goddeloos", hoewel er, net als bij de Lenincultus in de Sowjet Unie wel sprake schijnt te zijn van een soort pseudo-religie om het verlies van een echt religieus geloof te vervangen en op te vangen.)

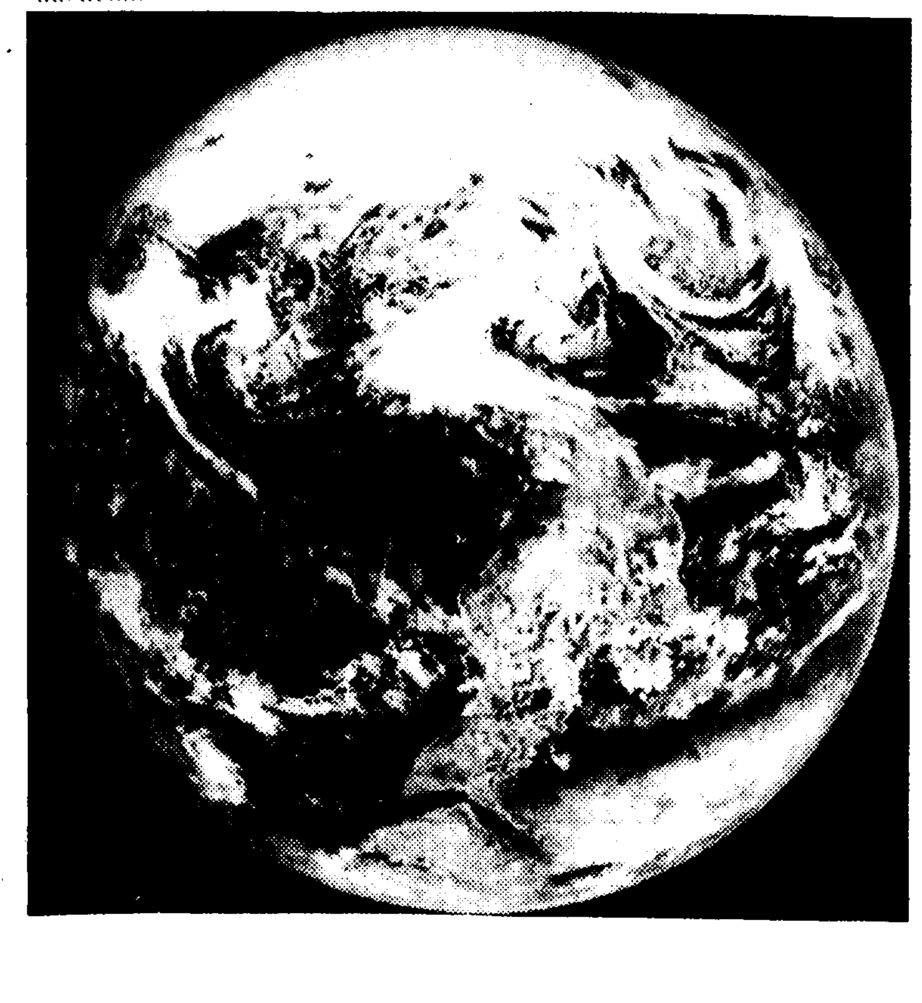
HET ZONNESTELSEL

Met dat al zijn we nog steeds niet toe aan enig antwoord op de vraag of er buiten de aarde leven bestaat. Een definitief antwoord zullen we trouwens schuldig moeten blijven totdat er in de toekomst ergens buiten de aarde leven wordt ontdekt. Christiaan Huygens (1629 - 1695) was er in zijn tijd al van overtuigd dat al die andere werelden geen verspilling van de natuur konden zijn. Daarbij had Huygens het uitsluitend over ons eigen zonnestelsel, waarvan hij niet eens alle planeten kende, want de drie buitenste planeten waren toen nog niet ontdekt. Huygens veronderstelde dat het met name bij de planeten Venus, Mars, Jupiter en Saturnus ging om een soort duplikaten van onze eigen Aarde en ging, met zijn veronderstelling dat ze eveneens bewoond zouden zijn dus al een paar honderd jaar, voordat de evolutieleer zoveel opzien baarde, uit van de universaliteit van het leven en daarmee van een natuurlijk evolutieproces (waarmee hij overigens niet de eerste was!).

Inmiddels weten wij echter heel wat meer over de omstandigheden op de andere planeten in ons zonnestelsel en staat als een paal boven water vast, dat zelfs op de planeet Mars — de meest belovende - geen enkele vorm van leven voorkomt. Alle fraaie fantasieen als van H.G. Wells ten spijt. Maar ja, wilde spekulaties zijn de mens nu eenmaal eigen, zoals ook bleek, toen Giovanni Schiaparelli (1835 - 1910) in 1877 de zogenaamde *marskanalen* ontdekte. Nu dacht hij zelf geen moment aan "kanalen" maar gebruikte het Italiaanse woord "canali" dat de betekenis van "groeven" heeft doch dat door de sensatiepers ogenblikkelijk werd overgenomen in de betekenis van "kanalen" en dus van "aangelegde waterwegen". Achteraf is gebleken dat gezichtsbedrog, door de zeer sterke vergroting de Milanese astronoom ook behoorlijk parten heeft gespeeld zodat er zelfs van zijn "groeven" weinig is overgebleven. De volledige kaarten, die thans van de planeet Mars gemaakt zijn, aan de hand van de foto's van de Mariner sondes, vertonen een zeer pokdalig uiterlijk dat op vele plaatsen meer weg heeft van een maanlandschap en op andere plaatsen zeer vulkanisch is.

Hoe het ook zij, onder de negen planeten van ons zonnestelsel is er maar één waarop leven voorkomt, en zelfs intelligent leven - tenminste, dat vinden wij zelf! - en dat is onze bloedeigen Aarde, al zijn er heel wat stemmen die verkondigen dat wij driftig op weg zijn om ook aan die toestand een einde te maken; een soort eigenhandig uitgevoerde egalisatie met de rest van het zonnestelsel.

...de Blauwe Planeet ! De enige bekende planeet waarop leven ontstond! Onze bloedeigen aarde.....

TEILHARD DE CHARDIN

Om te kunnen vaststellen of het leven een universeel karakter heeft moeten we eerst de vraag beantwoorden wat leven eigenlijk is en dat niet zo maar in filosofische termen maar in fysisch-biologische zin. De beste bron om daarop een antwoord te krijgen is wat mij betreft Pierre Teilhard de Chardin (1881 - 1955), de door weinigen wezenlijk begrepen geleerde, maar die hem begrepen hebben is er alles aan gelegen om zijn visie te verspreiden en gemeen goed te maken zijn wetenschappelijke extrapolaties uitlopen op een grandioze mensvisie. Welnu, het leven ontstaat, aldus Teilhard de Chardin, als gevolg van de komplexifikatie van de materie, of, om het anders te zeggen: naarmate de materie zich komplexer synthetiseert treedt het bewustzijn steeds sterker naar buiten. Dat is een hele mondvol, waar we wel even wat langer bij stil moeten staan.

Het komt hierop neer: De stof, dat is de *materie* heeft de neiging zich te verbinden tot ingewikkelde - komplexe - strukturen. Losse atoomdeeltjes verbinden zich met andere tot atomen; atomen gaan verbindingen aan met andere atomen en vormen molekulen. Alle verschillende stoffen die wij kennen bestaan uit *molekulen*. In de loop der tijden - en dan hebben we het over miljarden jaren - zijn er steeds ingewikkelder molekulen ontstaan, tot op een gegeven moment sommige strukturen zo ingewikkeld werden dat er geheel nieuwe soorten stof ontstonden, de zogenaamde *"organische materie", de bouwstenen van het leven. Steeds komplexer werden de molekulen van de organische materie tot er een nieuwe revolutionaire drempeloverschrijding plaatsvond: het ontstaan van de levende cel! Het verschil met de reuzenmolekulen (eiwitten, RNA, DNA) is er een van grotere komplexiteit maar het effekt is revolutionair! Er treedt een geheel nieuw verschijnsel op: De psychische energie*, die volgens Teilhard de Chardin in alle materie besloten ligt, treedt voor het eerst naar buiten en we spreken van **"leven".**

Maar daarmede begon het proces pas goed op gang te komen, want de levende materie ging versneld voort zich te komplexificeren. Over tijdvakken van honderden miljoen jaren ontstonden er steeds ingewikkelder biologische organismen (dieren) die ledematen ontwikkelden en koppen, waarin zenuwvezels zich samen gingen knopen en zich omvormden tot hersencellen en hoe men het ook wil bekijken, één ding is zonneklaar voor wie zien wil: ze gingen steeds méér leven! Hoe komplexer van bouw, van struktuur, van **synthese** hoe hoger de graad van ... **psychische energie**, of... hoe groter het **bewustzijn.**

Het is hier niet de plaats om de hele ingewikkelde verscheidenheid van het evolutieproces weer te geven. Voor wie zijn ogen open doet, dringen de feiten zich onweerstaanbaar op. Men kan, gewoon om zich heen, konstateren dat de diersoorten met de grootste hersenen het meest bewust leven; vergelijk maar eens een hond met een hagedis of een dolfijn met een kwal. Welnu, men schat dat het ongeveer een miljoen jaar geleden is, dat er nog een veel revolutionairdere drempel overschreden werd, toen er een primatenfamilie een zo komplex stel hersenen ontwikkeld had, dat het bewustzijn *reflexief* werd; dat wil zeggen, dat het zichzelf bewust werd van zichzelf. Of, zoals anderen het hebben uitgedrukt: **het dier weet, maar de mens alleen weet dat hij weet!**

De verleiding is groot om op dit punt verder te gaan doch in het bestek van dit artikel moeten we het hierbij laten. In ieder geval hoop ik hiermede voldoende te hebben aangetoond dat het leven inderdaad een zuiver natuurlijk verschijnsel is en beslist absurditeit, geen toevalligheid maar iets, wat in de komplexifikatie van de materie besloten ligt. De konklusie ligt dan ook volkomen voor de hand dat het om een universeel verschijnsel gaat.

GESCHIKT MILIEU

Als we kunnen konstateren dat elders in het heelal de komplexifikatie ook daar heeft geleid tot het onstaan van ontelbare stoffen is er geen waarschijnlijkheidsberekening nodig om tot de slotsom te komen dat het proces zich overal in de kosmos voltrekt. Alleen, en daar gaat het om, om organische en zeker om levende materie te doen onstaan, is een geschikt milieu een *conditio sine qua non*. Binnen ons zonnestelsel is er slechts één planeet, waar dat geschikte milieu voorhanden was: de Aarde Sinds de ontwikkeling van de ruimtevaart, is overtuigd komen vast te staan dat zelfs de meest belovende planeten, Venus en Mars, een uitgesproken leven-onvriendelijk milieu hebben. Venus heeft een dampkring die voor 95 percent uit kooldioxide en voor de rest uit stikstof en zwavelzuur bestaat met een atmosferische druk aan de oppervlakte die negentig maal hoger is dan op aarde terwi l het ononderbroken wolkendek van druppels zwavelzuur er een onvoorstelbare broeikas van maakt in een dag en nacht ritme van 117 aardse dagen. Mars heeft een zeer ijle dampkring, bestaande uit stikstof en kooldioxide. De temperatuur is er aan de evenaar althans, overdag best aangenaam te noemen, met zo'n twintig graden Celcius maar door de sterke uitstraling daalt ze 's nachts tot min 70 à 80 en aan de polen zelfs tot beneden de min 100.

De overige planeten en de grote manen van Jupiter en Saturnus kunnen we gevoeglijk buiten beschouwing laten Mercurius staat te dicht bij de zon en draait om zijn as in dezelfde als ze om de zon loopt waardoor de naar de zon toegekeerde zijde sterk oververhit is en de van de zon afgekeerde zijde in een eeuwige nacht en een ijzige koude gedompeld is. De Buitenplaneten, Jupiter, Saturnus, Uranus, Neptunus en Pluto en hun manen zijn door hun grote afstand tot te zon zo ijzingwekkend koud dat zij zelfs bij een gunstige dampkring - die ze niet hebben - aan de levende materie geen enkele kans zouden bieden.

KOSMISCHE RAMP?

En hoe staat het buiten ons zonnestelsel? Dat is een intrigerende vraag en met name dr Carl Sagan jaagt al jaren op het antwoord dat hij nog niet gevonden heeft. Ook al verschijnen er soms opwindende verhalen in de pers dat er mogelijk bij deze of gene ster planeten kunnen voorkomen. De kardinale kwestie is, dat we niet met zekerheid weten hoe ons zonnestelsel is ontstaan. Het is nog slechts weinige decennia geleden dat men in astronomische kringen algemeen de hypothese aanhing dat ons planetenstelsel was onstaan als gevolg van een kosmische katastrofe.

Een op hol geslagen ster zou in het verre verleden dicht langs de zon zijn gekomen en door zijn aantrekkingskracht zou hij een hoeveelheid zonnematerie hebben meegesleurd de ruimte in. Die materie zou om de zon zijn gaan wentelen en de basis zijn geweest voor de latere vorming van planeten, manen, asteroïden, meteoren en meteorieten. Cynici kunnen, op die theorie voortbordurend konkluderen dat zich, na die eerste kosmische ramp later een tweede voordeed: het ontstaan van de mens!

DE "BIG BANG" THEORIE

Het is niet zo moeilijk om dat cynisme te bestrijden want tegenwoordig is de gangbare hypothese dat het om een heel wat universeler proces gaat, als gevolg van het ontstaan van het heelal zelf uit een zogenaamde *oerexplosie* in de Angelsaksische wereld bekend als de **"Big Bang"** - de grote knal. De *Big Band theorie* zegt dat de oermaterie zich in alle richtingen verspreidde iets wat geheel in overeenstemming is met het uitdijende heelal van Einstein en met de *divergentie-convergentie* theorie van Teilhard de Chardin. Her en der verspreid over inmense afstanden vormden zich nevelvlekken van materiedeeltjes die door het oergeweld in draaiende beweging waren. In die nevelvlekken zou het centrum zich hoe langer hoe meer verdicht hebben terwijl onder invloed van de steeds sterker wordende zwaartekracht van die centrale verdichting er ook materiebollen in de, rond het centrum draaiende nevel gingen ontstaan. De centrale bol werd, door de enorme samendrukkende krachten steeds heter tot er heftige kernfusie reakties in ontstonden en er een ster geboren werd - in het geval van ons zonnestelsel: de zon. De eromheen wentelende kleinere bollen kwamen door hun geringere samendrukkende krachten niet tot die sterke verhitting en koelden geleidelijk af tot het planeten en manen werden. In vele gevallen ontwikkelden zich echter ook dubbelsterren.

door:

Henk de Beijer

Als rechtgeaarde hypothese is zij natuurlijk onbewijsbaar. Ze is alleen heel wat aannemelijker dan de katastrofe theorie hoewel zich in de kosmos bij wijlen heel wat kalamiteiten voordoen, getuige de supernova's zwarte gaten en pulsars. Menigeen zal echter opmerken dat we met onze hypothese toch weer terecht komen bij Carl Sagan en inderdaad als de nevelhypothese juist is - maar hoe komen we daar ooit achter - kunnen alleen al de miljarden sterren van ons eigen melkwegstelsel tientallen miljarden planeten hebben maar daarbij zijn er even zovele miljarden mogelijkheden van leven-onvriendelijke milieus. Daar komt bij, dat men niet verwacht, dat *fysische dubbelsterren* zoals Proxima Centauri, de ster die het dichts bij ons zonnestelsel staat, planeten hebben vanwege de ingewikkelde banen die dergelijke hemellichamen dan zouden moeten beschrijven.

Dat zijn echter niet de voornaamste moeilijkheden waarmede we te maken hebben. Behalve de ruimte, spreekt ook de tijd een hartig woordje mee, het beroemde *tijd-ruimte continuum* van Einstein. Einstein zei: **"Het heelal heeft geen einde, maar het is niet oneindig."** Welnu, het is dat niet oneindige, maar wel eindeloze *tijd-ruimte continuum* dat alle spekulaties over leven buiten ons zonnestelsel, - want daar komt het opneer - nogal zinloos maakt. Het leven kan, elders in het heelal vele miljarden jaren geleden zijn ontstaan en reeds weer zijn vergaan. Leven kan, ergens in het heelal, thans in zijn beginfase zijn en pas over een miljard jaar of meer het stadium van de reflexie bereiken, dat wij reeds een miljoen jaar achter ons hebben. Leven kan ook, door een **vergissing** van de evolutie op een dood spoor terecht komen zodat het nooit het stadium van de reflexie kan bereiken. Er is met geen mogelijkheid enig argument aan te voeren om de veronderstelling te rechtvaardigen dat ergens in ons melkwegstelsel het leven, als het al bestaat, in een fase verkeert, die ons evolutiestadium benadert met een minimale marge van, zeg honderdduizend jaar **geleden** (toen de Neanderthaloïden in opkomst moeten zijn geweest) en honderdduizend jaar in de toekomst (waarover wij ons geen voorstelling kunnen maken). De meeste mensen verwachten het einde van de aarde (de **reld** zeggen ze ten onrechte!) lang voor die tijd wat alleen maar aantoont dat wij nog zeer weinig evolutiebewust zijn. Over de mogelijkheid van kontakt met intelligente wezens in andere melkwegstelsels denkt zelfs Carl Sagan wijselijk maar niet na hoewel dat toch ook de zwakte van zijn verlangen aantoont, want als we al willen spekuleren over leven in de kosmos, moeten we ons niet beperken tot een minuskuul deeltje daarvan.

Of het nu om ons eigen melkwegstelsel gaat, of om de miljarden sterren in de miljarden andere melkwegstelsels, er is bij onze huidige kennis geen enkele mogelijkheid om tot zinvol interstellair kontakt te komen. De ster die het dichtst bij ons zonnestelsel staat is Proxima Centauri op 4.7. lichtjaar van ons verwijderd. Radiokontakt met eventuele intelligente wezens daar, zou, over en weer, acht en een half jaar duren.

Dat kunnen we gevoeglijk een moeizame konversatie noemen. Een andere ster, met ruimteschepen bereiken is, behalve in de fantasie van *sciencefiction* schrijvers, bij de huidige stand van wetenschap en techniek absoluut uitgesloten. In kilometers uitgedrukt is de afstand tot Proxima Centauri: 35 biljoen 135 miljard 780 miljoen kilometer. Op een miljoen meer of minder kijken we niet. Met de voor onze begrippen al formidabele snelheid van 100.000 kilometer per uur, zouden we daar veertigduizend jaar over doen! Zelfs als we de snelheid zouden kunnen op-

(wordt vervolgd op pag. 6)

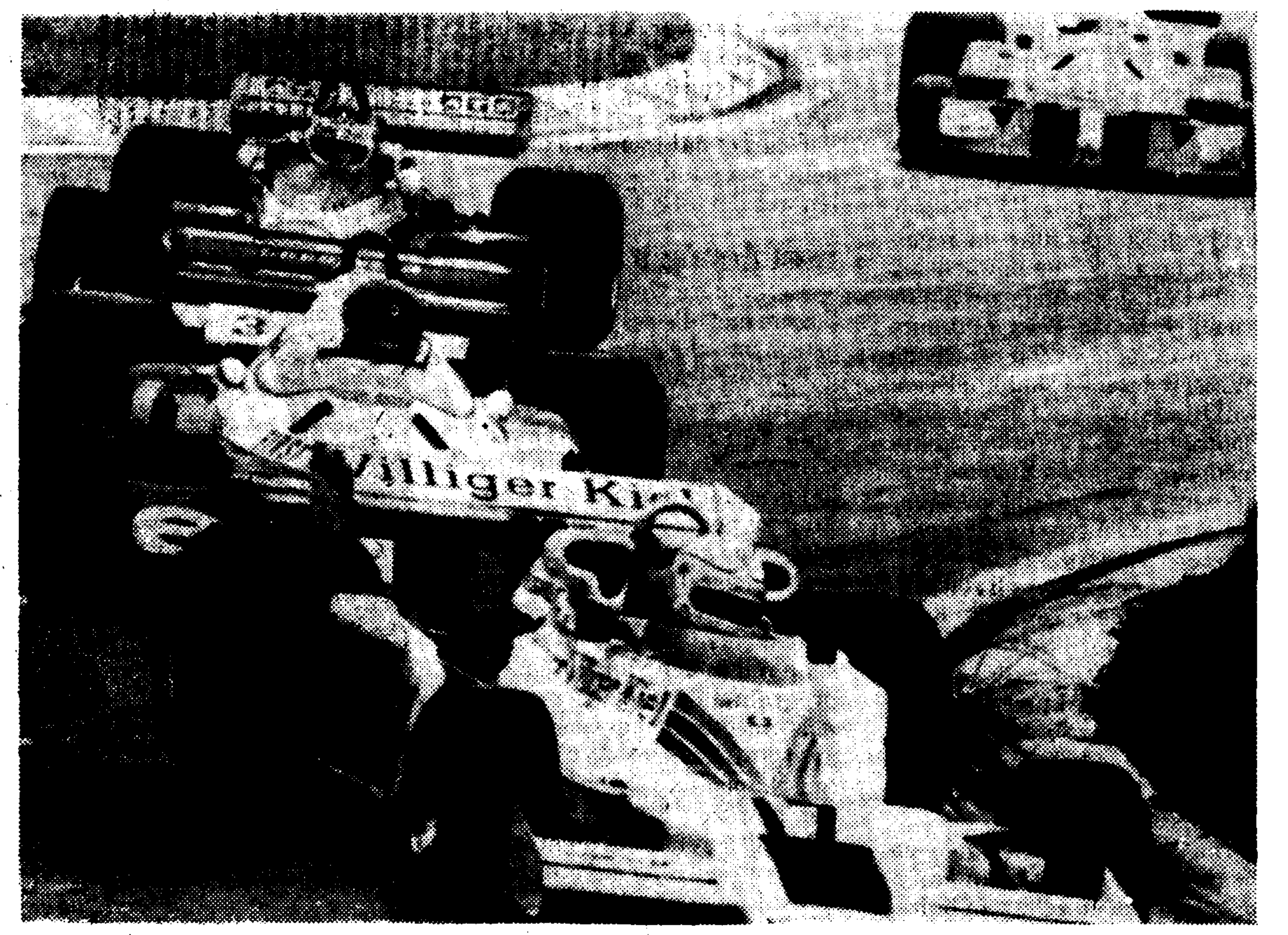
.....sinds de maser (waaruit later ook de laser ontstond) zijn intrede deed, hebben zich overal ter wereld reusachtige elektronische oren geopend om te luisteren naar de radio- magnetische golven uit de ruimte. Op de foto de radio-teleskoop van Moncay in Frankrijk.....

ZONDER FORSE FINANCIELE STEUN KOMT NIEMAND VER

Overmoed is levensgevaarlijk

Jeugd tegen dertigers in Formule I-racerij

ZONDER FORSE financiele bijdragen komt niemand ver in de hoogste klasse van de autosport, de formule 1. Maar met geld alleen is geen startplaats te verdienen, laat staan een wereldtitel te winnen. Een goede lichamelijke conditie, een grote spierkracht vooral in armen en nek, reactievermogen, moed, technische inzicht, rust en ervaring zijn zeker zo belangrijk.

Overmoed is letterlijk levensgevaarlijk, jeugdheid op zijn minst een handicap.

De allerbesten zijn dan ook door de jaren heen meestal de geroutineerde dertigers.

Op hun bastion wordt echter de laatste twee jaar door een opmerkelijk grote groep jongeren een serieuze aanval gedaan.

Het grootste talent is zonder twijfel Ayrton Senna da Silva, 24 jaar pas, die zich in de afgelopen twee jaar bij herhaling deed gelden in de lagere klassen en nu in zijn eerste jaar formule 1 al meteen hoog scoort met de tot nog toe vrij moeilijk handelbare Toleman-Hart.

Volgens velen werd hij op Monaco van een overwinningskans beroofd door wedstrijdleider Jacky Ickx, die besloot de race halverwege af te vlaggen. Senna zal vermoedelijk snel naar de top doorstoten, zeker als hij wordt ingelijfd door een betrouwbaarder team dan Toleman.

TALENTEN

De Britse houthandelaar Ken Tyrrell, heeft dit jaar zoals zo vaak opnieuw drie jonge talenten opgescharreld: de Brit Martin Brundle (25), de Westduitser Stefan Bellof (26) en de Zweed Stefan Johansson (28).

Van hen kijkt vooral Bellof maar alvast uit naar mogelijkheden bij andere teams voor het geval Tyrrell definitief wordt geweerd van de circuits. Maar zeker is wel dat, als Bellof de beschikking krijgt over een turbomotor, hij een geduchte tegenstander wordt van de gevestigde orde.

Het gerucht gaat dat Bellof in de markt is voor het Westduitse Zakspeed, zodra dit met een eigen formule 1-team komt, gebruikmakend van een Fordmotor met vier cilinders en een daaraan geknoppelde turbo. Ford zelf werkt trouwens al aan een eigen 6-cilinder-turbomotor.

KEURKORPS

Inmiddels staat de 26-jarige Renault-kopman Elio De Angelis er beter voor dan ooit. De Italiaan Michele Alboreto (27) en de evenoude Belg Thierry Boutsen zijn eveneens aartssnel. Bovendien is er de zich allengs tot een topcoureur ontwikkelende Italiaan Andrea de Cesaris. Als 22-jarige begonnen als een roekeloze, brokkenmakende neuroot bij McLaren, nu een 25-jarige snelheidsduivel bij het overigens bepaald niet soepel draaiende team van Ligier-Renault.

Zonder twijfeld zal één van deze jongeren het binnenkort gaan maken. Maar nu nog weten de midden-dertigers Lauda (35), Rosberg (35), en Tambay (35) zich sterk.

Voelt Piquet (32) — of zoals hij in werkelijkheid heet Nelson Souto-Mayor — dat hij als eerste Braziliaan kans maakt driemaal wereldkampioen te worden en daarmee de dubbele titel van zijn landgenoot Emerson Fittipaldi te verbeteren. Nog denkt de veertigjarige Fransman Jacques Laffite — teamgenoot van Rosberg, al tien jaar aan de top. Europees kampioen formule 2 in 1975 en zeer goed thuis op Zandvoort (in 1977 werd hij er tweede en in '79 en '80 derde) — niet aan ophouden.

LE PROFESSEUR

De felste strijd werd dit jaar overigens geleverd tussen twee teamgenoten, de Fransman Alain Prost (29) — die in eigen land net als Tourwinnaar Laurent Fignon de bijnaam 'le professeur' heeft — en de Oostenrijker Niki Lauda (35), beiden rijdend in een McLaren-Porsche.

Het dreigt intussen bij Renault met Derek Warwick dezelfde kant op te gaan als met Prost vorig jaar.

De voormalig Europees kampioen formule-Ford, die overigens goede herinneringen heeft aan Zandvoort omdat hij er een jaar terug zijn allereerste kampioenschapspunten behaalde — maakte dit seizoen bij herhaling de indruk erg ongeduldig te zijn. Bij Renault troost men zich voorlopig met de wetenschap dat Warwick zich een dag na Zandvoort bij de dertigers gaat voegen.

"Banden moeten meegroeien"

ONMISBAAR ONDERDEEL van het circuit-decor zijn de stapels superbrede banden achter de pits. Een voorraadje van zo'n 450 banden, speciaal voor droog en voor nat weer, vormt geen uitzondering.

Allemaal banden die qua vorm en type nooit de Golf of Panda zullen bereiken. En toch is er een relatie.

„Als je in een gewone personenauto rijdt, die een top van 200 kilometer heeft, dan zal je die snelheid misschien nooit rijden, maar die 'overpower' van de motor komt wel bij het accelereren en bij de bochten op de banden terecht.

Daarom blijft het nodig dat een bandenfabriek gaat testen met Grand Prixsnelheden van 300 kilometer per uur".

Peter de Vries van de technische dienst van Michelin Nederland: „Auto's worden steeds gevoeliger en steeds perfecter. Dus de banden moeten ook meegroeien. De band is de schakel tussen de weg en de motor. Auto's worden steeds zuiniger, krijgen steeds meer stroomlijn, dus zijn wij wel verplicht om iets aan de rolweerstand te doen, anders wordt de band een steeds groter benzineverslindend onderdeel van het geheel".

Volgens De Vries zijn naast de rolweerstand ook onderwerp als grip op de natte weg en het maken van geluid van groot belang.

„Als het altijd droog zou zijn, zouden we hier misschien met slicks (banden zonder profiel) kunnen rijden, maar zo is de werkelijkheid niet. Daarom rijden we wel met profiel, maar wel een zodanig profiel dat we ook nog veilig met droog weer kunnen rijden. We moeten dus steeds een middenweg vinden, waarbij er bij droog weer genoeg contact is met de weg.

Maar er moet ook nog voldoende contact zijn bij nat weer. Plus dat in het laatste geval ook nog het water via de profielen kan worden afgevloeid zonder dat er aquaplaning ontstaat".

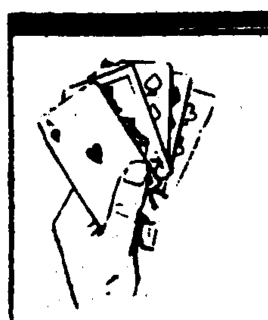
Volgens De Vries kun je ook niet ongestraft elk profiel in een band maken. Immers, bij sommige vormen ontstaan irritante fluitgeluiden als er een bepaalde snelheid wordt gereden. „En dat mag natuurlijk niet als aan de andere kant de autofabrieken de auto's steeds minder motorgeluid laten maken en er met aandacht voor zorgen dat er steeds minder windgeruis in de cabine komt".

LUCHT

Ondanks het feit dat banden steeds beter en veiliger worden blijft het een relatief ouderwets produkt, een ronde ballon met lucht die bovendien lek kan raken. „Zo is het al honderd jaar en ik zou voorlopig ook niets anders weten. Lucht is er en het kost niets. Ze hebben in de rally Parijs-Dakar iets geprobeerd door de banden met schuimrubber te vullen, maar daar is het voorlopig bij gebleven.

Toch wijst hij erop dat er tegenwoordig duidelijk aantoonbaar veel minder lekke banden voorkomen. Zelden hoor je meer over klapbanden.

„Dat komt door steeds betere materialen, er worden stalen karkassen en gordels gebruikt en zelfs hoef je er tegenwoordig niets meer van te merken als je met een tubeless-band in een spijker rijdt. Die sluit zelf het gat af dat hij erin heeft gemaakt".

Bridge

(Verzorgd door: HENK BEERMAN)

Misleidende speelwijzen

VEELSPELERS BESEFFEN tijdens het tegenspelen niet dat de leider hun kaart niet kent. Indien men zich hier wel van bewust is, kan men een leider soms op een dwaalspoor brengen.

Noord:
Sch AB72
Ha 85
Ru A874
Kl H62

West	Oost
Sch 4	Sch H1085
Ha H1073	Ha A962
Ru 1065	Ru B3
Kl B10873	Kl 954

Zuid:
Sch V963
Ha VB4
Ru HV92
Kl AV

Parenwedstrijd

NZ kwetsbaar

Noord	Zuid
—	1 SA
2 Kl	2 Sch
4 Sch	

Zuid neemt de Kl- uitkomst met het Aas en speelt een kleine Sch naar de Boer. Als Oost deze slag met de Heer neemt, kan hij zien dat hij geen enkele Sch- slag meer zal maken. Zuid zal Sch Aas spelen en zien dat West niet meer bekent, waarna hij de tien er bij Oost uit kan snijden. Gooit hij daarentegen in de tweede slag niet Sch Heer maar Sch 8 bij, dan kan de leider denken dat Oost 108 van Sch had. Als dit zo zou zijn, dan kan Zuid alle Sch maken door de Vrouw voor te spelen. Goede spelers op de Zuid- plaats zullen het dan ook vrijwel zeker fout doen en door dit misleidende tegenspel twee Sch- slagen verliezen.
Soms kan men de leider vrijwel zeker de verkeerde keuze laten maken.

Noord:
Sch V1062
Ha B92
Ru H94
Kl AH4

West	Oost
Sch H3	Sch 7
Ha 753	Ha HV108
Ru AB85	Ru V1072
Kl 10875	Kl B932

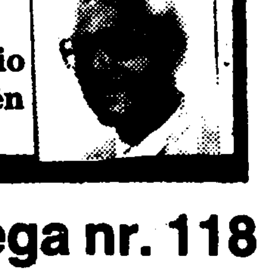
Zuid:
Sch AB9854
Ha A64
Ru 63
Kl V6

Noord	Zuid
1 Kl	1 Sch
2 Sch	4 Sch

West start met Ha 3, Noord legt de 9. Als Oost de 10 speelt, dan neemt Zuid de Ha Aas en speelt driemaal Kl, op de 3e Kl doet hij een Ha weg. OW maken nu Sch H, Ru A en een Ha- slag. Wat gebeurt er echter als Oost in de 1e slag de Ha Heer legt? Zuid denkt nu zeker te weten dat West de Ha tien heeft en zal dan ook een Ru op de 3e Kl weggooien. Met als gevolg dat hij 4 slagen zal verliezen. Dit soort misleidingen werkt alleen indien ze zonder aarzeling worden uitgevoerd.

PEON

Pa Omalio Merièn

Entrega nr. 118

Atake i defensa

NA UNDA UN REY SOLITARIO ta muri ta e siguiente aspekto importante den e plan maté. Ora nos a hasi un rekuento «Kon mata un REY enroká» den Entrega nr. 115 nos a siña kaba ku e REY ta muri mas lihé ora ku e ta posishoná na rant dje tablero. E FILANAN envolví tabata a, b, c, g i h. Den e kasonan ey semper esun partido ku tabata ataká, ta disponé riba mas ku un piesa mientras e REY ku tabata bou di atake tambe ta tin mas piesa pa yudé den defensa.

Awor ku e REY TA SOLITARIO ta nifiká ku e no tin ningun piesa mas pa yudé defendé su kurpa, i esun ku ta atakando sí tin mas piesa pa yudé den atake. E FILANAN na unda e REY SOLITARIO por muri, ta oumentá, i ta kubri tur. Di manera ku e REY SOLITARIO por muri den FILANAN a, b, c, d, e, f, g i h, basta ku e ta den un hòki ku ta na rant dje tablero. Ta bini aserka ku e REY SOLITARIO por muri tambe den kualkier hòki di un dje FILANAN ku ta rant dje tablero. E FILANAN aki ta a i h.
E importansia dje aspekto aki ta sinta den e hecho ku ta ora e REY SOLITARIO ta posishoná na rant dje tablero so, e atakante ku tin: a. REY ku DAMA; b. REY ku TORE; c. REY du dos ALFIL, d. REY ku un ALFIL mas un KABAI, por logra maté!!!!!
Ku otro palabra bo mester manda e REY SOLITARIO bai na rant di tablero pa bo por duné haké-maté den kaso ku e kantidat di piesanan ta enserá e posibilidatnan manera indiká bou di a. te ku d. mas ariba.

Papiando di "mester manda" ta nifiká ku esun ku tin por ehempel su REY i su DAMA kontra un REY SOLITARIO, por obligá e REY SOLITARIO di bai na rant di tablero, pa ora e gané eynan e duné haké-maté!! Mesun kos ta posibel ora e REY SOLITARIO tin di enfrentá: un REY + un TORE òf un REY + dos ALFIL òf un REY + un ALFIL + un KABAI. Pues tur biaha ku un hungadó tin e kantidat di piesanan minimo aki, e mester gana su wega.

Sinembargo pa e gana e wega e tin di paga masha bon tinu riba e varios reglanan ku nos a kaba di wak esta:

1. sòru pa bo no pone e REY SOLITARIO PAT;
2. sòru pa bo no ripití e mesun posishon;
3. sòru pa bo no kai den un «haké-perpetua»;
4. sòru pa bo no pasa 50 movida.

Si bo no kumpli ku un dje reglanan aki, anto bo no lo duna e REY SOLITARIO haké-maté, sino lo bo duné chens di tabla e wega. Ya ku ningun hende lo ke benta un chens di haña tur kos afó, pa haña alo largo mitar so, ta rekomendabel pa wak e siguiente páráfonan lo mihó ku ta posibel pa finalmente dominá e materia optimalmente.
E promé situashon ku nos ta bai trata ta: REY SOLITARIO kontra REY + DAMA.
Pa un REY + DAMA mata un REY SOLITARIO tin dos posishon basiko, esta:

1. ora ku un REY SOLITARIO ta na un hòki na rant di tablero; nan ta 8 den KAREDA 1; 8 den KAREDA 8; 8 den FILA a; 8 den FILA h; menos e kuaternan di den skina ku a konta dos biaha ta sobra 28 na nomber: a1, b1, c1, d1, e1, f1, g1, h1, h2, h3, h4, h5, h6, h7, h8, g8, f8, e8, d8, c8, b8, a8, a7, a6, a5, a4, a3 i a2.
   e REY otro ta na un hòki enfrente dje REY SOLITARIO, ku ta den mesun FILA òf den un dje FILANAN banda dje, esun ku e REY SOLITARIO ta den;
   e DAMA ta bin duna haké-maté na e hòki dilanti dje REY SOLITARIO.
2. ora e REY SOLITARIO ta na un hòki na rant di tablero, manera detayá aki riba:
   e REY otro ta na un hòki enfrente dje REY SOLITARIO, pero unikamente esun den e mesun FILA dje REY SOLITARIO;
   e DAMA ta bin duna haké-maté na un hòki den mesun KAREDA ku e REY SOLITARIO ta, tanten ku no ta un hòki banda dj'esun ku e REY SOLITARIO ta okupá.

E diferensia esensial den e dos posishonnan aki ta: ku E DAMA den posishon 1, ta duna haké-maté sostené pa su REY mientras den posishon 2 e DAMA ta duna haké-maté pará na un distansia, di tantu su REY komo dje REY SOLITARIO.
Un dje dos posishonnan aki ta nos meta ora ku nos ke mata un REY SOLITARIO ku REY + DAMA.
Wak e diagramanan aki bou pa bo distinguí e dos posishonnan klaramente.

DIAGRAMA «A»

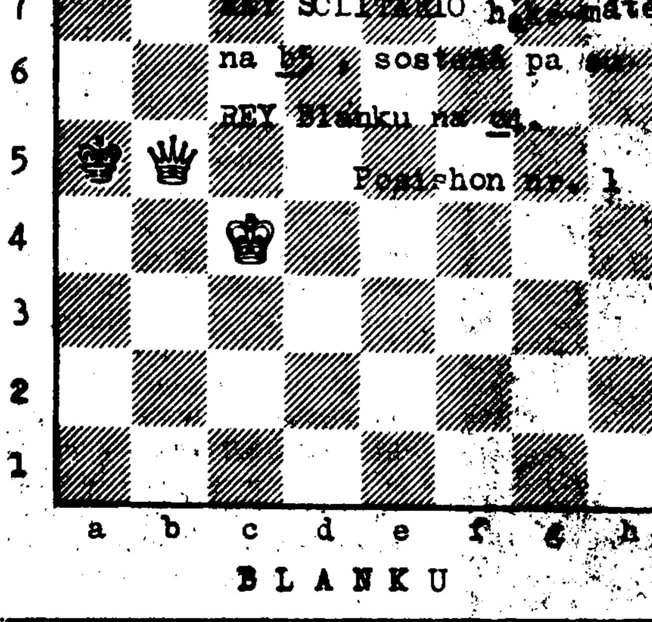

DIAGRAMA «B»

Waite is zijn verleden ontgroeid

Met z'n eerste solo-plaat 'Ignition' wist de voormalige Babys-zanger John Waite respect af te dwingen. Na een uitstekende loopbaan met de groep wist Waite met zijn karakteristieke stemgeluid en onder de juiste begeleiding een wonderschone rockplaat te maken. Weinigen hadden dat voor mogelijk gehouden, aangezien Waite's stem leek te zijn vastgeklonken aan het concept van die Babys.

Hij is z'n verleden ontgroeid en heeft een tweede solo-onderneming op vinyl gezet; 'No Brakes'. Ditmaal komt de broodnodige begeleiding van Neil Geraldo, de man achter het succes van Pat Benater, Gary Myrick, zelf een verdienstelijk rock-artiest en oorstrelend gitarist alsmede Jean Beauvior (Disciples of Soul).

'No Brakes' is minder dan 'Ignition', ook al blijft het dankzij die doorleefde stem een sterke plaat. Veel onbeduidende rockers ontsieren het geheel, terwijl Waite's zeldzame ballads andermaal de sterkste songs zijn. Van deze John Waite geen macho-benadering van levenwijsheden, maar krachtige en eerlijke ontboezemingen en ook dat aspect vergroot de sympathie aanmerkelijk.

John Waite, het blijft één van de beste stemmen in de Amerikaanse en Europese rockmuziek. Met een handvol sterke composities, zoals die van 'Ignition', kan deze man een wereldplaat maken. Het wachten is daarop.

Taylor

Queen-drummer Roger Talor heeft met zijn wereldhit 'Radio Ga Ga' bewezen meer te zijn dan slechts de paladijn van Freddie Mercury. Niet dat het nummer als een muzikale triomf geldt, maar het versterkt wèl het vermoeden dat Taylor een veelzijdiger muzikant is dan eenieder voor mogelijk houdt. Maar dat maakt hem nog geen onaantastbaar talent.

Zijn tweede soloplaat 'Strange Frontier' bevestigt dat vermoeden.

'Fun In Space', zijn eerste persoonlijke werkstuk, was een aanzet, 'Strange Frontier' is een volwassen en, voor een drummer, redelijk uitgebalanceerd produkt.

Taylor krijgt op de plaat assistentie van Rick Parfitt (Status Quo) en zijn Queen- collega's en het is uiteindelijk een redelijk collectie stukken geworden waarbij de covers misschien het meest opvallen. Taylor waagt zich bijvoorbeeld aan het oeuvre van Springsteen en maakt van 'Racing In The Streets' een Springsteen- imitatie. Zinloos. Ook op de plaat een versie van Dylan's 'Masters Of War'.

Omdat Roger Taylor met veel stijlen in de weer gaat (hij 'doet' Queen, Cars, Springsteen en andere) is de plaat vrij degelijk geworden. Niet iedereen slaagt er immers in om te klinken zoals anderen en eigen interpretaties consequent buiten beschouwing te laten. Het album verveelt derhalve nauwelijks.

Maar om te zeggen dat Taylor inderdaad een volwaardig muzikant en componist is, gaat te ver. Hij is en blijft onherkenbaar ondanks een plaat met nog altijd acht eigen stukken.

Een vriendelijke middenmooter die erop vertrouwt regelmatig **toevalstreffers te mogen scoren, zoals 'Radio Ga Ga' er één is geweest.**

''Ik verbaas me telkens weer over mijn succes''

Julio Iglesias zoekt constant naar uitdagingen

Julio Iglesias wordt wel omschreven als de Frank Sinatra van Latijns-Amerika, maar Frank Sinatra mag wel oppassen. Na het Amerikaanse succes van de single "To All The Girls I've Loved Before", een duet met country & western-ster Willie Nelson, steekt hij Sinatra naar de kroon, meent Hans Piët van de Haagsche Courant.

De Amerikaanse concertpromotor Larry Vallon over Iglesias: „Hij is een big band-zanger in de Sinatra-traditie. Hij beheerst zijn vak in alle facetten, maar heeft bovendien als pluspunt dat heel veel vrouwen hem de meest aantrekkelijke man vinden, die op aarde rondloopt".

De zanger, die deze maand een concert gaf in de Jaap Edenhal in Amsterdam, viert met name triomfen aan de andere kant van de Atlantische Oceaan. Julio had vijf jaar geleden al een aanval op de Amerikaanse hitlijsten willen doen, maar besloot er toen nog even mee te wachten. „Als je een succesvolle Amerikaanse elpee wilt maken, moet je eerst het Amerikaanse volk leren kennen."

Twee jaar geleden vond Julio dat hij genoeg te weten was gekomen over de gewoonten van de Amerikanen om een poging te wagen. Door een groot aantal televisie-optredens in onder meer de belangrijke 'Tonight Show' en concerten in Los Angeles, Las Vegas en New York, wist hij zijn bekendheid om te buigen van Julio wie?... in Julio Iglesias.

GEEN CONCESSIES

Op dat moment was de tijd ook rijp voor een elpee. Met hulp van producer Richard Perry (Carly Simon, Diana Ross, Art Garfunkel), zijn Spaanse producer en vriend Ramon Arcusa en artiesten als Diana Ross, Beach Boys, Stan Getz en de Pointer Sisters werd '1100 Bel Air Place' opgenomen. Over zijn eerste Amerikaanse produktie zegt hij: „Ik heb geprobeerd om mijn gevoel voor melodieën te combineren met de hoge muzikale standaard in Amerika. Ik wilde wat mijn zang betreft echter geen concessies doen. Vanaf het begin heb ik gezegd dat ik de emotie die ik in de nummers leg, niet zou verruilen voor technische perfectie. Ik ben nu eenmaal geen zanger, die het van zijn techniek moet hebben."

Julio Iglesias omschrijft het maken van de plaat als een van de moeilijkste dingen uit zijn professionele carrière. Het was zó pijnlijk, dat mijn volgende Engelstalige elpee misschien pas over twee of drie jaar uitkomt."

Een van de redenen om de langspeler op te nemen, was volgens Iglesias „omdat de taal onverbrekelijk is verbonden met wereldsucces. Als ik een elpee in het Frans opneem, weet ik dat hij alleen in Frans sprekende landen zal worden verkocht. Een Engelstalige langspeler kan een succes worden van Finland tot en met Australië.

Over '1100 Bel Air Place', waarvoor hij zeven maanden in Los Angeles woonde, zegt Julio: „Het is het beste dat ik tot nu toe heb gedaan. Ik heb er mijn hart en ziel in gelegd en ben er erg trots op."

MOEILIJKSTE LAND

Voor Iglesias was Amerika het laatste land op zijn lijstje waar hij wilde doorbreken. „Ik ben blij dat ik een poging heb gewaagd. Ik beschouwde de Verenigde Staten als het moeilijkste land om iets te bereiken. Nu ik op de goede weg ben, zal ik andere uitdagingen moeten zoeken. Waarom? Omdat ik geloof dat je creativiteit opdroogt wanneer er geen uitdaging meer is."

Wanneer Julio in Nederland arriveert, heeft hij er net een uitgebreide, vier maanden durende toernee, door Amerika en Canada op zitten. Na zijn concerten in Europa vertrekt hij in november naar Australië en Hong Kong gevolgd in december door Bangkok, Singapore, New Delhi en Japan.

Ook Peter van der Soest van de Haagsche Courant sprak met Iglesias. Na diens optreden in de Jaap Edenhal, voerde Van der Soest een gesprek in het hotel van de zanger in Amsterdam. De verslaggever van de Haagsche Courant schreef daarna in het dagblad:

Duw hem een dienblaadje in zijn handen en hij kan zo gaan oberen in Benidorm. Julio Iglesias. En altijd maar lachen, die man. Om de haverklap giechelt hij hi ho hi, gesmoord in een zacht gesnuif.

Het felle licht van de kroonluchter in het Hilton hotel weerkaatst op zijn krijtwitte gebit en dat doet pijn aan de ogen. Deze landgenoot van Sinterklaas is bovendien ook erg amicaal. Hij deelt plotseling en zomaar een naar een tik neigende aai op ons achterhoofd uit op het moment dat we een uitspraak van hem in grote haast in het kladblokje pennen.

Daarom zal hij wel geliefd zijn bij al die honderden journalisten, die volgens een recent verhaal in het Amerikaanse blad Bill Board in totaal ruim 15.000 artikelen over hem schreven. Julio: „En nog steeds neem ik elk interview serieus. Via de schrijvers van de verhalen bereik ik de mensen, die mij goed vinden en daarom mijn platen te kopen."

Julio Iglesias — de Spaanse charme-zanger, zoals de Belgen hem noemen — was één dag in Nederland. Daarna begon hij aan een lange rit naar Italië, vergezeld door zijn 43 leden tellende staf van advocaten, kleedsters, body-guards en een manager. In dat land besluit hij zijn uiterst succesvol verlopen Europese tournee, die hem in contact zal hebben gebracht met naar schatting achthonderd-duizend mensen in 35 concertzalen.

Van zijn muziek moet je houden. Ik vind hem klinken als de reeds eerder genoemde ober die

Julio Iglesias: „Mijn leven is heerlijk."

met een blad vol Cuba Libres over een bananenschil uitglijdt en gedurende het kortstondige moment dat hij tussen hemel en aarde zweeft Mozes dan wel Maria aanklampt.

Maar tijdens het technisch uiterst verzorgde concert van **De Grote Versierder dezer dagen in** een afgeladen sporthal bleken het juist die kreunende uithalen van hem te zijn die vrouwen van diverse pluimage naar hogere sferen lanceren.

De Valentino van het hedendaagse show-gebeuren oeg, begeleid door een orkest van vijftien man en een op de achtergrond meeblèrende meidengroep, de ene hit na de andere door de kolossale geluidsinstallatie: 'As time goes by', 'Vaya con Dios', „Never never never', 'Amor' en natuurlijk 'To all the girls I've loved before'.

Nu heeft Iglesias de afgelopen jaren ook goed kunnen oefenen. Hij vertelt ons niet zonder trots dat hij in totaal („met Holland mee") 2158 live-concerten heeft gegeven. En dat 69 landen in totaal 793 televisie-programma's rond zijn persoon maakten.

„En ik ben de enige zanger die een plaatsje heeft gekregen in het Guiness Book of Records. Dat was dit jaar, naar aanleiding van het feit dat er honderd miljoen elpees van me waren verkocht."

PARIJS

Hij vertelt er enthousiast over. Hoe Parijs' burgemeester Jacques Chirac hem op zijn veertigste verjaardag had uitgenodigd en hem vervolgens naar aanleiding van het besluit van de redactie van het Guinessboek hem de eremedaille van Parijs plus de Diamond Record Award had uitgereikt.

„Telkens weer verbaas ik me over het betrekkelijke gemak waarmee ik succes behaal. In Amerika ging het ook al vrij snel. Ik wilde graag iets doen in dat land. Je kunt bij wijze van spreken één jaar achter elkaar in China nummer één staan, maar daar zal niet één Amerikaan warm of koud van worden. Je moet dáár op de eerste plaats zien te komen. En als dat lukt, verkoop je bovendien meteen over de hele wereld fantastisch goed."

Volgens Iglesias blijft hij voorlopig om die reden in het Engels zingen. „Ik heb 141 nummers in het Spaans opgenomen, 22 in het Duits, 38 in het Portugees, 69 in het Frans en 58 in het Italiaans. Dat leverde me 221 platinum en 680 gouden elpees op. Maar wanneer ik in het Engels zing, pak ik al die landen in meteen mee. Want alle landen in de wereld accepteren de Engelse taal."

COCA COLA

Zijn Europese tournee wordt gesponsord door Coca Cola. Iglesias: „Ik was eerlijk gezegd verbaasd toen ze contact met mij zochten en vertelden dat ze wel iets zagen in sponsoring. Het is en blijft immers een van de machtigste bedrijven van de Verenigde Staten en ze doen alleen iets met Amerikaanse topartiesten. Ik heb het aanbod graag geaccepteerd omdat ik het een eer vond. Financieel hoeft het niet, want geld speelt in mijn leven geen enkele rol meer. Ik heb nu een contract met Coke voor een jaar. Het contract behelst vooral het maken van reclame-spots voor de Amerikaanse televisie."

Het leven in de Verenigde Sta**ten begint hem langzamerhand** maar zeker erg te bevallen, al lijkt zijn Engels voorlopig nog nergens naar. „Ik leer de kleuren van Amerika te waarderen", zegt hij, „en de gebouwen, de humor, de geluiden, het tempo, zelfs de hamburgers met tomaten-ketchup en de Californische wijnen."

Opvallend is de belangstelling die topfiguren uit de internationale politiek voor Julio Iglesias hebben. Meermalen was hij eregast van François Mitterrand, hij was twee keer te gast bij het echtpaar Reagan op het Witte Huis en verschillende presidenten in Latijnsamerikaanse landen vroegen hem beleefd langs te komen.

Iglesias, zoals bekend exvoetballer bij Real Madrid en afgestudeerd jurist (Cambridge), geniet van dergelijke invitaties. „Het is fantastisch wanneer blijkt dat de president van Amerika in zijn vrije tijd jouw platen draait", zegt hij, weer met die verschrikkelijk uitgebreide lach. „Mijn leven is heerlijk. Iedere dertig seconden schijnt er op deze wereld een plaat van mij gedraaid te worden. Dat is toch iets om tevreden mee te zijn!"

Apollonia 6 wil geen lingerie-groepje zijn

Werd Vanity Six een 'hete' groep genoemd, Apollonia 6 doet het vuur werkelijk ontbranden. Apollonia 6 is het gevolg op Vanity 6, een damestrio dat twee jaar geleden in Nederland een hit scoorde met de omstreden single 'Nasty Girls.

Vanity 6 was een door de Amerikaanse multi-instrumentalist, zanger, producer en componist Prince gelanceerd project en maakte samen met Sheila E. en de groep The Time deel uit van het Prince-imperium. Vanity zou de vrouwelijke hoofdrol in de Price-film 'Purple Rain' spelen, maar zij verdween van het toneel na een fikse ruzie met de popster over geld en haar bijdragen in de rolprent.

De aantrekkelijke 23-jarige Apollonia - die werd geboren als Patty Kotero – kreeg de rol en werd tevens de nieuwe blikvanger van het trio dat na het vertrek van Vanity verder ging onder de naam Apollonia 6.

'PURPLE RAIN'

Patty, die op aandringen van Prince haar naam veranderde in Apollonia, is samen met de blonde Brenda (23) en de zwarte Susan (18) niet alleen in Nederland geweest om hun single 'Sex Shooter' onder de aandacht van het publiek te brengen, maar ook om 'Purple Rain' te promoten. Zij vervangt Prince, die in 1980 zijn laatste interview gaf. „Hij beschouwt zijn platen als interviews, meer heeft hij niet te vertellen, laat Apollonia weten.

Vanity liep weg op een moment dat het opnemen van de film in volle gang was. Ze had niet alleen speciaal voor de rolprent acteerlessen gevolgd, maar had met Prince inmiddels een aantal onthullende sexscènes opgenomen toen de ruzie uitbrak. Apollonia: „Op het ogenblik dat Vanity besloot alleen verder te gaan, ging Prince niet alleen op zoek naar een vervangster, maar ook naar een vriend. Na de audities in Los Angeles begon ik — een week later — met de opnamen voor de film in Minneapolis. Na twee weken vroegen Prince en zijn manager of ik belangstelling had om Vanity's plaats in het trio in te nemen en er iets nieuws van te maken". In de dagen die volgden, namen de dames 'Sex Shooter' op, een nummer uit de film. De single is de voorloper van een elpee, die over niet al te lange tijd verschijnt. Die plaat zal, op de single na, geen nummers uit de film bevatten, maar nieuw, door de meisjes zelf geschreven en geproduceerd, materiaal.

DIKKE ROOK

Volgens Brenda heeft de muziek van Apollonia 6 eenzelfde geluid als Vanity 6, maar is het materiaal sterker geworden en heeft het meer hitpotentie. Wat thematiek betreft zijn de nieuwe nummers minder controversieel. „Dat lag aan Vanity, die omonwonden vertelde waar het om ging wanneer ze het over seksualiteit had. De nieuwe composities zijn kleine verhaaltjes over liefdesrelaties en niet meer zo zwaar seksueel geladen", zegt Brenda. „We willen ook niet meer als een lingeriegroepjes worden gezien", vult Susan aan.

Als in het Amsterdamse restaurant, waar het gesprek plaats vindt, een branderige walm de ruimte vult, grapt Susan: „Zou er een Hamburger aanbranden?". In enkele seconden is de eetgelegenheid ge-uld met dikke rook. „Er is brand", roept Brenda. Susan raakt even in paniek, maar merkt dan nuchter op dat ze beter weg kunnen gaan.

Dan ontstaat een chaotische situatie als de gasten kuchend en rennend de zaak via de achteruitgang verlaten.

Aan de voorzijde aangekomen zien we hoe twee jongens door de politie worden afgevoerd. Het brandje is dan al geblust; het tweetal zou een traangasbommetje hebben gegooid. Apollonia heeft de schrik te pakken, grijpt mijn arm en vraagt waarom iemand zoiets doet.

Als ze op adem is gekomen, vertelt Apollonia over een adembenemende scène uit 'Purple Rain', waarbij ze in een meer springt. „Ik mocht zelf uitmaken of ik het wel of niet zou doen. Het was een belangrijke en ook grappige scène, dus ik sprong. Het was november, het sneeuwde en het water was verschrikkelijk koud. Ik had een flesje cognac bij me om warm te blijven, maar volgens de verpleegsters op de set kon ik dat onmogelijk drinken. Ze zeiden dat dit levensgevaarlijk was. Door het ijskoude water kreeg ik een shock, verloor alle emotionele controle en vergat ook mijn tekst Prince moest mij voorzeggen, maar de scène verliep verder goed. Daarna werd ik naar een tent gebracht en in dekens gewikkeld. De zusters belden een ambulance en tijdens de mond-op-mondbeademing voelde ik mezelf wegzakken. In gedachte bad ik en maakte mij klaar voor wat komen zou... maar toen kwam Prince. Hij omhelsde mij, zei dat ik het fantastisch had gedaan en dat hij niet gesprongen zou zijn. Op dat moment kwam ik weer bij".

ALTIJD SAMEN

Als Apollonia over Prince praat vlammen haar mooie ogen. Over haar relatie met hem zegt ze: „In Prince heb ik een vader, een broer en een zuster gevonden". Met dat laatste bedoelt ze dat Prince altijd haar kleren pikt en nooit teruggeeft. „Als hij bij mij thuis komt, moet ik alles verstoppen".

„We zijn goede vrienden, spirituele geliefden. Als ik een boze droom heb, bel ik hem op en als hij een nieuw stuk muziek heeft gedroomd — Prince droomt zijn muziek namelijk — belt hij mij midden in de nacht. We zijn altijd samen, ook al ben ik in Los Angeles en hij in Minneapolis".

Apollonia is een gezellige praatster. Een vrouw die heel gelukkig is met wat ze doet. Momenteel voert ze gesprekken over nieuwe filmrollen, maar niets is nog definitief. Eerst gaat ze met Susan en Brenda een 'videoboek' opnemen met de songs van de Apollonia 6-elpee, daarna misschien een film. Er zijn ook plannen voor een serie concerten. Apollonia 6 zal echter deel uitmaken van de wereldtoernee die Prince dit najaar onderneemt.

Apollonia 6 met v.l.n.r. Susan, Apollonia en Brenda. Eerst een "videoboek", dan pas optreden.

THEOLOGIE VAN DE STRAAT

50 — Een onovertroffen vertelling van een APOKRIEF EVANGELIE-VERHAAL van de meester- verteller Teba komt in het kort hierop neer: "Jesus en de apostelen liepen door noord- Italië en moesten in een leegstaande hut overnachten. Petrus zou de wacht houden. In de nacht raakte hij slaags met een dief, maar overwon hem. Wel had hij in de knokpartij een dikke wan opgelopen. De volgende morgen loog hij dat er niets was voorgevallen, alleen "die wespen hier in noord- Italië zijn kanjers, ik ben in mijn wang gestoken". Later nam Jesus hem achter het huisje onder vier ogen: "Je weet toch dat ik alles weet en ook dat jij gevochten hebt". Petrus boog het hoofd en erkende zijn fout.

51 — Leefregels uit de goeie oude tijd: "Drink niet alle KOFFIE op, laat wat bij het vuur staan; er kan iemand op bezoek komen die trek in koffie heeft. EET nooit in het bijzijn van een andere zonder hem aan te bieden mee te eten".

52 — Aan Jul vroeg ik of hij gewoon overdag wel eens BAD. "Jazeker. Drie keer per dag bid ik: "Heilige God, sterke God, eeuwige God, ontferm u over mij en over heel de wereld".

53 — De meest devote ongehuwde dames werden lid van de MARIA CONGREGATIE. Je moest dan wel van uitgesproken goed gedrag zijn. Eens in de week gingen zij extra naar de kerk, hadden een eigen eredienst met preek en genoten het voordeel, als ze gingen trouwen, een plechtigheid met aparte jubelzang Te Deum als opluistering te ontvangen.

54 — "Hier op aarde leven GEEN ENGELEN, wel duivels; engelen leven in de hemel". Dat beweert Shon Pa, als een uitgemaakte zaak.

55 — Heel INTENS BIDDEN noemt men zeer plastisch: God op zijn rug slaan.

56 — „GOD is groter dan Shon Kochi en Shon Abram". Dat waren twee zeer machtige en vermogende figuren uit het zakenleven van weleer.

57 — Op San Welenbrodo leefde een zwarte zuster, die de kinderen zo boeiend GODDIENSTLES kon geven, dat de kleintjes aan haar lippen hingen. De pastoor getuigde eerlijk. „Een les van die zuster haalt meer uit dan zes katechismuslessen van mij."

58 — Voordat deze eilanden een vaste geestelijkheid kregen, bestonden er toch reeds enkele bescheiden KAPELLETJES. Op Curaçao stond er een dichtbij het landhuis van Santa Barbara — ook een bij het landhuis van Acension. Toen een archeoloog erheen ging — k was erbij — wees hij in de verte de plek aan: voor het huis rechts; binnen een paar uur had hij de fundamenten. Op Lorris Paula, thans parochi Santa Maria, zijn nog stenen van fundamenten zichtbaar. Alleen van dit laatste kerkje leeft nog iets in de herinnering van oude mensen.

59 — Iedere visser geeft zijn BOOT EEN NAAM, gekozen uit de meest uiteenlopende sektoren. En daar is ook de Godsdienst bij: San Pedro; Santa Maria; Santa Clara; Dios por Todo, God boven alles; Dios ku nos, God zij met ons. De kroon spant Shon Ben. Meer dan vijftig jaar heeft hij zwaar gewerkt en zuinig geleefd om zijn droom tot werkelijkheid te maken; en nu ligt hij voor anker: een prachtig vaartuig om met heel zijn familie naar Bonaire te kunnen gaan, een boot met alles erop en eraan, een grote motor en een vriescel. Prachtig werk van zijn zoon, die botenmaker is. Maar Ben herhaalt: Alleen met Gods hulp heb ik dit ideaal bereikt en dat heb ik er met heel grote letters op laten schilderen; de boot heet: Poder di Dios —

60 — Als de tijden eens erg slecht zijn en de nieuwsberichten bol staan van onrecht diefstal en moord, schudt Nena haar hoofd en zegt: „GOD IS MET VAKANTIE."

61 — Op Boka Samí was een man die vroeger iedere avond de ROZENKRANS bad, en wel zo hard, dat de buren thuis bleven en daar hardop meebaden —

62 — BROOD IS HEILIG. Als een stuk brood op de grond valt, moet je het meteen oprapen en kussen voor je het weer op tafel legt —

63 — Soms word je ongeduldig. Je bidt en bidt en God wacht maar. De oude Va zegt dat zoiets heel gewoon is: „GOD HEEFT GEEN HAAST met jou — "

64 — Voor een PRIESTER had men in de oude tijd eerbied en ook angst. Men noemde de priesters: junan malkriá di Dios, Gods verwende kinderen. God staat niet toe dat je hen kwaad doet. En sommigen voegden eraan toe: Als ze op en neer lopen en psalmen bidden, dan vragen ze God de rechtvaardige straf te geven aan allen die hen beledigd hebben —

65 — EERBIED VOOR HET LEVEN ging zover, dat men het niet passend vond een dier te doden dat onschuldig was. Zieke huisdieren werden ergens in de mondi losgelaten. In Washington van Bonaire ligt de Seru di Kachó, de Honden berg; daar werden veel ziekehonden gedeponeerd. Elders krioelt het van grote zeer lelijke katten, ook eens zieke dieren of nazaken daarvan die de ellende hebben overleefd. k zag er een, grijs en met een grote platte kop

PAUL BRENNEKER

DOOD

Als ik doodga
draait de aardbol
met precies
dezelfde snelheid door
plichtsgetrouw
schrijft de krant
over een
verdienstelijk mens
en een niet
op te vullen leemte
morgen staat
op dezelfde plaats
met even grote kop
dat de blikjesmelk
met twee cent
naar boven gaat

Paus in boodschap voor Missiezondag:

Lijden inzetten als aandeel aan uitdragen blijde boodschap

ROME — Niemand blijft gespaard voor lijden en ieder mens staat soms voor de vraag naar de zin van het lijden. Dit mysterie van het lijden kan slechts belicht worden vanuit het kruis van Christus. Met dit lijden in al zijn vormen van persoonlijk gebeuren tot de honger waardoor vele miljoenen mensen worden getroffen kan de christen een bijdrage leveren aan het uitdragen van de blijde boodschap. Het inzetten van zijn lijden voor Gods en andermans zaak is een deelnemen aan de missieopdracht van iedere christen, waaraan men ook op andere manieren kan meehelpen. Zo blijkt uit de boodschap van paus Johannes Paulus II bij gelegenheid van Missiezondag welke op 21 oktober in de katholieke kerk werd gevierd.

Het lijden in zijn duizenden vormen kan vereenzelvigd worden met het lijden van Christus op het kruis voor de blijde boodschap, met name voor het heil van hen, die Christus nog niet kennen. Er zijn nog miljoenen mensen die het Evangelie niet kennen en die nog niet genieten van de onmetelijke schatten van het hart van de Verlosser. Voor hen is er geen goede uitleg van het lijden mogelijk; dit is de meest trieste en onverklaarbare dwaasheid die op een tragische manier haaks staat op het verlangen van de mens naar volledig geluk, aldus de paus. Alleen het kruis van Christus geeft licht op dit mysterie, alleen in het kruis kan de mens een goed antwoord vinden op het beangstigende vraag die naar boven komt bij het ondervinden van lijden. De heiligen hebben dit goed begrepen en aanvaard. De paus nodigt allen die lijden uit aan hun lijden een apostolische en missionaire betekenis te geven.

Sint Franciscus Xaverius, de patroon van de missies, aarzelde niet in zijn ijver om de naam van Jezus tot het einde der aarde te verkondigen om alle soorten van pijn te ondergaan: honger, kou, schipbreuk, vervolging en ziekte; de dood alleen kon een einde hieraan maken.

De Heilige Theresia van het Kind Jezus, patriones van de missies, wenste, terwi l zij als een gevangene van liefde in de Karmel van Lissieux woonde, eigenlijk wel de hele wereld te doorkruisen om overal het kruis van Christus te planten. «Ik zou een missionaris willen zijn, niet maar voor een paar jaren maar vanaf de schepping van de wereld en om het te blijven tot het einde van de wereld», zo schreef zij. Zij verwerkelijkte deze verlangens in het lijden dat zij God vroeg en in het aanbieden van haarzelf als een vrijwillig slachtoffer van barmhartige liefde.

Lijden, dat een toppunt vond en tevens de hoogste graad van apostolische vruchtbaarheid in een geestelijk martelaarschap, in de angst van duisternis in het geloof wat zij heldhaftig offerde om het licht van het geloof te verspreiden bij de velen die in duisternis van het heidendom leefden. Als de kerk ons deze twee voorbeelden voorhoudt aldus de paus, dan nodigt zij niet alleen uit tot overdenking, maar ook tot navolging. Wij kunnen dus actief meewerken aan het verspreiden van Christus' rijk en bij de opbouw van het mystieke lichaam en wel op drie manieren, aldus de paus:

Door te leren ons eigen lijden met de meest echte bedoeling te verdragen, namelijk geworteld in de kracht van deelname aan de kerk in Christus verlossend werk;

Door andere christenen, die geestelijk en lichamelijk lijden, te leren begrijpen hoe dat lijden in apostolische zin kan gebruikt worden, zodat hun beproevingen en pijn een missionaire zin krijgen en nuttig worden;

Door al het lijden dat over de hele wereld dagelijks geleden wordt zoals honger, ziekte, vervolging, het ontheemd-. rechteloos- en beroofd zijn van vrijheid en mensenrechten, om dit alles tot het zijne maken, want wij moeten hierin het gelaat van Christus zien, de Man van Smarten en we moeten Zijn pi n zoveel mogelijk overnemen. Zo schrijft de paus in zijn missie-boodschap.

Dit programma vraagt een edelmoedige beschikbaarheid der gelovigen; iedere gedoopte is en moet een missionaris zijn, zij het in verschillende mate en op verschillende manier. Daarbij zijn de pauselijke missiewerken een instrument, aldus Johannes Paulus II. Hij wijst hierbij op de collecte welke overal in de katholieke kerk op Missiezondag wordt gehouden voor de missie.

Voor het geval dit niet gebeurd is of voor degenen die niet in staat waren om aan deze collecte deel te nemen bestaat altijd de mogelijkheid zijn bijdrage rechtstreeks te doen toekomen aan de vertegenwoordiger van de Pauselijke liefdewerken op de Nederlandse Antillen: pastoor Anink O.P. van Westpunt. Zij gironummer met vermelding Liga PMU is 353035.

Een andere bijdrage is het aanbieden van lijden en ongemakken tot intentie van de missies. De zieken, verlatenen, zij die aan de zelfkant van de maatschappij leven en de gevangenen kunnen dit doen. Er is nog veel meer lijden dat op deze manier kan worden aangewend. Dit is misschien de hoogste vorm van missionaire medewerking, aldus de paus, want het bereikt de hoogste kracht in zijn vereniging van alle menselijk lijden met het Offer van Christus, dat steeds hernieuwd wordt op onze altaren.

Kerk en wereld

Maatschappelijke ervaringen en Bijbel lezen

LEIDEN — Wij in het rijke Westen lezen de Bijbel evenzeer vanuit onze omstandigheden, zoals onze welvaartsmaatschappij, als de christenen in de Derde wereld die het doen vanuit de situatie van armoede en onderdrukking. Dat zei prof. dr. H. Berkhof tijdens de viering van het honderdjarig bestaan van het Leidse theologische dispuut, John Nissi.

Prof. Berkhof meende dat men rechtstreeks zijn maatschappelijke ervaring kan herkennen in de ervaringen die in de Bijbel beschreven worden. Dat is de manier waarop men de bijbel het beste kan lezen. Dat is dus ook de manier waarop men in de Derde wereld de Bijbel vanuit de eigen ervaringen het best kan begrijpen. Wij treden, zo zei hij, de openbaring altijd vanuit onze eigen ervaring tegemoet. Berkhof meende dat in omstandigheden van sociale en economische verdrukking de Bijbel opeens weer nieuwe zeggingskracht krijgt. Als mensen in die situatie de Bijbel lezen, heeft de Bijbel iets te zeggen als boek van de bevrijding. Dan gaat men de eigen omstandigheden herkennen.

Kerkelijk initiatief in VS:

Onderzoek naar macht van de tv

NEW YORK — De Amerikaanse raad van kerken is met een grootscheeps opgezet onderzoek begonnen naar de invloed van op de televisie vertoond geweld, seks en seksisme op het kijkerspubliek. Er worden hoorzittingen gehouden waarop communicatiedeskundigen, televisiemakers en kijkers aan het woord komen te New York, Los Angeles, Washington D.C. en een nog nader te bepalen stad in het Midden- Westen. Naar ds. William F. Fore, voorzitter van de commissie voor massacommunicatie van de raad heeft meegedeeld, zal worden gepoogd het probleem te behandelen zonder inbreuk te maken op het in de grondwet verankerde recht op vrije meningsuiting.

Op de eerste hoorzitting te New York werd onder meer als getuige- deskundige gehoord dr. George Gerbner, directeur van een organisatie die reeds zeer lang en onafgebroken wetenschappelijk onderzoek verricht naar de gevolgen van televisie kijken. Naar zijn mening werken de machtsverhoudingen in de commerciele televisiewereld zoals die in de programma's tot uiting komen in seks, seksisme, racisme en leeftijd van slachtoffers ervan, sterk bevorderend op het vastpinnen van de mensen op hun rol in een wereld waar de macht ongelijk is verdeeld.

Dr. Gerbner, deken van de Annenberg School of Communication van de universiteit van Pennsylvania te Philadelphia, legde getuigenis af voor een commissie van negen, geleid door ds. James Wall te Chicago, hoofdredacteur van het tijdschrift Christian Century.

Naar overtuiging van dr. Gerbner worden mensen slechts bij uitzondering door een tv-programma ertoe gebracht gewelddaden te verrichten, maar het effect- op- lange- termijn van het veelvuldig kijken is het erin gehamerd raken van de mening te leven in een „gemene wereld". Verslaafde kijkers blijken veel angstiger te zijn voor wat hen kan overkomen in hun omgeving dan anderen.

Naar overtuiging van dr. Gerbner zijn televisieseries zoals die in de Verenigde Staten worden vertoond bij uitstek geschikt een „intern kolonisatieproces" op gang te houden waarbij de minder bevoorrechte groeperingen in de samenleving wordt ingeprent zich angstig en afhankelijk op te stellen. De aldus bang gemaakten zouden dan wel eens repressie kunnen verwelkomen als die zich aandient in de naam van veiligheid. Dr. Gerbner vindt dat de Amerikaanse televisie sinds het midden van de jaren zeventig hoe langer hoe meer op de sekstoer is gegaan „wat niet wil zeggen dat zij minder seksistisch is geworden". Naar hij heeft vastgesteld zijn sommige mensen zo seksistisch, dat het milder getinte televisie- seksisme op hen een bevrijdende werking heeft.

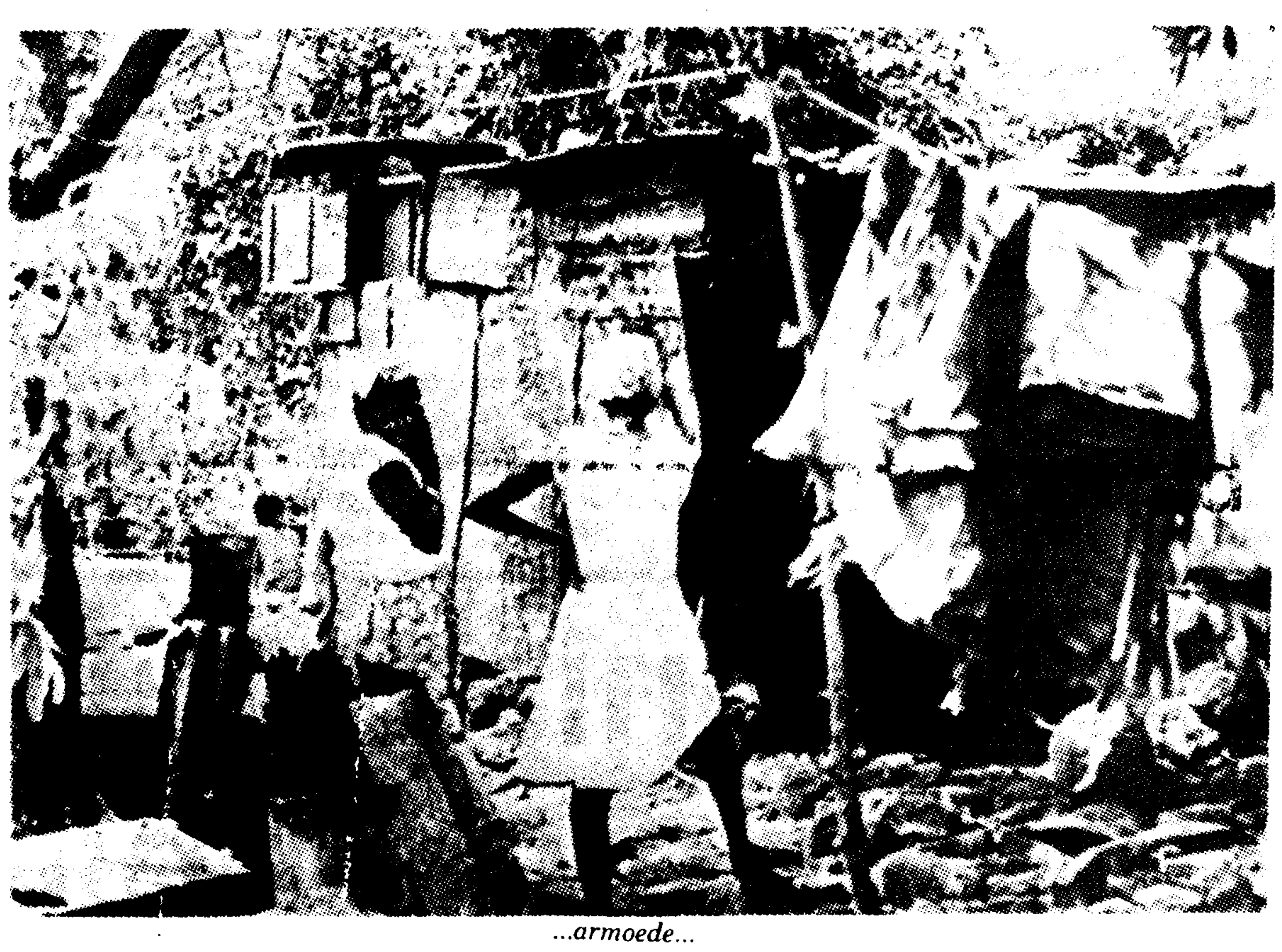
Zijn aanbeveling aan de commissie van de raad van kerken is te zoeken naar een financieringsvorm voor een vrijer commercieel systeem dat het zich kan veroorloven een eerlijker, vreedzamer en democratischer wereld op de tv te presenteren.

Zwarte Lutherse bisschop

NEW YORK — Ds. Will L. Herzfeld uit Oakland, Californie, is de eerste zwarte Lutheraan die als bisschop in de kerkleiding is opgenomen. De 47-jarige Dr. Herzfeld is geïnstalleerd als bisschop van de 110.000 leden tellende Vereniging van Evangelisch-Lutherse kerken (AELC) op de aarvergadering in Rosemont, Illinois, dicht bij Chicago. De AELC werd in 1976 opgericht door gemeenten en predikanten die het niet meer konden vinden in de sterk behoudende Lutherse kerk (missouri-synode).

Wel staat er een fusie op het programma met de 3 miljoen leden tellende Lutherse kerk in Amerika (LCA) en de Amerikaanse Lutherse kerk (ALC), die 2,3 miljoen leden heeft. Dat zal niet voor 1988 gebeuren.

De afgevaardigden keurden een quota-regeling goed, die in de nieuwe Verenigde Lutherse Kerk de toebedeling van functies zal ordenen voor etnische minderheden en vrouwen volgens een procentuele verhouding. Organen met beslissingsbevoegdheid zullen ten minste voor tien procent moeten bestaan uit leden van etnische minderheden. Geestelijken en leken dienen elkaar in die organen in evenwicht te houden, terwijl de leken voor de helft uit mannen en voor de andere helft uit vrouwen moeten bestaan. In de veel grotere ALC en LCA zijn nog verhitte debatten gaande over die quota-regeling.

...armoede...

In Peru geen aandacht voor waardigheid mens

Paus tot Peru-bisschoppen: keuze voor armen, tegen klassenstrijd

VATICAANSTAD — Paus Johannes Paulus II heeft zich ten overstaan van 33 van de 52 Peruaanse Bisschoppen, die hun vijfjaarlijkse adliminabezoek aan Rome brachten ondubbelzinnig uitgesproken voor het maken van een keus voor de armen tegen elke vorm van klassenstrijd. Volgens de paus kunnen de menswetenschappen geen rol spelen bij de interpretatie van het Evangelie. „De Theologie moet een eigen afgewogen methodiek hanteren die steunt op een gezonde bijbelse exegese (uitlegging), waarbij geen sprake kan zijn van vervanging door menswetenschappen", verklaarde de paus. Hij knoopte daarbij aan bij de Tekst van de jongste instructie, die Congregatie voor de Geloofsleer heeft doen uitgaan over de bevrijdingstheologie, zonder dat hij deze theologie uitdrukkelijk noemde.

Aan de audientie was een serie afzonderlijke gesprekken tussen paus en Peruaanse bisschoppen voorafgegaan, alsmede een algemene vergadering waaraan ook kardinaal Joseph Ratzinger, prefect van genoemde congregratie, heeft deelgenomen. In deze bijeenkomsten is tevens gesproken over de theologische opvattingen van de bekende vertegenwoordiger van de bevrijdingstheologie, Gustavo Guitierrez, waarover de Peruaanse bisschoppen onderling van mening verschillen.

Johannes Paulus II riep de Peruaanse op tot een systematische, duidelijke en dieper gravende verkondiging van het evangelie. Dat evangelie moet de levensnorm zijn, vindt de paus, alsmede de garantie vormen voor een ethisch gezien juist gedrag van zowel individuen als de samenleving als geheel. Het evangelie vormt een eis tot gerechtigheid en mededogen, bergt een programma in zich tot verzoening binnen de samenleving en bevat een aansporing tot de opbouw van een nieuwe orde, waarin de mensenrechten worden bevorderd, verklaarde de paus.

Daarom moeten christenen de eerste zijn die door praktische solidariteit een voorbeeld vormen voor de vervulling van deze in het Evangelie tot uiting komende eisen, zei Johannes Paulus II. Hij verklaarde dat de Peruaanse bisschoppen uit eigen aanschouwen de „tragedie van de concrete mens" kennen in de dorpen en steden van hun land. „De Peruaan wordt van dag tot dag bedreigd in zijn bestaan en door ellende, honger, ziekte en werkloosheid in angst en zorgen gestort", alsdus de paus. „Deze ongelukkige mens leeft niet werkelijk, maar overleeft in de meeste gevallen slechts onder mensonwaardige omstandigheden", voegde hij hieraan toe.

- Volgens de paus leven de inwoners van Peru „noch in een omgeving waarin gerechtigheid heerst, noch wordt ook maar in het minst aandacht geschonken aan waardigheid, die toch een onderdeel van de mensenrechten vormt", naarmate de situatie ondraaglijker is kunnen systemen minder worden geduld, die uitsluitend economisch nut ten doel hebben voor kleine, bevoorrechte bevolkingsgroepen, zei Johannes Paulus II.

Hij noemde het heel verleidelijk dan gehoor te geven aan ideologische stromingen, die inspelen op materialisme en klassenstrijd en die inspiratie vormen voor geweld en het spel tussen machten, zonder acht te slaan op de rechten van de mens. Voor de kerk vloeit uit deze omstandigheden de plicht voor te staan voor gerechtigheid en de verdediging van de rechten der armen. Daarbij mag zij zich niet beperken tot het rein materiele, maar moet zij acht slaan op de trancendente dimensie van de mens, aldus de paus.

Naar zijn mening behoort de eerste bevrijding die van de zonde te zijn, die oorzaak is van alle onheil. Om die strijd te voeren is het evangelie zijns inziens genoeg en moet geen gebruik worden gemaakt van ideologieen die niets te maken hebben met het christelijk geloof. Anders zou immers de indruk kunnen worden gewekt, voegde de paus hieraan toe, dat alleen deze ideologieen het geheime recept kennen van doorslaggevende betekenis in de samenleving te worden.

Op de vlucht voor incidenten leger Indonesië en guerrilla OPM

Terugkeer duizenden Papua vluchtelingen uitgesloten

UTRECHT — De vlucht van duizenden Papua's uit Irian Jaya naar het aangrenzende Papua New-Guinea (PNG) is een duidelijk bewijs dat de meest oostelijk gelegen Indonesische provincie met ernstige problemen te kampen heeft. Het ziet er ook niet naar uit dat de vluchtelingen op korte termijn naar hun land zullen terugkeren. Dit is een van de conclusies van een waarnemingsmissie van de Australische sectie van de Internationale commissie van Juristen (ICJ).

De missie bezocht vorige maand vluchtelingenkampen in PNG in het grensgebied met Irian Jaya. Haar conclusies, die zijn opgenomen in een interim-rapport, werden verwoord door het enige Nederlandse lid van de missie, pater L. van de Berg, tijdens een gesprek in Utrecht.

Pater Van de Berg heeft op verzoek van de Australische juristen en voor het Studie- en Informatiecentrum Mensenrechten (SIM) in Utrecht aan de missie deelgenomen. Tot 1981 is hij dertig jaar op Irian Jaya als missionaris werkzaam geweest, en beheerst de taal, het Bahasa Indonesia. De missie had tot doel de status en leefomstandigheden van de vluchtelingen vast te stellen. Van de Berg was van 2 tot 19 september in PNG.

„Het merendeel van de ongeveer 11.000 vluchtelingen heeft zich op zo'n manier in de kampen gevestigd dat het voorlopig niet erg zal gaan", aldus Van de Berg. Hij bezocht vluchtelingen in de twee grensprovincies van PNG, onder andere in twee kampen bij Piunga, in de zuidelijke Western Province en een groot kamp bij Vanimo, het blackwater-kamp, in de noordelijke provincie West Sepic.

„Het aantal vluchtelingen in de kampen varieert tussen enkele honderden en meer dan duizend. De meesten bevinden zich in het zuiden van het eiland. De vluchtelingen zijn veelal onvoorbereid en in paniek uit hun dorpen vertrokken om zich te onttrekken aan de stijgende spanning in hun land en in grote groepen tegelijk in PNG aangekomen", zo zei Van de Berg.

„Dit jaar hebben zich op veel plaatsen tegelijk incidenten tussen het leger en leden van de Papuase afscheidingsbeweging OPM voorgedaan". De gewone bevolking kan zich niet verweren wanneer geschoten wordt en slaat dan op de vlucht. „Zij hebben vaak dagen lang door het oerwoud moeten lopen voordat zij uitgeput in NPC aankwamen. Daar werden zij dan opgevangen door dorpsbewoners. Maar om zich ergens te kunnen vestigen en voorlopige woningen te bouwen moeten zij eerst toestemming krijgen van de PNG-autoriteiten", zo zei de voormalige missionaris.

Hoewel problemen tussen het Indonesische leger en de Papua's zich al sinds de jaren '60 voordoen, is de vluchtelingenstroom naar het buurland pas in februari van dit jaar echt op gang gekomen. Daarvoor zochten velen hun toevlucht in het Irianese oerwoud. Het Indonesische leger voerde in februari een offensief uit tegen de OPM, die kort daarvoor haar verboden vlag op het regionale parlementsgebouw in Jayapura, de hoofdstad van Irian Jaya, had gehezen. Er brak toen paniek uit onder de gewone bevolking en de afgelopen maanden kwamen de Papua's met honderden tegelijk de grens over.

De PNG-regering redeneerde dat als zij de vluchtelingen te veel hulp geeft deze van zelf wel weer zouden vertrekken. „In juli was dan ook een noodsituatie ontstaan", aldus Van de Berg. De na hun lange tocht door het oerwoud sterk verzwakte Irianezen hadden bij aankomst niets te eten en velen verhongerden. Geschat wordt dat 100 tot 200 mensen de hongersnood zijn gestorven. De regering van PNG besloot toen toch internationale hulp te aanvaarden. Aanvankelijk hielden de autoriteiten in Port Moresby de boot af uit vrees dat de betrekkingen met Jakarta zouden verslechteren.

In september zag de situatie er iets beter uit. Onder andere stelde het Nederlandse Rode Kruis 50.000 gulden beschikbaar aan haar zusterorganisatie in PNG en er werd voedsel gezonden. Ook het Hoge commissariaat van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (UNHCR), dat al een aantal jaren in het land actief is, is bijgesprongen. De VN-organisatie heeft ongeveer een miljoen dollar toegezegd om de ontheemden te steunen. „Nu moeten de plaatselijke structuren de hulp verder mogelijk maken", zo zei Hans Tholen, het hoofd van het SIM. (W.V.)

De missie komt in haar interim-rapport tot de conclusie dat er duidelijke bewijzen zijn van ernstige schendingen van de rechten van de mens door de Indonesische autoriteiten tegen plaatselijke dorpsbewoners in het grensgebied met PNG. Ook spreekt zij zich uit over de dood van de archeoloog Arnold Ap. Er is een grote discrepantie tussen de verklaringen van ooggetuigen en die van de autoriteiten, die zeggen dat hij is neergeschoten toen hij probeerde te vluchten. „Hij is simpelweg uit de weg geruimd", zo zei Van de Berg, die erop wees dat dat vaker in Irian voorkomt. De missie wil een onderzoek onder internationaal toezicht naar de omstandigheden van APS dood.

De aanbevelingen van de missie richten zich zowel tot de regeringen in Jakarta en in Port Moresby als tot internationale hulporganisaties. Indonesie moet een aantal maatregelen nemen om vrijwillige terugkeer van de vluchtelingen mogelijk te maken. Het land wordt met het oog op de transmigratiepolitiek van Jakarta opgeroepen de cultuur, tradities en rechten van de inheemse volken van Irian Jaya te respecteren.

Indonesie wil honderdduizenden mensen uit het overbevolkte Java naar de dunbevolkte oostelijke provincie doen verhuizen, wat felle reacties onder de bevolking daar, vooral bij de OPM, heeft opgeroepen. Ook moet Jakarta een onderzoeksmissie toelaten om te bestuderen waarom zoveel mensen op de vlucht zijn geslagen.

Papua New-Guinea wordt opgeroepen alle vluchtelingen zolang dat moet de mogelijkheid te geven zich te vestigen op zijn grondgebied. Ook moeten de PNG-autoriteiten de UNHCR uitnodigen bij het definieren van de status van de Papua's, en ervoor zorgen dat de betrokkenen daarbij deskundig worden geadviseerd.

De status van de meeste „grensoverschrijders" is niet vastgesteld. De missie zou voorts willen dat alle „politieke vluchtelingen„ die zich voor het grootste deel in het Blackwaterkamp bevinden, de status van vluchteling krijgen. Zij moeten zich in PNG of in een derde land kunnen vestigen.

Hoewel men in alle kampen OPM-leden aantreft, bevindt zich in het Blackwater-kamp, in het noorden, de grootste concentratie mensen met een politieke achtergrond. De meesten, onder wie universiteitsdocenten, studenten maar ook uit het Indonesische leger gedeserteerde Papua's en politieleden, komen uit Jayapura.

Het SIM heeft de aanbevelingen van de missie aan het ministerie van Buitenlandse zaken in Den Haag voorgelegd. Het ministerie is de instantie die overleg. Het ministerie is de instantie die overleg kan plegen over de vluchtelingen met de Indonesische en de PNG-regering en met de UNHCR, niet het SIM, aldus Tholen. Een eigen aanbeveling van het SIM is voorts dat ten behoeve van de vluchtelingen alleen geldelijke steun moet worden gestuurd, en geen goederen. Port Moresby moet dan verder voor de verspreiding zorgen.

Maar allereerst wordt in het interim-rapport - een eindrapport kan tegen het eind van het jaar worden verwacht - gesteld dat „niemand gedwongen mag worden teruggestuurd naar Indonesie".

„Het zal in elk geval minstens een jaar duren voordat uitgezocht is wie wel en wie niet kan blijven", zo concludeerde Tholen. „Vrijwillige terugkeer is de meest gewenste oplossing maar het is ook het moeilijkst te bereiken".

De OPM zal blijven strijden voor onafhankelijkheid op Irian Jaya en zolang Indonesie de opstandelingen als een „woeste bende" blijft beschouwen, zal de spanning voorlopig bli ven. De terugkeer van de Papuase vluchtelingen naar hun eigen land is ondanks recente verklaringen van de Indonesische autoriteiten in die richting en onderhandelingen tussen Jakarta en Port Moresby over het probleem dan ook voorlopig nog niet in zicht.

Kopje niet kleiner gemaakt

LONDEN — Rose Stevenson werd voor haar bezit aangeslagen door de belastingen voor 1.536 dollar per jaar. Sinds haar man was overleden moest zij het zuiniger aandoen en een van de manieren om dit te bereiken was het drukken van de belastingen. Zo gezegd en zo gedaan. Het reduceren van haar eigendom met twee-derde deel moest volgens haar een voordeel opleveren van duizend dollar, want de belastingen zouden navenant verminderen. Haar zonen werden ingeschakeld en zo wreef men zich in Croydon, een voorstad van Londen, plotseling de ogen uit. Met een aanstekelijk enthousiasme gingen de twee zonen het dak te lijf. Want inderdaad: Roses belaste eigendom was een huis, een woning in de Victoriaanse stijl. De bedoeling was dit een kopje kleiner te maken. De verbazing van de omwonenden sloeg al gauw om in boosheid wegens de gebroken dakpannen en tegels die de renovatiepoging van de familie Stevenson niet overleefden. De politie kwam erbij en die waarschuwde de ambtenaar van Croydon die belast is met Planningszaken. Die keek zijn ogen uit en na dit gedaan te hebben gelastte hij stopzetting van het karwei dat zonder toestemming was ondernomen en droeg Rose Stevenson op het huis in zijn oude glorie te herstellen. De belasting blijft dus voorlopig hetzelfde. Alleen de uitgaven zijn nu wat gestegen want het herstel van het al aardig gehavende huis gaat Rose in de papieren lopen.

Common Cause:

Geheime operaties VS in Honduras

WASHINGTON — In Honduras is een netwerk van militaire installaties aangelegd voor Amerikaanse troepen, zo meldt het Amerikaanse blad Common Cause. Verschillende van deze projecten zijn uitgevoerd zonder dat het congres daaraan zijn goedkeuring heeft gehecht. Het ministerie van Defensie in Washington houdt steeds vol dat het gaat om faciliteiten voor de oefeningen van Hondurese en Amerikaanse troepen.

Meer bedreigd door Turkije dan door Oostblok

Athene voert eigen buitenlands beleid

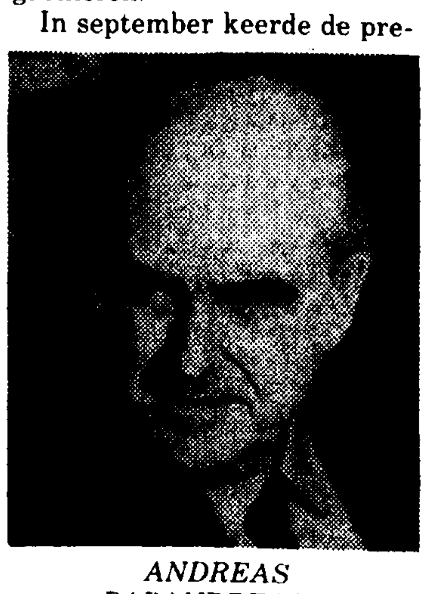
ATHENE — Griekenland is lid van de NAVO, maar soms lijkt het er op dat het Noordatlantisch bondgenootschap de ene kant op gaat en de socialistische premier Andreas Papandreou vooral oog heeft voor het eigenbelang van Griekenland.

Hij brengt herhaaldelijk bezoeken aan communistische hoofdsteden en gaat naar radicale Arabische landen die vaak uitgesproken vijandig zijn tegenover het Westen. Officiele bezoeken aan Westerse landen staan vrijwel niet op Papandreous agenda. Een afwijken van het beleid van het Westelijke bondgenootschap lijkt hem meer dan eens identiek te zijn met het voeren van een onafhankelijke buitenlandse politiek. Maar kort geleden ging hij akkoord met de stationering van een Amerikaans vliegend radarstation (AWACS) in noord-Griekenland ter beveiliging van de Griekse noordgrenzen.

„Wij voeren een buitenlands beleid dat in veel onderdelen uiteenvalt", zei Papandreou onlangs tot afgevaardigden van zijn regerende Panhelleense Socialistische beweging (PASOK). „Griekenland maakt deel uit van de politieke kaart van Europa, het Middellandse-Zeegebied en de Balkan".

Deze maand brengt Papandreou als eerste Westerse regeringleider een bezoek aan Polen sinds daar in december 1981 de noodtoestand werd afgekondigd. Bezoeken eerder dit jaar in Oost-Berlijn en Praag liepen uit op een „gelijkheid van opvattingen" tussen Papandreou en zijn Oostduitse en Tsjechoslowaakse gastheren.

In september keerde de pre-

ANDREAS PAPANDREAOU
...economie belangrijkste factor...

mier uit Libie terug met een overeenkomst voor economische samenwerking tot een bedrag van één miljard dollar en een verklaring dat Griekenland en Libie „gemeenschappelijke doelen hebben". In november brengt de Griekse premier een bezoek aan de Syrische president Hafez Al Assad.

Volgens de eerste- minister deed Griekenland er goed aan zich niet aan te sluiten bij andere Westerse landen die sancties afkondigden tegen de regering van generaal Wojciech Jaruzelski in Polen, toen die de noodtoestand afkondigde. Zijn bezoek aan Warschau „heeft een commercieel en geen politiek doel", zo zegt een hoge regeringsfunctionaris. Griekenland hoopt zi n overschot aan zuidvruchten aan Polen kwijt te kunnen. Economie is een belangrijke factor in de politiek van Papandreou, aldus diplomaten, en een tekort aan buitenlandse valuta dwingt Griekenland tot het aangaan van concrete ruilhandel.

Begin volgend jaar brengt Papandreou een officieel bezoek aan de Sovjet- Unie. Maar drie jaar nadat hij als Griekenlands eerste socialistische premier is gekozen, moet hij zijn eerste bezoek aan Washington nog brengen. Een officiele ontvangst schijnt van de Verenigde Staten is voor regeringsleiders van NAVO- lidstaten haast een vaste traditie.

Vorig jaar was het bijna zo ver. Papandreou was van plan de Algemene vergadering van de Verenigde Naties in New York bij te wonen, maar hij zag er van af toen de regering- Reagan openlijk aangaf er moeite mee te hebben hem in Washington te ontvangen.

Uit opinie- onderzoek blijkt dat de grote meerderheid van de Grieken het eens is met de opvatting van Papandreou dat de veiligheid van Griekenland sterker bedreigd wordt door de NAVO-bondgenoot Turkije in het oosten dan door de Oostbloklanden in het Noorden.

Algemeen beschouwt men in Griekenland de weigering van de Verenigde Staten, Turkije onder druk te zetten dat het zijn 20.000 militairen terugtrekt uit het noordelijk deel van het opzichte van het Midden- Oosten zeer strategisch gelegen eiland Cyprus, en dat Ankara met Athene gaat praten over wederzijds betwiste rechten in de Egeische zee als een uiting van vooringenomenheid van Washington tegenover een NAVO-bondgenoot die veel meer inwoners telt en veel strategischer gelegen is dan Griekenland.

....identiteit steeds behouden...

PARIJS — De koerden, waar de Turkse en Iraakse regeringen gezamenlijk tegen optreden, vormen een volk dat is verspreid over vijf landen: Turkije, Irak, Iran, Syrie en de Sovjet-Unie.

Op het kruispunt van drie grote culturele stromingen, de Arabische, de Turkse en de Perzische, leeft het Koerdische volk van ongeveer 20 miljoen zielen, gevlucht in de bergen of geisoleerde valleien zonder in staat te zijn zijn droom, een eigen staat, te verwezenlijken. Er wonen tien miljoen koerden in Turkije, 6 miljoen in Iran, 3 miljoen in Irak, rond 600.000 in Syrie en 200.000 in de Sovjet-Unie.

Maar de Koerdische natie

Koerden: natie zonder staat

leeft in zijn taal, zijn tradities en cultuur al meer dan duizend jaar. De koerden zijn een Indo-Europees, half-Nomadisch volk dat komt uit het zuiden van wat nu de Sovjet-Unie is. Het Koerdische volk wist in al die eeuwen zijn identiteit te behouden, zelfs na zijn Islamisering, of binnen het Arabische rijk en tijdens de Ottomaanse overheersing in de 16e en 17e eeuw. De meerderheid van de Koerden is Soennitisch-Islamiet.

Na de i storting van het Ottomaanse rijk, en onder de verdragen van Versailles en Sevres in 1919 en 1920, trachtte Groot-Brittannie een Koerdische bufferstaat te vestigen tussen de Turkse, Perzische en Arabische naties. Maar de Koerdische staat werd nooit geboren. Sindsdien leven de Koerden verspreid. De „Republiek van Koerdistan" die in 1946 in Iran door Iraakse koerden werd uitgeroepen en tot nieuwe Koerdische eenheid zou moeten leiden, was een kort leven beschoren. De opstand die tussen 1950 en 1975 onder leiding van generaal Mustapha Barzani werd gevoerd, werd in bloed gesmoord.

Parade in Peking

DE PARADE IN Peking ter viering van het vijfendertig-jarig bestaan van de Volksrepubliek China was in zekere zin een demonstratie van sterkte en nationale trots. Dat is altijd de functie van dit soort evenementen geweest, een wapenschouw die de eigen bevolking een gevoel van zelfbewustzijn moet geven en voorts een boodschap inhoudt jegens eventuele tegenstanders dat het land niet met zich laat spotten. Bij zulke gelegenheden blijkt dat het nationale gevoel meestal sterker is dan welke ideologie ook. Toen de Sovjet- Unie met haar militaire parades begon, was dat voor menigeen die met de Russische revolutie had gesympathiseerd, een bittere teleurstelling. Niet de arbeid en de kameraadschap stonden kennelijk bovenaan, maar militaire kracht en moderne wapens.

In de jaren twintig werd aan die teleurstelling uiting gegeven door de socialistische wethouder S.R. de Miranda uit Amsterdam. Hem was het gelukt in 1922 de 1-meiviering in Moskou mee te maken, een viering waarvan het militaire element het belangrijkste deel vormde. Hij was er van geschrokken en schreef er een bitter stuk over in het blad De Notenkraker, het satirische bijvoegsel van Het Volk. Om zijn teleurstelling goed te begrijpen, moet de sfeer van die tijd mede in beschouwing worden genomen. De oorlog 1914-1918 was achter de rug, een ervaring die met name bij de socialisten littekens had achtergelaten. Zij hadden immers geen kans gezien om met hun internationale solidariteit deze slachting te verhinderen. In Rusland echter hadden de arbeiders zich weten te ontworstelen aan de imperialisten en zij bouwden de socialistische heilstaat van de vrede op. Voor de socialisten in het Westen een teken van hoop.

Met die gedachtengang moet De Miranda naar Moskou zijn gegaan. Maar wat zag hij? Een grote militaire parade, die deed denken aan de dagen van de Duitse keizer. "Ik weet niet hoe dat vroeger in Berlijn toeging als de keizer de troepen inspecteerde. Stond dan deze imperator gedurende het defileren van de troepen in de houding, zoals Trotsky, met de hand aan de pet of aan de helm? En riepen de soldaten, bataljon voor bataljon, hoera! voor de keizer, zoals zij het thans onder leiding hunner officieren voor Trotsky deden?" De Miranda stelde vast dat pas na het militaire schouwspel de arbeiders aan de beurt kwamen en hij concludeerde bitter: "Deze militaire demonstratie op de eerste mei was voor het internationale socialistische proletariaat een smaad en een schande".

Zouden de reizigers naar China, de westerlingen die met name na de culturele revolutie zo diep onder de indruk waren van het irenische leven in deze volksrepubliek, niet nu dezelfde bitterheid voelen? Voor het eerst werden raketten met atoomlading getoond, waarmee de Sovjet- Unie en de westkust van de Verenigde Staten kan worden bereikt. Ook hier gold: pas na de demonstratie van de militaire eenheden kwamen — zoals De Miranda in 1922 in Moskou vaststelde — de arbeiders aan de beurt. De televisie zorgde er voor dat de beelden van deze Chinese parade over de hele wereld werden verspreid: wat is de indruk die de wereld van dit China ontvangt? Vermoedelijk precies datgene wat de Chinezen er mee willen bereiken, namelijk dat het hier om een wereldmacht gaat, die dezelfde rang nastreeft als de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie. Met andere woorden: de nationalistische gevoelens heersen over de ideologie. Dezelfde ontwikkeling als die Rusland te zien heeft gegeven.

De tv- beelden over de parade in Peking duidden er op dat het hier niet gaat om een jong land, zoals er zovele zijn in de Derde Wereld, maar om een natie die een historie van duizenden jaren achter zich heeft. In het begin van deze eeuw leek het er op dat deze geschiedenis teneinde liep en dat het Chinese rijk ten onder ging, zoals al eerder met andere landen was gebeurd. Achteraf bleek die ondergang slechts een van die interrupties in een lange ontwikkeling, waarbij steeds weer kon worden verder gebouwd op oude tradities, geworteld in het karakter van het Chinese volk. Mao gebruikte een vorm van marxisme om bij dat verleden aan te knopen en fundeerde de nieuwe Chinese natie op een politieke elite, de nieuwe mandarijnen — een systeem dat bij het land paste. Zijn opvolgers knoopten daarna bewuster bi het verleden aan.

Deze beelden doen de vraag stellen hoe het moderne China zijn nationalisme in deze wereld beleeft. Het liet opzettelijk de modernste nucleaire wapens zien, in eigen land vervaardigd, daarmee aantonend dat het mede over de toekomst van de mensheid kan beslissen. Betogen over internationale solidariteit van de arbeiders kunnen dan ook maar beter buiten beschouwing blijven: teleurstellingen als van De Miranda in 1922 komen vandaag nog precies zo voor, want zowel China als Rusland gaat uit nationale prioriteiten. Grote mogendheden ontwikkelen zich volgens eigen wetmatigheden en daarin speelt de ideologie — ook al wordt er steeds weer mee gezwaaid — een ondergeschikte rol. Waar het in feite omgaat, is hoever de grenzen gaan van het nationale gevoel, grenzen die eens in Nederland scherp door Huizinga zijn aangegeven.

Voor hem was het nationalisme "de machtige drift tot heerschappij, de zucht om het eigen volk of de eigen staat te laten gelden voor, boven en ten koste van andere". Hij stelde dat tegenover het patriottisme dat hij omschreef als "de wil tot handhaving van wat eigen en dierbaar is". Was nu de parade in Peking een patriottische manifestatie of — veel gevaarlijker — ging het om een uitdagende demonstratie van een nieuw nationalisme? Men mag hopen dat het eerste het geval is.

Het bovenstaande commentaar verscheen in de Haagsche Courant en is van de hand van hoofdredacteur De Kok.

Primaat van Filippijnen:

Rapport Aquino-moord hoort bij hooggerechtshof thuis

MANILLA — De aartsbisschop van Manilla, Kardinaal Jaime Sin, heeft er op aangedrongen dat het rapport van de commissie die de moord op oppositieleider Benigno Aquino onderzocht heeft, wordt voorgelegd aan het hooggerechtshof. Het rapport zou tot de conclusie komen dat er sprake is geweest van een „militaire samenzwering".

De conclusies zijn vervat in een rapport van 475 bladzijden dat is opgesteld door de vijf leden van de onderzoekscommissie onder leiding van de gepensioneerde rechter Corazon Agreva. Het rapport is nog niet gepubliceerd, maar mensen die er bij betrokken zijn hebben iets losgelaten.

Het hoofd van de Roomskatolieke kerk op de Filippijnen meent dat het hooggerechtshof de juiste instantie is en „niet een militaire rechtbank, als de strijdkrachten betrokken zijn geweest" bij de moord op Benigno Aquino, op 21 augustus 1983 op het vliegveld van Manilla.

Naar verluidt verschilt mevrouw Agrava van mening met de andere vier leden van de commissie, die het oppercommando van de Filippijnse strijdkrachten in staat van beschuldiging zouden willen stellen. Dezen zouden strafvervolging willen instellen tegen het hoofd van de strijdkrachten, generaal Fabian Ver, op grond van het beginsel van de hierarchieke verantwoordelijkheid.

Maar Agrava lijkt vooral generaal Luther Custodio verantwoordelijk te willen stellen. Deze leidde de veiligheidstroepen van de luchtmacht (Avse-

FERDINAND MARCOS
...legt zich neer bij conclusies rapport...

com), die de tweeduizend man hadden geleverd die de veiligheid van senator Aquino moesten waarborgen bij zijn terugkeer uit vrijwillige ballingschap in de Verenigde Staten. De oppositieleider werd vermoord enkele seconden nadat hij uit het vliegtuig was gestapt.

Volgens de Filippijnse regering heeft een zekere Rolando Galman de oppositieleider vermoord in opdracht van de communistische partij. Galman werd kort na de moord op Aquino zelf doodgeschoten. Maar president Ferdinand Marcos heeft verklaard dat hij zich bij de conclusies van de onderzoekscommissie zal neerleggen.

De oppositie en de familie Aquino stellen het leger en regering verantwoordelijk [illegible] de moord op de oppositieleider

OP 17 OKTOBER 1974 is te Guadalajara in Mexico overleden René André de Rooy, alias Marcel de Bruin, alias Andrés Grimar. Nu 1985 is uitgeroepen tot het jaar van het Papiamentu is het een gebiedende eis om tien jaar na zijn dood een yu di Korsou te herdenken die in woord en geschrift gestreden heeft voor het gebruik en de erkenning van het Papiamentu in een tijd dat de meeste Curaçaoënaars weinig waardering voor hun moedertaal als **schrijftaal** konden opbrengen. Hoewel in Paramaribo geboren (1 oktober 1917) heeft hij het grootste deel van zijn leven op Curaçao doorgebracht. Hij voelde zich zo sterk verwant aan Curaçao dat hij zich met hart en ziel heeft ingezet om het cultureel zelfbewustzijn van de Curaçaoënaar te bevorderen.
Daarom aarzel ik niet hem zonder meer een **yu di Kòrsou** te noemen (no di nasimentu pero sigur sigur di sintimentu!).

Wie hem alleen kent als de schrijver van de in 1975 postuum verschenen ontboezeming **Verworpen Vaderland** zal de indruk krijgen te maken te hebben met een verbitterde, teleurgestelde auteur. Wie echter kennis genomen heeft van de Antilliaanse Cahiers, jrg. 1, nr. 1 (1955) zal daar hebben kunnen lezen, dat hij "zowel in het Nederlands als in het Papiament een opmerkenswaardig vertechnisch vermogen bezit". Ter illustratie is opgenomen het gedicht **Kortstondig** dat de dichter onder het pseudoniem Marcel de Bruin de titel "Kortstondige **maan**" heeft meegegeven. Dat gedicht moge hier in zijn oorspronkelijke versie volgen:

In de jaargangen van De Stoep zijn meer gedichten van hem gepubliceerd ("Marcel pa mi ruman. De Bruin pa mi koló") zoals "Mijn vriend", "Chagrin", "De jongeling" enz. maar veel van zijn gedichten heeft hij in portefeuille gehouden, zoals dat heet.

Toen hij in het begin van de jaren veertig als onderwi zer verbonden was aan de St. Jozefschool op Pietermaai stond ik voor de klas in het filiaal van de Emmaschool, vlak naast de kerk "God is liefde". De school, die thans Oranjeschool heet, werd in de volksmond "Skol di Jan Bakeis" genoemd, naar de voorgangers van het kerkje (Jan Bakhuis). Ik herinner mij, dat één van de leerlingen van meester De Rooy mij bij het verlaten van de school een enveloppe in de hand drukte, die enkele gedichten bevatte. Ik geloof niet, dat hij het mij kwalijk zal nemen wanneer ik veertig jaar later één ervan, dat me toen al diep heeft getroffen, aan de vergetelheid ontruk.

In zijn artikel "Verworvenheden en leemten van de Antilliaanse literatuur" (Cultureel Mozaiek van de Nederlandse Antillen (1977) wijdt Colá Debrot de volgende passage aan hem:
"Tot de evenementen uit deze periode behoorde ook het oorspronkelijke blijspel Juancho Picaflor van de hand van de Surinaamse-Antilliaanse auteur René de Rooy wiens onverwacht overlijden wij vooral ook daarom betreuren omdat hij waarschijnlijk de enige linguist was die vrijwel alle talen van het Caribisch gebied beheerste, het Sranan Tongo evengoed als het Papiamentu en het Frans-Creools, het Nederlandse evengoed als het Engels, Spaans en Frans. Hij behoorde tot de weinigen die de nodige outillage bezitten om de grondslagen voor een vergelijkend literatuurwetenschap van het Caribisch gebied te leggen. Het heeft niet zo mogen zijn. "Shadows move among us," zouden wij met een variatie op een thema van Mittelhölzer kunnen zeggen."

Zover mij bekend heeft dit "evenement" waarvoor De Rooy in 1954 een literaire prijs van het Cultureel Centrum Curaçao ontving, zich niet herhaald. Zelf spreekt De Rooy van "un tragicomedia Ritmá di V acto den nos dushi Papiamentu.

Nu de Sectie Cultuur van de Dienst Onderwijs en Cultuur van het Eilandgebied Curaçao met niet aflatende ijver bezig is het eigene te propageren, zou het misschien het overwegen waard zijn een herdruk van dit unieke werkje te (laten) verzorgen. Wellicht zou dan een van de vele toneelgezelschappen die we thans rijk zijn, dit oorspronkelijk Papiaments stuk op zijn repertoire kunnen nemen. Naast Juancho Picaflor, onder zijn eigen naam, zal hij voor mij vooral blijven voortleven als Andrés Grimar van het literaire tijdschrift Simadan (Andrés pa mi mes, Grimar pa mi mama"), al kan ik hem nimmer dankbaar genoeg zijn voor zijn onvolprezen aandeel in de geboorte van Julio Perrenal.

In het eerste nummer van Simadan (januari 1950) is van zijn hand een literair essay opgenomen onder de titel "Di balor literario" waarmee hij onmiskenbaar een proeve aflegt van zijn beheersing van het Papiamentu en tevens het bewijs levert dat onze taal voor literaire essays geenszins deficient is, zoals tien met een verwerpelijke argeloosheid algemeen werd aangenomen. Bovendien onderneemt Andrés Grimar een poging om de literaire smaak van zijn lezers te vormen:

"Un critico ta hanja dilanti di dje e expresjonnan siguiente, cu ta expresá un mes idea:
— un cantidad di malora
— hopi cos malu
un laman di amargura
— un palangana di binager

Grimar analyseert zorgvuldig de vier wijzen om "veel onheil" uit te drukken om tot de poëtische waarde van de laatste door te dringen.

Zijn bewondering en waardering voor de negerin uit hij in een gedicht. Bewust kiest hij hiervoor het rondeel, bestaande uit 13 vijfvoetige jambische regels, lopende over slechts twee rijmklanken en waarvan de beginregel in het midden en aan het eind terugkeert. In een tijd van "blanke verzen" zal men wellicht glimlachen om deze rederijkerij maar Grimar wilde de mogelijkheden van het Papiamentu aantonen en tegelijkertijd - en dit getuigt van moed en sterkt hem tot eer - de zwarte vrouw eindelijk eens op het voetstuk plaatsen waar ze thuis hoort. Deze geste, die nu geen opzien zou baren, was in 1950 een moedige daad omdat toen de Curaçaose bevolking, volgens de spraakmakende gemeente, immers grotendeels bestond uit kale albino's: je telde althans alleen mee als je zo gelukkig was "koló ku kabei" te hebben.

Het beeld van de madona pretu blijft hem zo obsederen dat hij, toen Simadan in 1961 uit zijn as verrees in het oktober-nummer een rondeel in het Nederlands aan haar wijdt.

De lezer zal zelf een keuze moeten maken tussen Rondel en Rondeel; ik kan alleen verzuchten: "Nò, René, Kòrsou, bo Kòrsou no por lubida bo ... "

Jules de Palm

Kortstondige maan

Geluk hangt zuiver in de blauwe morgen
tot elke overdaad van lach en lied bereid.
Maar wie ontheft ons van de strakke zorgen,
van alle tranen in de nacht geschreid?

Om huiverend en vleugellicht gerezen
Buiten de grens van wat ons noodlot heet
zó diep te minnen dat het hart vergeet
dat slechts de dood ons eeuwig zal genezen.

Zie, hoe het wegvliedt buiten ons bereiken
- een witte vogel in de gouden lucht -
die al te schuw niet bij ons neer wou strijken
ons hunkeren meevoert op zijn steile vlucht.

Rekenschap

Wij kleurlingen, donkergetinte mensen
met in ons zure zweet geuren van overzee,
wij dragen, diep en zwaar, zoveel verborgens mee
als brandijzers onder het slik der trensen.

Verwijt ons niet, wanneer wij werkloos dromen
binnen de schaduw van ons negerbloed:
Na al die eeuwen is wat mijm'ren zoet
van 't leed dat was, 't geluk dat nóg moet komen.

Haat en vergiffenis smeulen in onze borsten,
waartussen argwaan als een adder loert
zolang wij reeds naar een vervulling dorstten.

Hoe zouden wij afkering zijn van 't zwoegen
gesterkt door de beloften, die de vrijheid voert?
Zie, breed is deze rug, de hand gereed tot ploegen.

Rondel

Madona pretu ku bo wowo di tristesa
pintá pa mi mes man, humilde di koló,
ta'tin un kurason, sklamando ku doló
pa bo imagen su yorando bunitesa?

Ta bo presensia den mi ser profundo
ora den lagrima o den legria kla,
Madona pretu di tristesa hundu,
ta ken su kurason a sklama tan anshá?

Dushi sekreto pa mi meditá:
pakiko mi eswèrso, di unda tur mi soño,
kisas un dia lo mi bira doño
di tur misterio pa mi man kriá,
Madona pretu, ku bo wowo di tristesa?

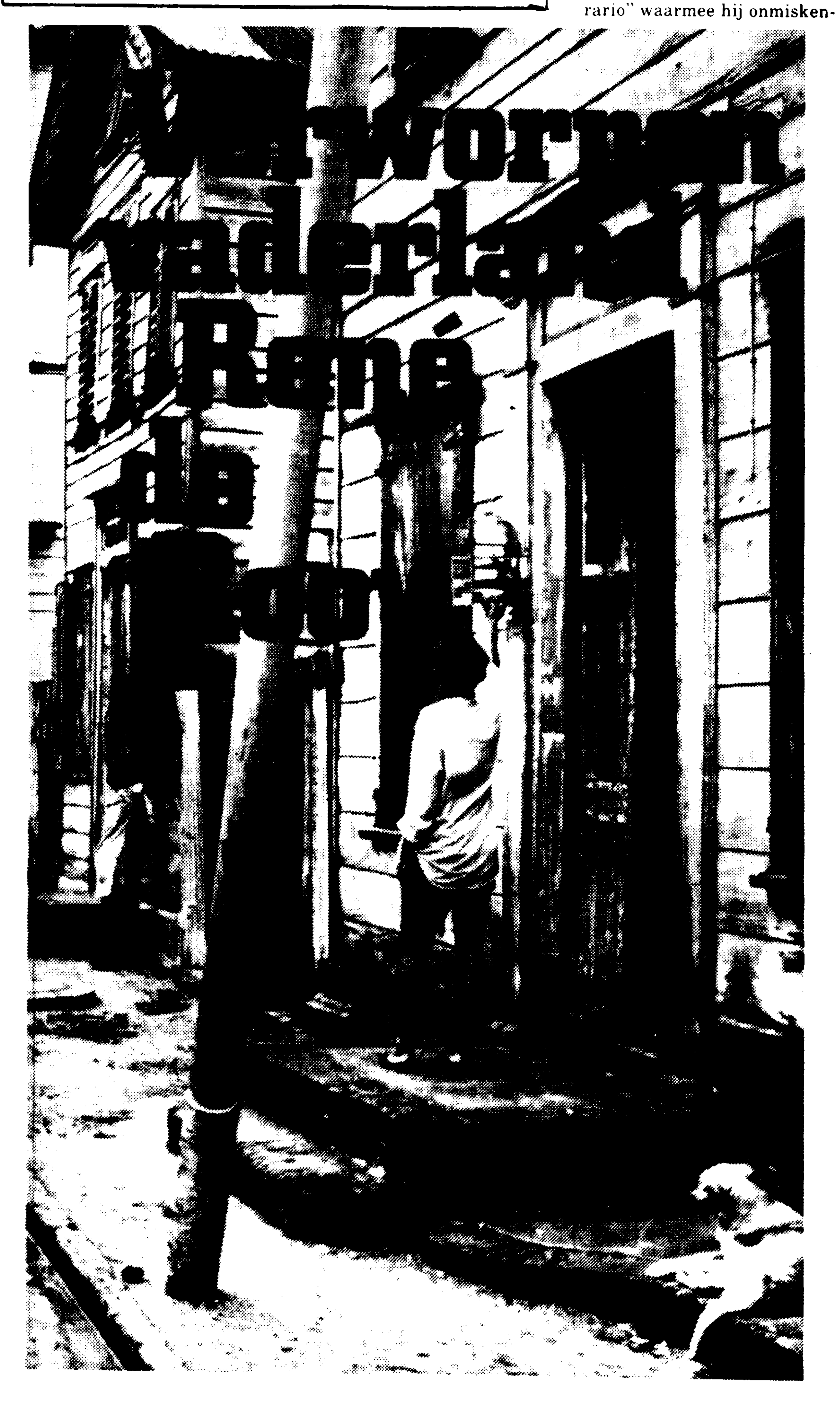
Rondeel

Zwarte Madonna, wees mijn Toeverlaat,
Moeder der Negers, zielsbedroefde,
Daar deernisvolle eeuwen groefden
Hun brandmerk op Uw zwart gelaat,

Gij, die de diepste zin verstaat
Van wat uw donkere zonen proefden,
Zwarte Madonna, aan het kilst verraad
Dat ooit een god of mens beproefde:

Keten en Kruis hebben het hart geschaad
Van wie Uw moederheul behoefden,
Van die Uw grote Hart bedroefden ...
Laat ons verrijzen uit de Haat,
Zwarte Madonna, onze Toeverlaat!

** Noot:*
Verworpen Vaderland verscheen in feuilletonvorm in de Amigoe en later in 1979 als paperback bij uitgeverij Meulenhoff (ISBN 90 290 06706.)

... en de aarde...

(vervolg van pag. 1)

voeren tot één percent van de lichtsnelheid (10.800.000 km/u.) zou het nog een reis van meer dan vierhonderd jaar worden. Eventuele gegadigden hoeven zich niet te haasten, want er zullen eerst revolutionaire nieuwe technieken moeten worden ontwikkeld om dat soort snelheden ook maar te kunnen benaderen. Natuurlijk zou, bij die snelheid, door de inkrimping van de tijd, de reis met ongeveer veertig jaar worden bekort, doch dat is een schrale troost, omdat het hooguit betekent dat in plaats van de elfde, de tiende generatie nazaten van de oorsponkelijke reizigers het reisdoel mogelijk zou halen.

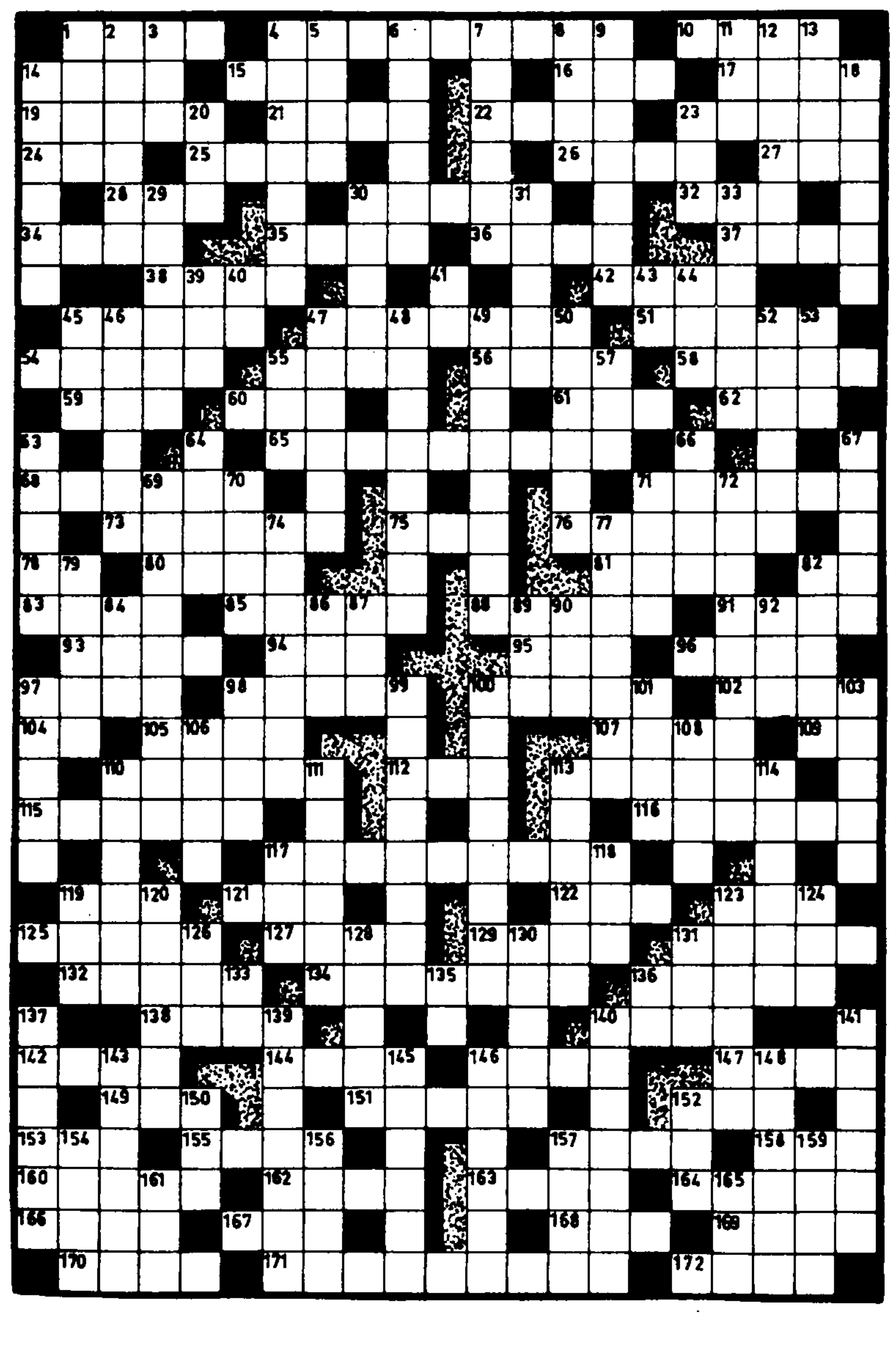
KONVERGENTIE

Al met al een weinig hoopgevende beschouwing over de mogelijkheid van kontakten met buitenaardse intelligenties. Als ze al bestaan, is er geen reden om aan te nemen dat hun evolutiestadium ook maar bij benadering synchroon is aan het onze. Er is trouwens ook geen enkel steekhoudend argument aan te voeren tegen de veronderstelling dat wij zelf, in de tijd gezien het verst geëvolueerd zijn en voor het tegendeel trouwens evenmin.

De kwestie is, dat het zoeken naar signalen uit de kosmos vrij zinloos is evenals het uitzenden van signalen, wat Carl Sagan ook graag zou willen doen. Zolang er geen volslagen nieuwe en voor ons alsnog totaal onbekende natuurwetten worden ontdekt die het mogelijk zouden maken zonder tijdverlies in kontakt te treden met andere *"noösferen"* - zoals Teilhard de Chardin dat uitdrukt - blijven alle spekulaties op fantasie berusten, geen *"science"* (geen wetenschap) maar *"fiction"* (louter verdichtsel).

Kommunikatie heeft pas wezenlijk zin, als ze tot een ononderbroken stroom van gedachtenuitwisseling kan leiden die de onderscheiden groepen tot elkaar brengt, die, met andere woorden, een *konvergentiebeweging* in gang zet. Als er andere denkende werelden bestaan 2"noösferen") die ons eigen evolutiestadium benaderen, zou het in alle opzichten van groot belang zijn om met hen te *konvergeren* doch dat is uitsluitend mogelijk bij vrijwel tijdloze en ononderbroken kommunikatie. Kennelijk is er op dit ogenblik geen enkele denkende soort die de onbekende natuurwetten heeft ontdekt - als die überhaupt bestaan! - die een dergelijke konvergentie mogelijk zouden maken. De veronderstelling dat er denkende wezens bestaan die zulke mogelijkheden hebben ontdekt en ze desondanks niet aanwenden is irreëel, belachelijk en dus onaannemelijk.

Amigoe Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. kauw, torenkraai; 4. hevig verlangen naar iets; 10. omhulsel, foedraal; 14. doorzichtige stof; 15. streling; 16. boom; 17. zonder (lat.); 19. dicht bij elkaar; 21. niet één; 22. licht alcoholische drank; 23. vak in een kastje; 24. maand; 25. nakomeling; 26. zaaigras; 27. water in Utrecht; 28. keurig; 30. heler; 32. biljartstok; 34. het zij zo (lat.); 35. denkbeeld; 36. stram; 37. soort walvis; 38. godin van de natuur; 42. ooit te eniger tijd; 45. boventaal, dieventaal; 47. iemand die veel drinkt; 51. soort lak; 54. smulpartij; 55. schaapkameel; 56. gemeen; 58. gemene beet; 59. groente; 60. ijzerhoudende grond; 61. Europeaan; 62. sprookjesfiguur; 65. begeren; 68. vervoerder; 71. tijdig; 73. krachtsport; 75. Franse daalder (oud); 76. korte uniformjas (mil.); 78. getijde; 80. onbeweeglijk; 81. evenzo; 82. lidwoord; 83. deel van een bijenkorf; 85. specerij; 88. op de voorzijde van een blad (lat.); 91. jeugdig; 93. spoel; 94. asvaag; 95. spinneweb; 96. bepaalde verlichting; 97. mijnheer; 98. drinkgerei; 100. veerpont (Ind.); 102. grondsoort; 104. voegwoord; 105. schuilhuisje; 107. ik heb het gezien (lat.); 109. oud Egyptische zonnegod; 110. aan het vechten; 112. kunsttaal; 113. geheim; 115. deskundige; 116. modderachtig vuil; 117. toost; 119. afgemat; 121. woud; 122. elektrisch geladen deeltje; 123. Noord-Hollandsche neepjesmuts; 125. leefregel; 127. voedsel; 129. vruchtbare plek in de woestijn; 131. bouwmateriaal; 132. tegenvaller, nadeel; 134. vermoeid; 136. onverplichte goedheid; 138. klap; 140. strafwerktuig; 142. werkelijk; 144. ten gebruike, voor tijdelijk gebruik; 146. groep zangers/zangeressen; 147. voedsel; 149. plechtige gelofte; 151. nawee; 152. ongeluksgodin; 153. mand om koren te zuiveren van kaf; 155. opgeld (handel); 157. wisselborgtocht; 158. wenk; 160. heviger; 162. waarde; 163. keurige vrouw; 164. korte versregel (Gr.); 166. ontkenning; 167. slaapplaats; 168. roem; 169. kier; 170. niet gespannen; 171. theater dame, danseres; 172. durende vijandschap.

VERTICAAL: 1. slachtoffer; 1. olievet; 3. watering; 4. reptiel; 5. melkklier; 6. extract van de kinabast; 7. hondsdolheid; 8 omlaag; 9. dier met lange hals; 11. wisselgebruik (kooph.); 12. zoete alcoholische drank; 13. verwonding; 14. vrucht; 18. dag- en nacht; 20 vochtig; 23. beweging met de tong; 29. raadsel (Gr.); 30. oliehoudend gewas; 31. omslagdoek; 33. groep van verfstoffen (Gr.) 39. afwaswater; 40 intem (afk.); 41. bepaald onderwijs; 43 getijde; 44. deel van de hals; 45. indien; 46. relikwie; 47. epiloog; 48. kleermaker; 49. iets ongewoons dat iemand overkomt; 50. lange rij; 52. groot aantal; 53. soezerig; 55. vreemde munt; 57. vreemde munt; 63. herfstbloem; 64. ree; 66. verbond; 67. toevluchtsoord; 69. herderslied; 70. eetbaar knolletje; 71. halfbloed; 72. ridder van een voormalige geestelijke orde; 74. verdrietig; 77. editie; 79 vast merk in een vaarwater; 82. avondmaaltijd; 84. Engels bier; 86. vóór; 87. een zekere; 89. tijdrekening; 90. Centraal Antenne systeem; 92. strafwerktuig; 97. op deze dag; 98. kist van latten; 99. vreemde munt; 100. etalage; 101. jong mens; 103. dun; 106. nors; 108. iemand die steelt; 110. bruin vlekje op de huid; 111. middagslaap (Sp.); 113. genieofficier; 114. overdreven zedig; 117. vragend voornaamwoord; 118. rund; 119. niet getroffen; 120. rangtelwoord; 123. mannelijk dier; 124. kansbriefje; 126. speelgoed; 128. egaal; 130. bijbels figuur; 131. stier; 133. familielid; 135. vogelprodukt; 136. bevel; 137. straat; 139. huichelaar; 140. nier- of blaassteen; 141. bundel dierenfabels; 143. vissersgerei; 145. bepaald boezeroengoed; 146. dag ter bezichtiging van een huis; 148. gevangenis (barg.); 150. honingbij; 152. Engels bier; 154. zoon van Zeus; 156. netheid; 157. water in N-Brabant; 159. denkbeeld; 161. Spaanse exkoningin; 165. voordeel.

UIT HET grote aantal inzendingen van deze Amigoe-kruiswoordpuzzel van twee weken geleden is uiteindelijk als gelukkige winnaar(es) van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

J. v. Eijkelenburg
Schottegatweg Oost 100
Curaçao

De winnaar(es) kan zijn/haar prijs na identificatie afhalen op het kantoor van de Amigoe op Scherpenheuvel (tot 15.00 uur 's middags).

De goede inzending had er aldus uit moeten zien:

```
.KACHEL.HAARD.GEISER.
JOB.GROET.D.APART.ION
AMEN.GOM.NEP.EVA.ANTE
C.E.W.MONARCHIE.T.D.U
HALTER.EER.TAL.MENEER
T..OLIE.G.P.R.ROME..O
ADONIS.LEGIOEN.OPSTAL
K.B.GODIN.P.METRO.I.O
TOER.TIK.REM.EIK.NERO
EER.STA.LATYN.LOK.NEG
.LOTTO.AAD.TEE.PUREE.
MENIE.B.PIKET.K.NURKS
A..PRIOR.OIR.SLANG..O
LEB.KLERK.L.TREDE.TAP
.TOR.LR.AROMA.PJ.NEB.
CADEAU.BT.M.KA.USANCE
.GEL.SS.ELEVE.KN.RUE.
EEM.DINER.T.LUNCH.ESP
V..PREEK.HEM.CITER..O
AGORA.B.MOREL.P.NACHT
.AVOND.FAT.UUR.INDIA.
OMA.KOR.TERTS.ENA.CAP
PETS.CAO.LEE.ERF.FAIR
P.I.SHIRT.G.NEGUS.D.E
OMELET.ARMELYK.STREEP
S..EDEL.E.L.D.LIRE..A
INKEER.ONS.PIT.EINDER
T.L.S.POSTZEGEL.K.R.A
IMAM.BUS.AAR.LAT.NOTA
EEN.NETTO.L.REKEL.NAT
.STRAKS.OFFER.SLINKS.
```
(551 - H)

Oplossingen moeten ingediend zijn vóór 8 november 1984 en duidelijk op de enveloppe vermelden:

KRUISWOORDPUZZEL.
Curaçao - P.O.B. 577; Aruba - Nassaustraat 110 en Bonaire - Kaya Gobernador Debrot 154, t.n.v. de heer Hubert Linkels.